

1948-1978

XXX

Securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3 (43) — 1978

616 - Băbăntu
 617 - BULIE
 618 - CERHAN
 619 - CORNEA
 620 - SAVU
 621 - VULPE
 622 - CHIBREANU
 623 - GRIGORAI
 624 - FILITA
 625 - IANCU

STRICT
 SECRET

Securitatea

Exemplar nr. 616

1978

Cuprins

ANTITERORISM

Sarcini ce revin aparatului de securitate pentru prevenirea oricăror acțiuni teroriste pe teritoriul Republicii Socialiste România. Modalități de acțiune în vederea aplicării în practică a concepției de luptă anti-teroristă — colonel Ștefan BLAGA, colonel Ion BOLOHAN, colonel Stoican PISTOL

8

INFORMAȚII INTERNE

Metode și mijloace de contracarare a acțiunilor dușmănoase întreprinse pe teritoriul țării noastre de emisia grupărilor reacționare naționalist-iredentiste, cultice și sectante din străinătate (plan de dezbateri) — material realizat de un colectiv sub coordonarea colonelului Gheorghe NĂSTASE

20

CONTRAINFORMAȚII ÎN SECTOARELE ECONOMICE

Forme, metode și mijloace ale activității dușmănoase desfășurate în obiectivele economice de către serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și unele elemente dușmănoase din interior. Măsuri de intensificare și creștere a eficienței muncii de prevenire în obiectivele de importanță deosebită din industria extractivă, siderurgică, constructoare de mașini, chimică și energetică (documentar) — colonel Nicolae BOGDANESCU, colonel Marin CIUREL, maior Ioan DEACONU

28

Vă prezentăm cazul

„Atlantic” — colonel Mihai LAZĂR, maior Ionel BLEJAN

35

CONTRASPIONAJ

Sarcini ce se deprind pentru aparatul de contraspionaj din activitatea unor diplomați-spioni pe teritoriul țării noastre — colonel Aristotel STAMATOIU, maior Sorin BOLDEA

39

Comerț-protocol	Concluzii ce se desprind din analiza infracțiunilor săvârșite în domeniul comerțului exterior. Căi și mijloace de prevenire și contracarare a infracțiunilor în acest domeniu (plan de dezbatere) — material realizat de un colectiv sub coordonarea colonelului Gheorghe BLIDARU	52
Documentar	Unele probleme privind apărarea secretului de stat și relațiile cetățenilor români cu străinii	58
	Cind aparențele înșală — căpitan Marin GHERGHE	63
CONTRAINFORMAȚII MILITARE	Pregătirea contrainformativă a cadrelor din Ministerul de Interne și a membrilor lor de familie în vederea creșterii eficienței măsurilor preventive împotriva unor acțiuni dușmănoase întreprinse de către elemente ostile din țară și străinătate — colonel Ioan MOT	70
Două cazuri pe linie de „S“	„Pensionara“ — colonel Ladislau IOVIȚĂ	75
	„Santajistul“ — locotenent-colonel Emil PROTEASA	76
CERCETĂRI PENALE	Măsuri ce trebuie întreprinse de organele de cercetare penală ale securității în colaborare cu cele informativ-operative pentru sporirea eficienței avertizărilor și punerilor în dezbatere publică — colonel Gheorghe VASILE	78
Curier juridic	Incadrarea juridică a unor fapte privind regimul mijloacelor de plată străine — locotenent-colonel Constantin TEODOSIU	82
Din presa de peste hotare	Răpirea de diplomați — mijloc terorist de luptă. Problematika internațională a acestui fenomen — prelucrare de maior Dumitru DĂNAU	85
	Cazul Aldo Moro — prelucrare de Anca Lidia MĂLCOMETE	87
	Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor din organele de securitate, pentru convocarea a III-a/1978	90
Noi apariții editoriale	„Casa din strada Garibaldi“	96

1948 - 1978

Aniversăm anul acesta împlinirea a trei decenii de la crearea organelor de securitate, instrument specializat al puterii oamenilor muncii, al partidului și statului, menit să apere cuceririle revoluționare ale poporului.

Formate și călite în procesul transformărilor revoluționare care au avut loc în țara noastră, organele de securitate s-au integrat în lupta maselor populare, sub conducerea partidului, pentru apărarea cuceririlor revoluționare, a libertății, independenței și suveranității țării. De-a lungul existenței lor, organele de securitate au acționat cu fermitate pentru descoperirea, prevenirea și lichidarea infracțiunilor contra securității statului, împotriva tuturor acelor care, într-un fel sau altul, au încercat să lovească în noua orânduire socială și de stat.

Documentele de partid, personal secretarul general al partidului, președintele R. S. România, Comandantul suprem al forțelor armate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, dau o înaltă prețuire activității organelor de securitate, apreciind că „ele au corespuns misiunii pentru care au fost create, și-au îndeplinit cu cinste și devotament însărcinările încredințate de partid și guvern, aducând o contribuție însemnată la înlăptuirea

politicii generale a partidului și statului.

În înclăstarea cu dușmanul, cadrele aparatului de securitate, însuflețite de fierbinte patriotism, devotament față de partid și înalt spirit de vigilență revoluționară, au făcut, nu o dată, dovada supremă a spiritului lor de sacrificiu și atașamentului față de poporul ai cărui fii sint.

Conducerea și îndrumarea permanentă de către partid, legătura strinsă cu masele de oameni ai muncii și sprijinul primit din partea acestora au constituit izvorul tuturor succeselor obținute de organele de securitate în îndeplinirea misiunilor și sarcinilor încredințate. În focul luptei, în anii care s-au scurs de la înființare, securitatea și-a perfecționat continuu formele și metodele de activitate, a dobândit o bogată experiență, depășind treptat greutățile și eliminând greșelile manifestate în anumite perioade, cu sprijinul prețios primit permanent din partea conducerii de partid și de stat, personal din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Comandantul nostru suprem. Modul în care au fost create organele de securitate, căile și mijloacele de exercitare a conducerii, îndrumării și controlului activității acestora sint elemente componente ale conceptului partidului nostru privind făurirea noului

aparat de stat, care se remarcă prin originalitate, izvorită din grija pentru aplicarea creatoare a principiilor materialismului dialectic și istoric, ale marxism-leninismului la condițiile concrete din România.

Conținutul activității organelor de securitate evoluează odată cu transformările ce au loc în domeniul forțelor de producție, al relațiilor de producție și sociale, al conștiinței maselor de oameni ai muncii, odată cu afirmarea tot mai puternică, în întreaga viață socială, a principiilor socialismului. Evoluția activității organelor de securitate are loc în condițiile restringerii laturilor represive ale statului, menținându-se treze vigilența revoluționară, combativitatea și fermitatea împotriva celor care ar încerca să lovească în cuceririle socialiste ale poporului. Documentele de partid subliniază că nu trebuie să se uite nici un moment că atita timp cât există imperialismul și reacțiunea internațională se menține și pericolul unor acțiuni îndreptate împotriva țării noastre. Viața dovedește că din exterior se desfășoară acțiuni ostile, puse la cale de serviciile de spionaj și diferite cercuri reacționare, în scopul subminării orinduirii noastre socialiste, prin culegerea de date și informații cu caracter secret, acțiuni de denigrare a realităților României contemporane și alte activități ostile.

Avind o orientare clară dată de documentele Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale parti-

dului, Constituția și legile țării, ordinele și indicațiile Comandantului nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care direcționează întreaga noastră muncă, eforturile tuturor cadrelor de securitate sint concentrate în vederea ridicării calității întregii activități la nivelul exigențelor sporite ale etapei actuale.

Decretul Consiliului de Stat nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne consacră la nivel de normă juridică rolul și locul organelor de securitate în societatea noastră. Departamentul securității statului și organele din subordinea sa — precizează Decretul — răspund de modul în care se aplică politica partidului și statului în domeniul apărării securității statului. Chintesență a tuturor celorlalte atribuții ce le sint stabilite prin lege, executarea acesteia impune luarea măsurilor care să asigure îndeplinirea întocmai a politicii partidului în domeniul apărării securității statului.

Organizarea și desfășurarea activității de apărare a securității statului în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor serviciilor de spionaj străine și agenturilor acestora, precum și ale organizațiilor, cercurilor și persoanelor din străinătate, întreprinse împotriva suveranității, independenței și integrității statului român este în continuare una dintre atribuțiunile de bază, prin executarea căreia se asigură

apărarea unor valori fundamentale ale orinduirii noastre.

Potrivit prevederilor Decretului, Departamentul securității statului organizează activitatea de informații externe pentru cunoașterea și contracararea planurilor și acțiunilor ostile statului român. Desfășurată pe căi, prin metode și mijloace specifice, îndeplinirea acestei atribuțiuni asigură descoperirea și înlăturarea la timp a eventualelor acțiuni și manifestări ce ar afecta bunele relații ale țării noastre cu alte state.

Organele de securitate acționează pentru contracararea și neutralizarea activităților cu caracter fascist, naționalist-iredentist și de propagandă îndreptate împotriva orinduirii noastre socialiste. Continuând să diversifice măsurile de neutralizare a influențelor nocive ale propagandei cercurilor reacționare, naționalist-iredentiste, cultice și sectante, organele de securitate întreprind măsuri menite să preîntâmpine încercările de incitare sau atragere a unor elemente la acțiuni ostile, pentru închiderea tuturor căilor de introducere în țară a unor materiale instigatoare și calomnioase, prevenirea oricăror încercări de a organiza activități elandestine, de a constitui grupuri protestatare față de politica partidului și statului, de a crea confuzii și nemulțumiri.

O altă atribuțiune a organelor de securitate se referă la cunoașterea, prevenirea și lichidarea oricăror

fapte de natură să submineze economia națională și să aducă atingere securității statului. Pentru aceasta, ele organizează munca informativ-operativă în sectoarele economice în așa fel încît să cunoască la timp orice încercări de a se aduce atingere securității statului în acest domeniu și să înlătore stările de pericol, fenomenele și împrejurările generatoare de infracțiuni și alte fapte păgubitoare. În limitele competențelor pe care le are, aparatul de securitate acționează cu fermitate și hotărîre în vederea prevenirii și curmării oricăror fapte de natură să impieteze asupra îndeplinirii politicii noastre economice, să afecteze interesele statului român în relațiile cu partenerii străini, participă activ la îndeplinirea sarcinilor legate de ridicarea nivelului tehnic-calitativ al tuturor produselor, realizarea în termen a investițiilor, creșterea eficienței activității economice, gospodărirea rațională a combustibililor și energiei, dezvoltarea și diversificarea comerțului exterior.

Asigurarea securității conducerii partidului și statului, precum și a conducătorilor de partide și de state străine pe timpul prezenței acestora în Republica Socialistă România, constituie una dintre cele mai de seamă atribuțiuni, în vederea executării căreia cadrelor de securitate li se cere să facă dovada unei înalte conștiințe patriotice, a devotamentului nemărginit față de conducerea

partidului și statului nostru, a unei temeinice pregătiri politice, profesionale și militare, a spiritului lor de abnegație și sacrificiu.

Decretul menționat stipulează atribuțiunea organelor de securitate de a organiza activitatea de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul Republicii Socialiste România, în cooperare cu alte ministere, instituții și organizații socialiste. Combaterea terorismului este o sarcină prioritară a tuturor organelor Ministerului de Interne, care trebuie să acționeze astfel încât să se asigure executarea întocmai a cerinței ca pe teritoriul țării noastre să fie prevenit orice act cu caracter terorist. În acest scop, unităților informativ-operative de securitate le revin obligații deosebite pentru cunoașterea și stăpinirea permanentă a situației operative pe linie de antiterorism la obiective, locuri și medii date în competență, cunoașterea la timp a planurilor organizațiilor, grupărilor, elementelor extremist-teroriste cu privire la țara noastră, identificarea și urmărirea activă și calificată a elementelor teroriste, controlul activității celor suspecte, îmbunătățirea continuă a sistemelor de pază și apărare a persoanelor și obiectivelor vizate de organizațiile teroriste, contracararea acțiunilor prin care se pun la cale răpiri ori sechestrări de persoane, prevenirea deturnării sau distrugerii de aeronave și nave, pre-

venirea evaziunii sau pătrunderii pe teritoriul țării prin metode teroriste, introducerii ilegale de armament, muniții, explozivi, substanțe toxice și radioactive, împiedicarea creării de puncte de sprijin pentru activitatea teroristă pe teritoriul țării și altele.

Prin înlăptuirea cu fermitate a atribuțiunii legate de apărarea secretului de stat în cadrul organizațiilor socialiste și verificarea, potrivit legii, a modului de aplicare a dispozițiilor legale în acest domeniu, organele de securitate își aduc o contribuție însemnată la ocrotirea și apărarea unor valori inestimabile pentru progresul și prosperitatea patriei. În acest scop, ele acționează cu hotărâre pentru prevenirea scurgerii de informații, date și documente secrete, cu precădere din obiectivele și sectoarele în care se concentrează astfel de date și documente, apărarea specialiștilor, a cercetătorilor și a altor persoane deținătoare de secrete împotriva acțiunilor de spionaj, prevenirea și neutralizarea oricăror încercări ale dușmanului de a antrena cetățeni români la acțiuni de trădare sau alte activități ostile.

Parte integrantă a operei de construire a socialismului, apărarea patriei incumbă pentru organele de securitate, potrivit Decretului, organizarea și desfășurarea activității de contrainformații, în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor serviciilor de spionaj străine și

a oricăror alte acțiuni îndreptate împotriva capacității de apărare a țării și a forțelor armate ale Republicii Socialiste România. Lărgind continuu conlucrarea cu toate organismele și forțele participante la asigurarea înlăptuirii politicii partidului și statului în domeniul apărării, organele de securitate iau măsuri pentru protejarea secretelor militare, prevenirea și neutralizarea încercărilor spionajului străin de a racola unele cadre militare și a altor fapte de natură să aducă atingere capacității de apărare a patriei.

Decretul de organizare și funcționare a Ministerului de Interne stipulează și alte atribuțiuni cu care sint investite prin lege organele de securitate. Executarea ireproșabilă a tuturor atribuțiilor prevăzute în Decret constituie îndatoriri de onoare pentru cadrele de securitate, în calitatea lor de activiști de partid și de stat care își desfășoară activitatea într-un domeniu special.

Experiența acumulată în cei 30 de ani de activitate a organelor de securitate atestă faptul că îndeplinirea sarcinilor și misiunilor încredințate depinde într-o măsură hotăritoare de perfecționarea necontenită a mijloacelor și metodelor de muncă, dezvoltarea capacității cadrelor de cunoaștere și acțiune, a spiritului lor de răspundere, vigilență și combati-

vităte. La temelia saltului calitativ pe care trebuie să-l realizeze în munca lor organele de securitate stau măsurile de ridicare a nivelului pregătirii politico-ideologice și de specialitate a cadrelor, de îmbunătățire continuă a conducerii activității, a stilului și metodelor de muncă la toate nivelurile, de întărire a ordinii și disciplinei militare. Ridicarea calității muncii organelor de securitate impune sporirea preocupărilor pentru imprimarea unui caracter științific întregii activități, afirmarea cu putere la toate cadrele a spiritului revoluționar, novator, promovat cu consecvență de partidul nostru.

Acum, la a 30-a aniversare a organelor de securitate, întregul aparat al securității se angajează să nu-și precupească eforturile pentru traducerea fermă în viață a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, călăuzindu-se neabătut de concepția profund creatoare, revoluționară și umanistă a partidului comunist, a secretarului său general, Comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia toate acțiunile pe care le întreprindem trebuie să aibă un profund caracter preventiv, să fie realizate cu participarea largă a maselor de oameni ai muncii, în spiritul cerințelor legalității socialiste, a respectului pentru adevăr și dreptate.

SARCINI CE REVIN APARATULUI DE SECURITATE PENTRU PREVENIREA ORICĂROR ACȚIUNI TERORISTE PE TERITORIUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA.

Modalități de acțiune în vederea aplicării în practică a concepției de luptă antiteroristă

I. Terorismul internațional, fenomen social deosebit de periculos în etapa actuală

1. În ultimii ani, în configurația criminalității internaționale au avut loc importante mutații manifestate mai ales prin recrudescența terorismului în formele cele mai violente: asasinat, răpire de persoane, luări de ostateci, detournări de aeronave, incendieri și distrugerii de bunuri, toate având la bază mobiluri dintre cele mai variate — de la considerente de ordin politic, implicând relațiile dintre state sau grupuri de state, până la actele iresponsabile ale unor bolnavi psihici. Fenomen deosebit de îngrijorător al societății capitaliste contemporane, însoțind o criză economică, politică, morală și instituțională tot mai acută, terorismul și violența au devenit prezențe aproape cotidiene în toate țările capitaliste. Fără a avea o bază de masă, organizațiile și grupările teroriste înarmate se dovedesc deosebit de crude și periculoase prin modul în care acționează și prin urmările deosebite de grave ale acțiunilor lor.

Indiferent de scopurile sau programele afișate, practicile teroriste sînt menite să facă jocul reacțiunii, să lezeze grav relațiile dintre state, să lovească în interesul forțelor democratice ale societății, cu scopul vădit de a promova așa-numita „stra-

tegie a tensiunii, a urii și discordiei naționale” în vederea opririi unor procese politice innoitoare.

Amploarea recrudescenței terorismului internațional precum și formele, metodele și mijloacele folosite de către organizațiile, grupările și elementele extremist-teroriste în comiterea actelor lor criminale, demonstrează cu prisosință pericolul acestui flagel.

Față de anii anteriori, anul 1977 și primul trimestru al anului 1978 au cunoscut o intensificare deosebită a terorismului internațional. Numărul acțiunilor înregistrate a crescut accentuat în toate zonele lumii. Dacă în urmă cu 2—3 ani, pe plan internațional, aveau loc în medie circa 500 acțiuni teroriste anual, în 1977 spirala violenței a cunoscut o ascensiune vertiginoasă, fără precedent. În state ca Italia, R. F. Germania, Franța, cit și în zona Orientului Mijlociu, numărul acestor acte s-a dublat sau chiar s-a triplat.

În anul 1977 a crescut numărul încercărilor de atentat la viața unor șefi de state și a altor personalități politice, unii căzînd victime ale acestor acțiuni prin:

— accentuarea legăturilor dintre grupările extremist-teroriste, organizațiile neofasciste și o parte din emigrația reac-

— manifestarea tot mai pregnantă a legăturii între terorismul politic și criminalitatea de drept comun;

— însoțirea procesului democratizării din unele țări capitaliste cu un val de răpiri, crime și teroare, provocat de organizații și grupări teroriste;

— crearea în cadrul grupărilor extremist-teroriste a unei structuri adecvate, avînd în componență organe de planificare a acțiunilor, de informații, operaționale și logistice, baze de antrenament și instruire;

— dotarea cu arme moderne, de la cele clasice la cele miniaturizate, de construcție artizanală, mini-bombe și mașini infernale;

— folosirea în organizarea și desfășurarea acțiunilor teroriste a unor metode și procedee de luptă ingenioase, cum ar fi: acțiuni de înșelare, atacuri directe și scurte, retragere și dispariție din zona acțiunii; executarea actelor teroriste cu un număr redus de elemente;

— participarea mai intensă în executarea actelor teroriste a femeilor, în cadrul unor grupări (ca spre exemplu în cea intitulată „Armata roșie japoneză”) deținînd rol conducător;

— accentuarea tendinței spre colaborare internațională a unor grupări teroriste, cit și faptul că în componența unor comandouri acționează teroriști de diferite naționalități (arabi, vest-germani, japonezi, latino-americani etc.); se constată și un început de cooperare între teroriștii de extremă dreaptă și cei de extremă stîngă;

— sporirea în unele țări (cum ar fi spre exemplu Italia) a numărului simpatizanților unor grupări teroriste, care-i sprijină în culegerea de informații despre obiectivele vizate, în organizarea evadării din închisoare a unor teroriști arestați, în tăinuirea și favorizarea altora etc.

Tot mai multe grupări teroriste se auto-intitulează în mod demagogic progresiste, luîndu-și denumiri „revoluționare”, cu scopul vădit de a denigra mișcarea muncitorească, cum ar fi „Lupta armată pentru comunism”, „Unități luptătoare pentru

comunism”, „Nucleele înarmate proletare”, „Brigăzile roșii”, „Brațul revoluției arabe” și altele.

Extinderea terorismului pe scară mondială și intensificarea acțiunilor sale are drept cauză și faptul că însăși guvernele unor state acordă sprijin material și politic unor grupări teroriste, iar unele dintre acestea, cum sînt spre exemplu S.U.A. și Israel, și-au constituit grupări teroriste în cadrul aparatului de stat. De asemenea, în concepția unor cercuri din țările capitaliste se conturează intenția ca terorismul să devină o formă pentru purtarea unor războaie locale, ceea ce face ca acest fenomen să capete proporții îngrijorătoare.

Scopurile și mobilurile urmărite de organizațiile, grupările și elementele teroriste sînt diverse, ele variînd de la grupare la grupare, dar în principal vizează:

— dedicarea unui țel politic, pe care îl consideră ca o obligație față de înaintași sau urmași; atragerea atenției opiniei publice față de un țel anume;

— subminarea regimurilor politice din unele țări;

— eliberarea unor compatrioți deținuți în închisorile din diferite țări;

— obținerea unor sume de bani pentru cumpărarea de armament, finanțarea acțiunilor organizațiilor teroriste etc.

2. Din datele obținute de organele de securitate rezultă că organizațiile, grupările și elementele teroriste, vizează pe teritoriul țării noastre în principal următoarele obiective: aeroporturile internaționale și interne; porturile; întreprinderi economice importante, în special cele cu producție specială, rafinării și combinate chimice; noduri importante de transport rutier și feroviar, poduri, viaducte și alte lucrări de artă, hidrotehnice, termocentrale, obiective care folosesc în procesul de producție energia nucleară; studiouri, stații, relee de radio și televiziune, rețele de comunicații speciale; ambasade, reședințele unor diplomați și unele instituții culturale de pe lîngă acestea; consulatele unor state; agenții de transpor-

turi aeriene; întreprinderi construite în cooperare cu alte state; comunități și locașuri ale cultelor mozaic și musulman; sediile și locurile de desfășurare a unor reuniuni și manifestări cultural-științifice; șefi de state aflați în vizite, personalități sau grupuri de turiști din alte state care ne vizitează țara.

Dintre organizațiile și grupările teroriste care vizează țara noastră și au în preocupare obiective din cele enumerate mai sus pot fi menționate: „Septembrie negru”, „Frații musulmani”, „Iunie negru”, „Mina neagră”, „Bander-Meinhof”, „Armata roșie japoneză” cu fracțiunea ei pentru Europa „Armata secretă armeană”. Spre exemplu, în luna ianuarie 1978 a fost descoperit la punctul de frontieră Giurgiu un element terorist aparținând unei grupări extremiste palestiniene, asupra căruia s-au găsit 2 pistoale cu cartușe, 2 grenade și care intenționa să acționeze pe teritoriul țării noastre. Datele pe care le deținem și din care rezultă că unele grupări extremist-teroriste pregătesc în străinătate comandouri pe care să le trimită cu misiuni în România, demonstrează cele menționate mai sus.

Un alt element care trebuie reținut în aprecierea pericolului terorismului îl constituie reactivarea grupărilor neofasciste din Occident, iar în acest context activitatea tot mai intensă împotriva țării noastre a grupărilor legionarilor din

străinătate, a celor naționalist-fasciste și iredentiste, precum și propaganda cercurilor reacționare imperialiste care duc la incitarea unor elemente ostile și aventuriere din interior, la acțiuni potrivnice statului nostru în realizarea cărora să utilizeze metode și mijloace de natură teroristă. Cazurile prevenite și rezolvate de organele de securitate în ultimul timp sînt de natură să demonstreze pericolul acțiunilor acestor elemente și implicațiile pe care le-ar fi putut avea pentru țara noastră. De exemplu, în februarie 1977, un grup de elemente parazite din București preconizau ocuparea unei reprezentanțe diplomatice și luarea ca ostatic a ambasadorului, în schimbul căruia autoritățile să le pună la dispoziție un avion cu care să plece din țară. Elementele respective își propuseseră să procure armament prin atacarea și dezarmarea unor milițieni sau militari în termen. Un alt caz îl constituie un grup depistat în februarie 1977 la Cluj, care intenționa să atace echipajul unui avion în scopul de a-l deturna. Teroriștii își procuraseră arme albe și își confecționaseră un pistol artizanal. Semnificativă este și acțiunea grupului „Răcănel” (soț și soție) ambii paraziți sociali, descoperiți în momentul cînd pătrunseseră în reședința unui diplomat străin cu scopul de a-l asasina și a-i lua apoi mașina și pașaportul cu care să plece peste frontieră.

II. Concepția de luptă antiteroristă și modul de acțiune în realizarea ei

1. Concepția de luptă pentru prevenirea, neutralizarea și lichidarea oricăror acțiuni teroriste pe teritoriul R. S. România precum și cadrul organizatoric corespunzător asigurării realizării ei, sînt fundamentate prin ordinele Comandantului Suprem al Forțelor Armate și prin alte acte normative. Potrivit prevederilor

acestor acte normative, combaterea terorismului este o sarcină prioritară a tuturor organelor Ministerului de Interne.

Ordinele Comandantului Suprem nr. H. 004674/1973 și 0002531/1975 stabilesc sarcinile Ministerului Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Statului Major al Gărzilor patriotice de la C.C. al P.C.R. și

altor ministere pentru prevenirea și combaterea oricăror acțiuni teroriste pe teritoriul R. S. România.

Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, la capitolul II art. 5 lit. g precizează atribuția Departamentului Securității Statului și organelor din subordine pentru prevenirea, descoperirea, neutralizarea și lichidarea acțiunilor teroriste pe teritoriul R. S. România în cooperare cu alte ministere, instituții și organizații socialiste.

H.C.M. nr. 1282/1973 reglementează în lumina Ordinului Comandantului Suprem măsurile pentru prevenirea actelor teroriste pe aeroporturile R. S. România, în scopul asigurării pazei și securității aeroporturilor, a aeronavelor la sol și în timpul zborului, apărarea integrității personalului navigant și a pasagerilor.

Ordinul ministrului de interne nr. 001370 din 10 mai 1978 privind perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste prevede că Departamentul Securității Statului, Inspectoratul General al Miliției, Comandamentul Trupelor de Securitate, Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei, inspectoratele județene (al municipiului București) ale Ministerului de Interne răspund de organizarea și executarea măsurilor de combatere a actelor teroriste. Pentru aceasta toate organele menționate și unitățile lor subordonate au obligația ca, potrivit competențelor ce le revin în sectoarele lor de responsabilitate, să prevină și contracareze orice acțiuni teroriste, asigurînd:

— cunoașterea planurilor organizațiilor, grupărilor și elementelor extremist-teroriste cu privire la țara noastră;

— paza și securitatea persoanelor și obiectivelor care sînt sau pot fi în atenția organizațiilor, grupărilor sau elementelor extremist-teroriste;

— contracararea acțiunilor prin care se încearcă răpiri ori sechestrări de persoane, prin metode și mijloace teroriste;

— prevenirea defurcărilor sau distrugerilor de aeronave și nave;

— împiedicarea introducerii ilegale pe teritoriul țării noastre de armament, muniții, explozivi, substanțe toxice de luptă, radioactive și stupefiante;

— prevenirea evaziunilor prin folosirea unor metode și mijloace teroriste, precum și a pătrunderii în țară a persoanelor declarate indezirabile sau date în consemn;

— împiedicarea creării de puncte de sprijin pe teritoriul țării noastre de către organizațiile, grupările sau elementele extremist-teroriste;

— securitatea persoanelor și menținerea ordinii publice în incinta aerogărilor și porturilor ori în alte locuri sau medii în care s-ar putea organiza ori întreprinde acțiuni teroriste.

2. Lupta antiteroristă cuprinde un complex de măsuri informativ-operative, de pază și apărare întreprinse de organele și unitățile Ministerului de Interne în scopul cunoașterii, prevenirii, neutralizării și lichidării oricăror acte teroriste pe teritoriul țării noastre. Întreaga activitate a organelor și unităților Ministerului de Interne trebuie să se desfășoare în strictă conformitate cu legea, cu actele normative în vigoare, în baza căruia a fost elaborată concepția de luptă pentru combaterea terorismului.

Componentele de bază ale acestei concepții sînt PREVENIREA și INTERVENȚIA.

Prevenirea este misiunea de bază a tuturor organelor Ministerului de Interne și constă în activitatea informativ-operativă, măsuri de pază și apărare a persoanelor și obiectivelor vizate de elementele extremist-teroriste precum și a aeronavelor românești în zbor și la escale de scurtă durată, controlul antiterorist, anti-deturnare și tehnic de securitate, realizate în scopul descoperirii și contracarării actelor teroriste. Pentru realizarea la un nivel calitativ superior a prevenirii este necesar ca măsurile luate să aibă conti-

nuitate, să se desfășoare neîntrerupt, prin forme și mijloace de muncă variate și cu responsabilități precise pe categorii de forțe participante, în funcție de particularitățile și importanța obiectivelor vizate de către dușman.

În situația cînd cu toate măsurile luate nu s-a reușit prevenirea acțiunilor teroriste, organele și unitățile Ministerului de Interne vor trece la intervenție, respectiv la luarea unui ansamblu de măsuri și acțiuni desfășurate rapid și cu fermitate, independent sau în cooperare cu alte forțe, în scopul neutralizării sau lichidării autorilor acestora.

Neutralizarea presupune luarea unor măsuri care să ducă la scăderea capacității de acțiune a teroriștilor prin diferite mijloace, pe calea convingerii sau intimidării, determinîndu-i să părăsească obiectivul ocupat, să elibereze ostatecii și să se predea sau prin crearea posibilităților de capturare a lor prin surprindere.

Lichidarea reprezintă forma extremă de acțiune și constă în asaltul prin foc și mișcare, desfășurat cu rapiditate, în scopul capturării sau nimicirii teroriștilor. Lichidarea se execută numai la ordin, cînd metodele de neutralizare nu au dat rezultate.

3. Pentru asigurarea realizării cerințelor concepției de luptă antiteroristă, pe baza indicațiilor și aprobării Comandantului Suprem al Forțelor Armate, conducerea Ministerului de Interne a adoptat și o serie de măsuri pentru perfecționarea cadrului organizatoric necesar, astfel:

A fost reorganizată Unitatea specială de luptă antiteroristă, ca unitate centrală de profil cu atribuții de control și îndrumare a compartimentelor corespondente și grupelor de intervenție antiteroristă din cadrul inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne.

Unitatea specială de luptă antiteroristă conlucrează cu celelalte unități în îndeplinirea sarcinilor ce le revin pe linia combaterii terorismului. De asemenea, execută misiuni în cooperare cu alte uni-

tăți pentru asigurarea pazei și apărării antiteroriste a Președintelui R. S. România, a familiei prezidențiale și a unor înalte personalități de peste hotare.

Prin subunități specializate din organica ei, execută controlul antiterorist și antideturnare, asigură paza și securitatea, ordinea și liniștea publică în obiectivele date în competență; asigură securitatea aeronavelor românești de pasageri și marfă pe timpul zborului și la escale de scurtă durată. Altit pentru unitatea specială de luptă antiteroristă cit și pentru subunitățile din subordine, prin ordine și regulamente de funcționare sînt stabilite atribuții și sarcini precise.

În teritoriu s-a luat măsura îmbunătățirii structurii și activității grupelor de intervenție de la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne, înființîndu-se plutoane de apărare antiteroristă, măsură menită să sporească eficiența muncii pe linia combaterii terorismului.

Ordinul nr. 001370/1978 stabilește sarcini concrete atît pentru unitățile informativ-operative centrale cit și pentru compartimentele corespondente lor din teritoriu, care să asigure cunoașterea permanentă și stăpinirea situației operative pe linie de antiterorism în obiectivele, locurile și mediile date în competență. În procesul supravegherii informative și al urmăririi informative desfășurate pe profilele lor de muncă, unitățile informativ-operative și compartimentele corespondente teritoriale acționează și pentru obținerea de date și informații despre eventuale acțiuni cu caracter terorist, elemente din rîndul cetățenilor străini și români suspecte de apartenență la organizații sau grupări extremist-teroriste cit și împrejurări și premise care pot permite sau favoriza comiterea de acte teroriste.

Sarcini concrete pe linia prevenirii și combaterii terorismului au fost stabilite și pentru organele de miliție, comandamentele de armă precum și pentru celelalte unități ale Ministerului de Interne.

III. Componentele activității de prevenire în concepția combaterii terorismului pe teritoriul R. S. România

Prevenirea, în concepția de luptă antiteroristă a organelor Ministerului de Interne, se realizează în principal pe două căi: activitatea informativ-operativă și paza și apărarea obiectivelor vizate de elemente teroriste.

1. Activitatea informativ-operativă. Identificarea elementelor teroriste ce pătrund pe teritoriul țării noastre și prevenirea și curmarea acțiunilor pe care le preconizează a le comite, este o problemă deosebită date fiind măsurile pe care teroriștii le întreprind pentru camuflarea și păstrarea lor în secret și nu poate fi rezolvată decît printr-o muncă informativă organizată, neîntreruptă, densă și tenace, însoțită de acțiuni hotărîte.

Supravegherea informativă trebuie să cuprindă în aria de desfășurare toate categoriile de persoane suspecte de acțiuni teroriste, locurile și mediile frecventate de elemente suspecte de apartenență la organizații extremist-teroriste, cit și zonele obiectivelor vizate de către teroriști.

Este necesar să fie avute în vedere, în principal, următoarele categorii de persoane: emisari ai unor organizații extremist-teroriste, anumite elemente din rîndul unor străini — studenți și doctoranzi, comercianți, specialiști, navigatori, turiști etc. — care prin comportare și relațiile ce și le crează devin suspecti de acțiuni sau de apartenență la organizații teroriste. De asemenea, trebuie avuți în vedere unii cetățeni autohtoni, care au executat condamnări pentru crime, atentate, deținere ilegală de armament și muniții, au încercat să fugă din țară sau întrețin relații cu elemente suspecte de terorism ori cu emigrația reacționară din exterior.

În ce privește unele locuri și medii ce pot fi folosite de către teroriști, din experiența organelor noastre și din cazistica pe plan internațional, rezultă că se impune a fi avute în atenție: hoteluri,

moteluri, campinguri, popasuri turistice, cămine în care sînt cazați străini, foste gazde O.N.T. (folosite de regulă ca locuri de întîlnire și pregătire a actelor teroriste) și alte locuri de cazare, restaurante, baruri, cofetării, cinematografe, zonele unor obiective importante, mediul unor elemente parazite (speculanți, traficanți de aur și valută, femei de moravuri ușoare) etc.

În organizarea și desfășurarea supravegherii informative este necesar să se țină seama de profilul de muncă și de particularitățile situației operative din probleme, obiectivul sau sectorul de responsabilitate. Ofițerii care spre exemplu lucrează pe linie de informații interne trebuie să acorde, printre altele, atenție sporită supravegherii informative în mediul și locurile unde sînt concentrați studenți străini; cei care lucrează pe linie de contraspionaj — unor diplomați acreditați în țara noastră, comercianți, zia-riști, turiști etc. precum și în zona unor obiective (ambasade, consulate, reședințe ale unor diplomați) vizate de către teroriști; ofițerii care deservesc obiective economice vor acorda atenție specialiștilor străini precum și unor obiective importante din domeniul cercetării și exploatarei energiei nucleare, produselor chimice și toxice, industriei de apărare etc., iar cei ce lucrează pe linie de contrainformații militare — depozitelor de muniții, armament și altor categorii de tehnică de luptă.

Informațiile din care rezultă indicii de activitate teroristă trebuie lucrate prin dosare de urmărire informativă, folosind toate metodele și mijloacele muncii de securitate în conformitate cu ordinele în vigoare.

Urmărirea informativă a cetățenilor străini sau români semnalati că pregă-

tesc, desfășoară sau au comis acțiuni teroriste, că sprijină ori aparțin unor organizații și grupări teroriste, se realizează de către Unitatea specială de luptă anti-teroristă și compartimentele teritoriale corespondente. Cind unitățile informativ-operative centrale precum și compartimentele corespondente lor din teritoriu dețin informații din care rezultă indicii de activitate teroristă, aceste informații se predau unității speciale de luptă anti-teroristă sau după caz, compartimentelor corespondente din inspectoratele județene, pentru începerea sau continuarea urmăririi informative, cu sprijinul unităților informative în cauză.

Pornind de la pericolozitatea actului terorist cit și a implicațiilor ce ar putea surveni în cazul comiterii lui, urmărirea informativă începe imediat după analiza informației de primă sesizare și conturarea indicilor de activitate ostilă. Este necesar în toate cazurile analiza profundă, discernământ, competență profesională, operativitate atât în începerea cit și pe parcursul desfășurării urmăririi informative, date fiind abilitatea, pregătirea și fanatismul ce caracterizează elementele teroriste.

Rețeaua informativă folosită în lucrarea acestor elemente se selecționează din rindul celor mai buni informatori, cu experiență, verificați în activitatea informativ-operativă, care să dispună de asemenea posibilități încit să se afle cit mai mult în anturajul elementelor urmărite. Este de dorit ca informatorii folosiți în lucrarea acestor cazuri să cunoască limbi străine, pentru ca în anturajele în care se află să poată descifra natura activităților ce se preconizează.

Dat fiind că elementele teroriste pe care le lucrăm informativ dispun de o pregătire informativă specială, se impune, ca rețeaua informativă să fie instruită în mod temeinic, scop în care este necesar să se acorde atenție oricăror amănunte. Această problemă trebuie privită cu maximă răspundere, intrucit se cunosc din cazuistica pe plan internațional situații cind datorită unor greșeli în conduita in-

formatorilor, aceștia au fost descoperiți de teroriști și uneori chiar lichidați. De la caz la caz, informatorii pot fi dotați cu mijloace tehnice portabile de ascultare. Această problemă se impune în special cind elementele urmărite poartă discuții într-o limbă pe care informatorii nu o cunosc.

Sistemul de legătură cu rețeaua informativă trebuie să fie astfel conceput încit să asigure posibilitatea de transmitere a instrucțiunilor și primire a informațiilor de către ofițer, în orice moment. În situația cind producerea actului terorist este iminentă, informatorul va interveni personal și va întreprinde toate acțiunile posibile pentru a zădărnici punerea la cale a acestuia.

Pe parcursul desfășurării urmăririi informative, în funcție de momentele operative care apar, este necesar să se conceapă și să se aplice combinații și legende informative, pentru a-i determina pe teroriști să-și dezvăluie planurile de acțiune și legăturile ce le au, cit și pentru a-i pune în imposibilitate să acționeze, prin dezinformare, derutare, crearea discordiei în rindurile lor, iar la obiectivele vizate folosirea manevrei de forțe și de mijloace, din care teroriștii să tragă concluzia că este imposibil de acționat.

Elementele teroriste, cunoscute că au sosit cu intenții de a acționa pe teritoriul R. S. România, trebuie luate în filaj încă de la frontieră și, de la caz la caz, continuat pe tot timpul șederii lor în țară. În situațiile în care pe timpul cit sînt filati teroriștii ar încerca să pună la cale actele criminale preconizate, filorii trebuie să intervină cu promptitudine pentru prevenirea lor. De aceea între ofițerii care lucrează cazurile de acest gen și echipele de filaj trebuie să existe o colaborare permanentă și eficientă.

În majoritatea cazurilor, cind intră în țară persoane cunoscute ca suspecte de acțiuni teroriste, cit și pe parcursul șederii lor, se impune executarea de percheziții secrete, pentru a stabili dacă posedă armament, explozivi sau alte materiale care ajută la confecționarea bom-

belor artizanale (pilitură de fier, azotat de amoniu, fitil, capse detonante etc.). În executarea acestor percheziții un rol important îl au specialiștii în pirotehnie, pent u depistarea materialelor menționate cit și pentru prevenirea unor accidente provocate de eventualele capcane explozive folosite de teroriști.

În finalizarea cazurilor trebuie să se acționeze cu măsuri adecvate, cum ar fi: intreruperea șederii în țară și declararea ca persoană indezirabilă. Pe parcursul șederii în țară aceste elemente pot fi contactate de organele de securitate în scopul de a fi influențate să nu acționeze și invitate să părăsească țara. Asemenea persoane vor rămîne însă în consemn, intrucit practica a demonstrat că multe din ele au revenit la frontieră folosind documente și identități false.

Obținerea în timp util a informațiilor despre planurile și intențiile organizațiilor, grupărilor și elementelor extremist-teroriste, iar pe această bază asigurarea măsurilor preventive, este condiționată de existența și calitatea rețelei informative.

Potrivit prevederilor Ordinului ministrului de interne nr. 001370/1978, Unitatea specială de luptă antiteroristă și compartimentele corespondente ei din teritoriu, crează rețea informativă și din rindul cetățenilor străini cu posibilități de pătrundere în organizațiile și grupările extremist-teroriste, independent sau în cooperare cu U.M. 0920 și alte unități. De asemenea, folosește surse din rindul cetățenilor străini care au posibilități să influențeze unele grupări sau elemente extremist-teroriste să renunțe la comiterea de acțiuni împotriva țării noastre.

Combaterea terorismului fiind o sarcină prioritară a tuturor organelor Ministerului de Interne și avînd drept scop zădărnicierea oricăror acțiuni teroriste îndreptate împotriva R. S. România, întregul potențial informativ al Ministerului de Interne trebuie instruit și cu sarcini antiteroriste. Această sarcină constituie o componentă a concepției de luptă anti-teroristă a organelor noastre, pentru rea-

lizarea căreia se cere din partea tuturor ofițerilor înțelegerea pericolului terorismului, analiza minuțioasă și permanentă a situației operative din sectoarele de responsabilitate și instruirea temeinică a fiecărui informator și colaborator pentru a furniza informații pe profilul antiterorist din locurile și mediile unde pot apare elemente teroriste.

Una din obligații o constituie instruirea rețelei informative cu privire la locurile unde pot apare teroriștii cit și la tematica informațiilor ce trebuie căutate de către aceasta, respectiv sesizarea unor aspecte de comportament și relații despre unele persoane, pe baza cărora se pot obține indicii cu privire la apartenența lor la activitate teroristă. Cu caracter orientativ se pot indica:

— la hoteluri, moteluri, popasuri turistice și alte locuri de cazare (foște gazde O.N.T., cămine studențești etc.) unde se urmăresc printre altele: cetățeni străini care în comportamentul lor manifestă teamă, grijă, nervozitate, se autocontrolează dacă sînt urmăriți, care nu părăsesc camerele deși acoperirea sub care au venit necesită deplasări la diferite instituții; cetățeni străini care posedă obiecte de uz personal și pe care nu le folosesc sau le feresc cu grijă (ar putea ascunde arme, explozivi etc.), posedă în bagaje schițe, hărți ale unor obiective și locuri sau fotografii ale unor persoane eventual vizitate; cei care ies din hotel cu o parte din bagajele aduse și în care ar putea masca armament sau alte materiale de luptă; situații cind în mersul unora se constată rigiditate, inflexiunea brațelor sau picioarelor datorită ascunderii sub îmbrăcăminte a unor obiecte, posibil a fi arme; persoane care se mută frecvent dintr-un hotel în altul sau dintr-o cameră în alta în mod nejustificat sau care sînt conduși, așteptați ori li s-au reținut camere de către persoane care n-au calități oficiale;

— la unități de alimentație publică și de deservire a populației: persoane care se așază la mese retrase ori lângă ferestre sau uși cu vedere spre anumite obiective

sau trasee circulate de anumite personalități. Atenție deosebită se va acorda celor care apar repetat și la anumite ore în asemenea locuri, persoane care pe timpul cit se află în local întocmesc sau prezintă schițe, hărți, fotografii etc., iar cu interlocutorii discută discret și se autoverifică permanent. Atenție se va acorda și acelor consumatori care au o comportare din care rezultă că supraveghează masa unor astfel de persoane; persoane care-și crează în mod abil legături în localuri, suportând consumația, antrenează interlocutorii la discuții despre anumite obiective (ambasade, aeroporturi, diplomați, grupuri de turiști, lăcașuri de cult etc.), interesându-se despre locurile respective fie cu privire la recepții, mese comune etc.; elemente care fac apologia unor acțiuni teroriste atunci când pot fi sub influența alcoolului ori pentru a sonda opinia interlocutorului;

— în zona unor obiective vizate de către teroriști: prezența unor persoane necunoscute și care apar repetat în zona obiectivului, fac observări, schițe și fotografii asupra zonei obiectivului, împrejurimilor, căilor de acces sau caută să intre în relații cu cetățeni ce locuiesc în aceste zone, interesându-se despre obiectiv, sistemul de pază, posibilitatea de vizitare etc.; prezența unor autoturisme parcate sau abandonate în apropierea obiectivelor vizate și în care se pot afla diferite mijloace de luptă sau din care se poate face observare asupra obiectivului; străini care intră în obiective economice în mod oficial dar care prin comportarea lor depășesc acest cadru și se interesează de organizarea interioară, birourile anumitor persoane din conducere, locurile unde se depozitează anumite substanțe explozive etc.; persoane ce locuiesc în vecinătatea unor obiective vizate de către teroriști și stabilesc legături cu cetățeni străini care prin comportare sînt suspecți de terorism;

— în mediile frecventate de străini și alte elemente suspecte: persoane cunoscute că întrețin legături cu străini despre care se dețin informații că sînt membri

sau adepți ai unor organizații extremist-teroriste; persoane care manifestă interes de a-și procura ilicit arme, muniții, explozivi ori produși chimici ce se folosesc la fabricarea unor explozivi improvizați; persoane care așteaptă legături din străinătate, manifestă îngrijorare, nervozitate față de intirzierea acestora; persoane care așteaptă sau primesc colete suspecte de la străini ce vin în țară și le depun la gazde particulare sau la alte legături; persoane care au manifestări ostile față de poziția României în problemele de conflicte între state și față de terorismul internațional; persoane din rîndul unor străini care fac afirmații că aparțin unor organizații extremist-teroriste sau au făcut parte din unele comandouri; persoane care au afinități de grup, se întîlnesc în locuri conspirate ori manifestă intenția de a pleca în străinătate pe căi ilegale și altele.

În afară de rețeaua informativă, o contribuție însemnată la depistarea elementelor suspecte de terorism o poate aduce folosirea și a altor surse cu posibilități de a furniza informații utile în locuri ca hoteluri, moteluri, parchinguri, stații PECO, mijloace de transport, ghizi O.N.T., vameși, vinzători la magazine „Comturist” și alții. În procesul prelucrărilor contra-informative ce se fac unor categorii de persoane din locurile de mai sus cit și în altele este necesar să li se prezinte în forme accesibile pericolul terorismului, unele mijloace și metode folosite de teroriști, necesitatea de a se sesiza de anumite aspecte suspecte pe această linie și informarea organelor de stat.

De reținut că simultan cu verificarea informațiilor care privesc comiterea de acte teroriste sau turbulente, se iau măsuri energice pentru prevenirea și contracararea acțiunilor preconizate.

2. Măsuri de pază și apărare. Paza și apărarea obiectivelor, componentă a prevenirii, se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 001370/1978 și constituie o misiune de luptă de o excep-

țională importanță, care trebuie executată cu vigilență, fermitate, curaj și inițiativă.

Prin noțiunea de obiectiv din punct de vedere antiterorist se înțelege persoană, grup de persoane, aeronavă, navă, aerogară sau port, reședință, instituție, întreprindere, așezămînt de cultură, lăcaș de cult și altele, situate pe teritoriul țării noastre care se pot afla în atenția elementelor teroriste.

Organizarea și desfășurarea pazei și apărării obiectivelor presupune: asigurarea securității persoanelor (grupurilor de persoane) străine aflate în țara noastră ca invitați oficiali; asigurarea ordinii publice și a securității pasagerilor în aerogări, misiune care incumbă o seamă de activități printre care: executarea controlului antiterorist și antideturnare, paza și apărarea aerogării, a pistei de aterizare-decolare, cit și măsuri de asigurare a ordinii și liniștei publice în obiectiv; paza și apărarea obiectivelor vizate de elementele teroriste (ambasade, domiciliile unor diplomați, agenții străine economice, aeriene sau culturale, instituții sau întreprinderi autohtone de importanță deosebită, care se execută cu efective militare); paza și apărarea altor obiective economice, industriale sau de altă natură stabilite prin ordinele ministrului de interne.

Pentru paza și apărarea fiecărui obiectiv sau, după caz, grupări de obiective se întocmesc planuri de pază-apărare și in-

tervenție, care pentru municipiul București se aprobă de comandantul Unității speciale de luptă antiteroristă, iar pentru teritoriu de șefii Inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne.

În vederea întocmirii planurilor se impun recunoașteri detaliate la fiecare obiectiv, stabilirea necesarului de forțe și mijloace, a răspunderilor ce revin diferitelor unități ale Ministerului de Interne.

Pe baza planului de pază-apărare și intervenție se întocmește Fișa plan de intervenție pentru fiecare dintre obiective și care în esență cuprinde: itinerarul de deplasare la fiecare obiectiv; durata de deplasare pe fiecare variantă (în situația cînd sînt mai multe itinerarii de deplasare); dispozitivul ce se adoptă în raport de situația concretă creată; indicativele și semnalele de recunoaștere; forțe participante; modul de realizare a cooperării.

Conținutul acestor planuri și fișe trebuie cunoscut și însușit în detaliu de către toți participanții la activitatea de pază-apărare și intervenție pentru ca la nevoie să poată acționa oportun și eficient.

Este necesar ca elementele din sistemul de pază să aibă o pregătire informativă adecvată, să fie instruite în permanentă pentru a putea culege și informații din zona obiectivului păzit și a le transmite compartimentelor operative pentru exploatare.

IV. Intervenția

Intervenția cuprinde un ansamblu de măsuri și acțiuni menite să elibereze ostătecii, clădirile ocupate, mijloacele de transport capturate etc., restabilirea ordinii și se realizează prin neutralizare sau lichidare.

1. Conform ordinului în vigoare, pentru activitatea de intervenție sînt desti-

nate forțe și mijloace speciale. Astfel, în cadrul Unității speciale de luptă antiteroriste există Detașamentul special de intervenție, organizat, dotat și instruit pentru îndeplinirea unor asemenea misiuni. În cadrul inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne sînt constituite grupe de intervenție, formate din ofițeri și subofițeri de securitate și de miliție,

cu aptitudini de foarte buni trăgători și luptători. Se impune ca aceste grupe să se pregătească permanent pentru cunoașterea formelor și metodelor folosite de teroriști, cunoașterea obiectivelor pe care le au de apărare, variantele de acțiune, să execute exerciții de intervenție la obiectiv și să-și perfecționeze permanent pregătirea de luptă și fizică.

În cadrul Comandamentului Trupelor de Securitate există constituit Batalionul special de securitate-intervenție, iar la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne, plutoane de apărare antiteroristă, care execută misiuni pe linie antiteroristă (executarea pazei și apărării obiectivelor, participarea la asigurarea securității antiteroriste în aerogări, executarea cercetării apropiate la obiectivele aflate în pază, participarea la acțiunile de neutralizare și lichidare a elementelor teroriste, participarea la menținerea și restabilirea ordinii în cazul unor acțiuni turbulente).

2. Acțiunile de intervenție se pregătesc din timp. Neutralizarea are drept scop scăderea capacității de acțiune a teroriștilor pe calea convingerii sau intimidării prin manevre abile de înșelare și derutare, prin întrebuintarea unor mijloace chimice, toxice, medicamentoase etc., obligându-i să părăsească obiectivul ocupat, să elibereze ostatecii și să se predea sau crearea posibilităților de a fi capturați prin surprindere.

Spre deosebire de sensul noțiunii folosită în lupta dusă de forțele armate, unde în principal se acționează prin folosirea focului masiv al tuturor categoriilor de

arme, în înțelesul concepției de luptă antiteroristă, neutralizarea trebuie să se obțină fără întrebuintarea focului, prin folosirea unor procedee specifice cum ar fi: transmiterea de mesaje derutante; introducerea pe căi ascunse de substanțe chimice, tranchilizante, halucinante, paralizante etc. care să ducă la scăderea capacității cerebrale a teroriștilor; instalarea unor mijloace tehnice de ascultare în obiectivele ocupate cu scopul interceptării convorbirilor dintre teroriști; simularea unor manevre și acțiuni false în zona obiectivului, cum ar fi fumizare, incendii, zgomote insistente, surse puternice de lumină etc.; ducerea unor tratative în cazuri extreme, cu scopul de a cunoaște intențiile elementelor teroriste și a câștiga timp de acțiune.

În funcție de situație se iau și alte măsuri adecvate.

Lichidarea teroriștilor, măsură extremă, se execută la ordin, cu rapiditate și fermitate. Din experiența altor forțe antiteroriste din unele țări a rezultat că raportul de forțe favorabil este de 3—5 luptători la 1 terorist; forțele destinate lichidării nu trebuie să fie prea numeroase, elementul determinant fiind pregătirea superioară a luptătorilor și executarea acțiunii cu hotărâre și cu foarte mare rapiditate.

Acțiunile de intervenție se conduc în municipiul București de către comandantul Unității speciale de luptă antiteroristă, iar în teritoriu de șefii inspectoratelor județene. În situații deosebite, la ordinul ministrului de interne, conducerea unor astfel de acțiuni se realizează de comandamente special constituite.

V. Cooperarea în activitatea de combatere a terorismului

Importanța și necesitatea cooperării trebuie analizate prin prisma realității că măsurile de prevenire și combatere a acțiunilor teroriste — pentru a fi eficiente

— nu pot fi opera unui singur organ sau unități.

Cooperarea se organizează pentru sporirea eficienței activității informativ-ope-

rative, a pazei și apărării obiectivelor vizate și pentru desfășurarea cu fermitate, ingeniozitate și rapiditate a acțiunilor de neutralizare și lichidare a oricăror acte de natură teroristă. Cooperarea constă din coordonarea activităților tuturor organelor, unităților și formațiunilor Ministerului de Interne și a altor organe de stat și obștești care execută în comun acțiuni de combatere a terorismului. Ea se execută la nivel central, județean și la obiectiv.

Indiferent de nivelul la care se execută cooperarea în materie antiteroristă presupune: obținerea de informații în timp util despre planurile și intențiile organizațiilor, grupărilor și elementelor teroriste în scopul prevenirii și contracarării lor, lucrarea la un nivel calitativ-superior, folosind judicios mijloacele și metodele muncii de securitate, a cazurilor aflate în urmărire informativă; prevenirea acțiunilor executate prin surprindere de către teroriști, descoperirea și reținerea acestora; asigurarea pazei și apărării obiectivelor; neutralizarea teroriștilor și respingerea atacurilor asupra unor obiective; capturarea sau lichidarea elementelor teroriste pătrunse în obiectiv; urmărirea, încercuirea și nimicirea teroriștilor care încearcă să rupă lupta (refuză să se predea); restabilirea și menținerea ordinii în perimetrul luptei și refacerea dispozitivului de pază și apărare a obiectivului.

În organizarea și menținerea unei eficiente cooperări trebuie ținut seama de:

— informarea reciprocă cu datele ce se cunosc despre teroriști și care sînt necesare pentru însușirea completă a misiunii cum ar fi: forme, metode și mijloace pe care le folosesc, organizare, dotare, îndoctrinare, elemente de sprijin, planuri imediate și de perspectivă, semnalmente pentru identificare, documente pe care le folosesc etc.;

— precizarea misiunilor ce revin fiecărui participant în cadrul cooperării și anume: obiective concrete de îndeplinit, termene (intermediare și finale), forțe și mijloace la dispoziție, variante de acțiune, răspunderi precise etc.;

— veracitatea datelor noi cu privire la teroriști, sfera de acțiune, elemente de sprijin etc.;

— oportunitatea și supletea în stabilirea altor măsuri care interesează pe toți participanții;

— claritate în stabilirea sarcinilor pentru înțelegerea în profunzime a misiunilor;

— discernămint în alegerea procedeeleor și metodelor de acțiune în funcție de evoluția situației operative;

— continuitate în coordonarea și desfășurarea acțiunilor;

— inițiativă creatoare și fermitate în executarea sarcinilor inițiale și rezultate din analiza situației operative pe parcurs;

— legătură permanentă și eficientă între participanții la cooperare cu păstrarea deplină a conspirativității și compartimentării muncii.

Ordinul ministrului de interne nr. 001370/1978 stabilește că Unitatea specială de luptă antiteroristă, ca unitate centrală de profil, coordonează și îndrumă realizarea măsurilor de cooperare pe linie antiteroristă, între unitățile Ministerului de Interne. Comandamentele de armă, unitățile centrale și teritoriale au obligația să acorde sprijin permanent și operativ unității speciale de luptă antiteroristă și compartimentelor corespondente din inspectoratele județene în îndeplinirea sarcinilor ce le revin și să rezolve cu prioritate problemele privind combaterea terorismului.

Colonel Ștefan BLAGA
Colonel Ion BOLOHAN
Colonel Stoican PISTOL

Metode și mijloace de contracarare a acțiunilor dușmănoase întreprinse pe teritoriul țării noastre de emisarii grupărilor reacționare naționalist-iredentiste, cultice și sectante din străinătate

— plan de dezbatere —

I. Combaterea activității ostile țării noastre desfășurată de cercurile reacționare ale emigrației și alți cetățeni de origine maghiară

1. Elemente fasciste de origine maghiară stabilite în străinătate s-au grupat în diferite organizații reacționare și desfășoară o intensă activitate dușmănoasă împotriva țării noastre. Numărul organizațiilor emigrației maghiare din Occident este de peste 100, ele fiind întâlnite atât în America cât și în Europa și Australia.

— În S.U.A. există cca. 30 organizații iredentiste, grupate în orașele cu concentrări mari de emigrați maghiari: New-York, Cleveland, Detroit ș.a. Iată câteva date despre unele dintre acestea:

„Uniunea Mondială Ardeleană”, cu sediul la Cleveland.

Organizația a luat ființă în anul 1974 și are ca președinte pe Wass Albert (originar din România). În declarația de principii a acestei organizații se precizează că ea și-a propus drept scop unirea într-o patrie maghiară a tuturor ungarilor care trăiesc în bazinul Carpato-Dunărean și în celelalte teritorii maghiare „răpite”; lichidarea „asupririi naționale” a maghiarilor din Transilvania; combaterea propagandei făcute de autoritățile române împotriva iredentismului maghiar etc. Până în prezent la „Uniunea Mondială Ardeleană” au aderat numeroase alte organizații ale emigrației maghiare din S.U.A., Canada, Australia.

„Federația luptătorilor maghiari pentru libertate”, cu sediul la New-York, condusă de Nagy Ferenc, fost prim ministru al guvernului maghiar până în 1956. Are secții în Canada, Franța, R.F. Germania și Belgia. Ea coordonează activitatea a peste 30 de grupări mai mici din S.U.A. și și-a propus să influențeze unele personalități politice și istorice, pe unii oameni de știință și cultură, ziariști, pentru a susține activitatea iredentistă pe care o desfășoară și să determine guvernul S.U.A. să ia poziție „împotriva politicii de persecuție” a minorității maghiare din Transilvania. În

acest scop, organizația a reușit să atragă de partea ei pe unii kongresmeni și senatori americani care au ridicat în repetate rânduri în public problema maghiarilor din Transilvania.

Organizația recurge la trimiterea în R. S. România a unor emisari, cu precădere ziariști, pentru a culege „dovezi” despre „tratamentul inuman” al maghiarilor de aici; întocmirea unor memorii în care denigrează politica noastră națională și difuzarea lor la O.N.U. și alte organisme internaționale; întreținerea unei campanii de presă calomniatoare în publicațiile proprii: „Ungaria adevărată — Transilvania”, „Libertatea maghiară” și în cotidienele „New-York Herald Tribune”, „Newsweek”, „The Reporter”.

„Comitetul pentru drepturile omului în România”, înființat în anul 1976, cu sediul la New-York. Organizația este condusă de Hamos Laszlo și Koreh Ferenc. Membrii acestei organizații sînt tineri intelectuali, pînă la 30 ani, născuți și educați în S.U.A., mulți dintre ei avînd părinți originari din țara noastră.

Dînd glas așa-zisei politici americane moderne de luptă pentru drepturile omului, organizația desfășoară activități mascate sub lozinci sociale. Așa a fost cazul manifestației ungarilor din America, organizată în iulie 1977 la Washington, prilej folosit pentru a blama politica națională a statului nostru și a cere retragerea clauzei națiunii celei mai favorizate României. Recent, această organizație a lansat un apel „în apărarea Ardealului”, în care guvernul român este acuzat că ar duce o politică de exterminare prin asimilare a populației maghiare.

— În R. F. Germania, activează cca. 15 organizații iredentiste, cea mai activă fiind „Comitetul Federal Maghiar” cu sediul la München și filiale în toate landurile, condus de Talos Tibor și Szoke Kalman. Comitetul se erijează în principalul îndrumător al acțiunilor emigrației maghiare din Europa. În preocupările sale intră: editarea unor cărți cu conținut iredentist și prezentarea de expuneri cu un asemenea conținut la diferite reuniuni internaționale; tipărirea unor materiale cu conținut calomnios la adresa țării noastre, difuzate prin cele două fișici pe care le editează: „Santinelă națiunii” și „Ungaria Nouă”.

— În Austria există 6 organizații iredentiste principale și alte grupări mai mici. Printre acestea este și „Uniunea Mondială a Ungurilor”, cu sediul la Viena, condusă de Edmund Malnasi, fost conducător al partidului „Crucea cu Săgeți” din Transilvania și Istvan Foyta. Uniunea militează pentru constituirea unei Confederații carpatice între Ungaria, Transilvania și Rutenia Subcarpatică.

2. Indiferent de coloratura pe care o dau acțiunilor întreprinse, grupările reacționare ale emigrației maghiare vizează de fapt știrbirea suveranității și integrității teritoriale a României. Activitatea lor îmbracă următoarele aspecte:

a) *Incerări de a crea pe teritoriul Transilvaniei nuclee clandestine* care într-un moment conjunctural, apreciat de organizatori, să treacă la desfășurarea unor acțiuni subversive. În acest scop, diferite cercuri reacționare din străinătate trimit în țara noastră exponenți, sub diferite aco-

periri, care culeg informații despre eventualele nemulțumiri ale unor persoane aparținând naționalităților conlocuitoare, punctează și studiază elemente asupra cărora acționează ulterior în scopul atragerii lor la activitate potrivnică statului român.

b) *Desfășurarea unor acțiuni de propagandă pentru crearea psihozei naționaliste.* În acest scop, istorici din rîndul emigrației reacționare maghiare au elaborat teorii cu caracter naționalist-iredentist, pe care le tipăresc în lucrări, studii, broșuri, articole, publicații etc. cu intenția susținerii pretențiilor asupra Transilvaniei, contestării izvoarelor care atestă apartenența Transilvaniei la România, precum și denigrării realității din țara noastră cu privire la drepturile și libertățile naționalității maghiare. Asemenea materiale sînt difuzate apoi, de regulă gratuit, unor centre universitare și biblioteci din lume.

c) *Acțiuni de influențare a unor organisme internaționale, guverne și personalități politice în vederea știrbirii prestigiului internațional al României.*

d) *Influențarea unor intelectuali de naționalitate maghiară pentru a adopta o atitudine ostilă țării noastre.*

e) *Culegerea de date și informații secrete sau nedestinate publicității despre situația naționalităților conlocuitoare, cu sprijinul cadrelor și agenților serviciilor de spionaj ce-și desfășoară activitatea în țara noastră sub acoperirea diplomatică.*

f) *Acțiuni de propagandă naționalist-iredentistă desfășurate de unele persoane cu concepții înapoiate din „Hilda”, cu precădere intelectuali, sub influența cercurilor emigrației reacționare din Occident.*

De avut în vedere și faptul că exponenți ai cultelor protestante și romano-catolic, purtători ai ideilor naționalist-iredentiste, adoptă în anumite împrejurări atitudini ostile țării noastre.

3. *Metode și mijloace de contracarare a acțiunilor dușmănoase întreprinse de aceste categorii de persoane :*

— Intensificarea activității de cunoaștere a atitudinii foștilor aderenți ai partidelor și organizațiilor naționalist-fasciste maghiare și a celor cu antecedente penale, acordîndu-se prioritate celor care întreprin legături cu emigrați unguri din grupările respective.

— Întreprinderea de măsuri combinate în vederea stabilirii activității ostile a cetățenilor străini din emigrația reacționară îndreptată împotriva României, cit și a legăturilor lor din țară.

— Depistarea și urmărirea activă a emisarilor organizațiilor reacționare, naționalist-iredentiste care vin în țară, precum și a cetățenilor români ce intră în legătură cu asemenea elemente în scopul de a denigra politica partidului și statului nostru sau de a organiza acțiuni ce pot aduce atingere securității statului; concomitent cu interpunerea unor surse și persoane de încredere care să le prezinte în mod veridic realitățile social-politice din țara noastră, se vor lua măsuri de prevenire a intrării acestora în legătură cu alte elemente cu concepții dușmănoase. Totodată se va acționa intens pentru exploatarea lor informativă.

— Asigurarea unui control temeinic asupra unor cetățeni români de naționalitate maghiară care fac dese deplasări în exterior, întrețin legături neoficiale cu cetățeni străini și celor care vizitează diferite reprezentanțe diplomatice occidentale acreditate la București.

— Realizarea unei supravegheri informative corespunzătoare în rîndul intelectualilor, oamenilor de creație, cadrelor didactice, clericilor, cunoscuți că sub influența celor din exterior propagă idei cu tentă naționalist-iredentistă.

— Prin surse informative și persoane de încredere se vor desfășura acțiuni de influențare a acelor membri din grupările emigrației care se situează pe poziții realiste, pentru a-i convinge că în România nu există teren propice desfășurării unei activități ostile.

— Antrenarea unor prelați catolici și protestanți pentru a influența pe unii omologi din statele apusene să ia atitudine împotriva propagandei iredentiste susținute de grupările emigrației reacționare maghiare.

— Atragerea colectivelor de oameni ai muncii la acțiunile de combatere și neutralizare a elementelor care, sub influența curenților din străinătate, au manifestări necorespunzătoare și, în raport cu particularitățile cazurilor, să se organizeze punerea lor în discuția colectivelor de muncă.

— Manifestarea unei atitudini ferme față de elementele provocatoare din rîndul cetățenilor străini care ne vizitează țara, ripostîndu-se prin rețeaua informativă, persoane oficiale și chiar organisme de stat, mergînd pînă la prezentarea de propuneri pentru a li se ridica dreptul de ședere în țară ori declararea lor ca persoane indezirabile pentru România.

— În scopul prevenirii comiterii de către străini a unor infracțiuni sau alte fapte antisociale ori instigării cetățenilor români la săvîrșirea unor asemenea acțiuni, în raport de interesele operative, străinii în cauză vor fi contactați și avertizați de organele de securitate și miliție cu aprobarea dată în scris de șefii direcțiilor centrale și inspectorii șefi.

★

Din aspectele prezentate se desprinde concluzia că în mare parte acțiunile și manifestările potrivnice statului român, cu nuanță naționalist-iredentistă sînt inspirate de cercurile reacționare ale emigrației maghiare.

Acest lucru impune instruirea temeinică a ofițerilor de securitate, în primul rînd a acelor care lucrează în această problemă, pentru a înțelege pe deplin sarcinile ce le revin în combaterea și neutralizarea acțiunilor și propagandei naționalist-iredentiste declanșate de cercurile reacționare, serviciile de spionaj din străinătate și elementele cu antecedente sau nemulțumiri din interior care sînt predispuse a cădea sub influența celor de afară. De asemenea, este necesar ca în cadrul activităților de pregătire să se insiste pe cunoașterea de către cadre a politicii partidului în problema națională pentru a fi în măsură să explice rețelei informative, persoanelor cu care vin în contact, sensul real al sarcinilor organelor de securitate în această problemă. În acest scop vor fi studiate și însușite

cuvîntările, expunerile și interviurile acordate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul recentei vizite în S.U.A., la Plenara comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană — martie 1978 și în timpul vizitei de lucru în județele Harghita, Mureș, Sălaj și Satu Mare din iunie 1978.

II. Combaterea activității ostile desfășurată împotriva țării noastre de emisari și alți cetățeni străini aparținînd unor organizații cultice și sectante reacționare din străinătate.

1. Diferite centre și organizații religioase din străinătate, unele cu un pronunțat caracter anticomunist, au inițiat acțiuni ostile pe teritoriul R. S. România prin intermediul unor emisari și alți cetățeni străini care s-au aflat în țară sub diferite acoperiri. Principalele organizații reacționare cultice și sectante care acționează împotriva țării noastre își au sediile în S.U.A. și în unele state din Europa Occidentală. Dintre acestea, mai ostile s-au dovedit a fi :

— „Centrala mondială a martorilor lui Jehova”, cu sediul în cartierul Brooklyn din New-York — S.U.A., cu filiale în Europa Occidentală. Iehoviștii din R. S. România aflați sub controlul celor din Viena — Austria au desfășurat numeroase acțiuni prin care au incitat la nesupunere în fața legilor și la insubordonare.

— Organizația religioasă „Evangheliismul Subteran” cu sediul în S.U.A., condusă de Joe Baas, semnalat ca fiind cadru al C.I.A., a instigat la acțiuni antisociale pe unii sectanți din țara noastră.

— „Centrul pentru studierea religiei și comunismului”, cu sediul la Londra, condus de Michael Bourdeaux, care a publicat numeroase materiale cu caracter denigrator la adresa țării noastre.

— Organizația religioasă „Isus pentru lumea comunistă”, cu sediul în S.U.A. și filiale în țări din Europa, condusă de Richard Wurmbrand, originar din România. Desfășoară propagandă intensă împotriva țării noastre și a politicii sale interne și externe. Sprijină activitatea deizidenților din diferite culte.

— Organizația religioasă „Biserica în suferință”, cu sediul în Belgia, condusă de Verenfried von Straaten, care sub acoperirea catolicismului face propagandă ostilă țării noastre pe seama unor pretinse lipse de libertăți religioase.

— Organizația „Meditație Transcedentală”, cu sediul în S.U.A. și secții în Anglia, R. F. Germania, Elveția, Franța și Țările Scandinave, a încercat să racoleze tineri de pe raza județelor Timiș, Sibiu și Brașov, în special din rîndul celor de naționalitate germană, pentru a înființa o asemenea grupare în România.

— Organizația „Copiii Domnului”, condusă de sud-coreeanul Sun Moon și vest-germanul David Berg, cu sediul în S.U.A. Un sociolog american și David Lesner au venit în luna mai 1977 în țara noastră, unde au contactat mai mulți cetățeni români în numele acestei organizații, în scopul organizării lor.

— Biserica „Mormona”, cu sediul în S.U.A., condusă de Spenger Kim Bali, promovează ideea unei vieți libertine și parazitare. Reprezentanții ei vizează în special intelectuali, oameni de știință etc., capabili — după părerea lor — să interpreteze doctrina acestei biserici. Cetățeanul american Barth Friederich Hans, reprezentant al acestei biserici a reușit chiar, în anul 1977, să contacteze 8 elemente din județele Sibiu și Alba.

— Organizația „Maranata”, fondată în R. F. Germania, la care a aderat și cetățeanul ves-german de origină română Barbu Gheorghe. El a venit în România în anii 1976 și 1977 și, în numele acestei organizații, a contactat în scop de racolare mai multe persoane din județele Hunedoara, Sibiu, Bihor și municipiul București.

— Organizația „Creștinii Liberi”, din R.F. Germania, a reușit să creeze la Sibiu o secție germană a comunității „Creștini după evanghelie”, cu intenția de a prelua doctrina „Școlii Biblice” din Widenest — R. F. Germania.

2. Anumite centre și organizații religioase reacționare din străinătate (peste 200), patronate și finanțate de servicii de spionaj străine, între care se remarcă cele american și englez, desfășoară, în principal, acțiuni pe planul diversivunii ideologice :

— Intensifică propaganda anticomunistă, cu ajutorul literaturii ostile, pe care o introduc clandestin în țară. Folosesc posturi de radio reacționare („Libertatea”, „Monte Carlo”, „Vatican”, „Europa Liberă” și altele), prin care incită credincioșii diferitelor culte și secte la nesupunere față de legile statului.

— Indeamnă credincioșii de a se sustrage de la acțiuni social-culturale, economice, politice și de la satisfacerea serviciului militar.

— Culeg informații cu privire la politica statului nostru față de culte, starea de spirit din rîndul credincioșilor și alte date care nu sînt destinate publicității.

— Instigă unele persoane cultice sau sectante, de regulă zeloase și nemulțumite, de a acționa deschis sau pe căi neoficiale, redactînd, multiplicînd și difuzînd memorii, apeluri, proteste prin care să invoce așa-zisa lipsă de libertăți religioase în România și pe care să le trimită în mod secret unor organizații internaționale cu scopul de a compromite și discredita politica statului nostru.

— Influențează unele persoane aparținînd cultelor neoprotestante să creeze disidențe sau să se solidarizeze cu elemente protestante, pentru a acționa împotriva conducerilor legale ale cultelor care ar fi aservite statului nostru.

— Incită și determină unele personalități ale vieții politice din străinătate de a acționa pe linia solidarizării cu elementele ostile.

— Acordă sprijin material și moral persoanelor cultice sau sectante din țară, pentru ca acestea să acționeze potrivit solicitărilor centrelor și organizațiilor religioase reacționare, sub influența cărora vor să le mențină.

— Întrețin și încurajează psihoza emigrării unor credincioși din cadrul cultelor „Creștini după Evanghelie“, „Penticostali“, „Advențiști de ziua a șaptea“ și „Bapțiști“, pe care să-i folosească în desfășurarea propagandei dușmănoase împotriva R. S. România, după stabilirea lor în străinătate.

— Atrag unii tineri, în special dintre cei cu pregătire superioară — profesori, ingineri, medici etc. — sau în curs de formare, pe care îi îndeamnă la atitudini ostile politicii partidului și statului nostru.

3. În urma măsurilor pentru combaterea acțiunilor ostile întreprinse de organizațiile menționate și de emisarii lor, au fost obținute unele rezultate pozitive :

— S-a reușit selecționarea unui număr însemnat de cetățeni străini, semnalati cu astfel de preocupări și legăturile suspecte ale acestora. Din practică rezultă că, de regulă, emisarii vin în țara noastră și desfășoară activitate ostilă sub acoperirea de comercianți, ziariști, vizitatori la rude, turiști etc.

— A fost intensificată supravegherea informativă a acestor categorii de persoane, iar ca urmare unele dintre ele au fost trecute pe lista persoanelor indezirabile iar altora li s-a întrerupt dreptul de ședere în R. S. România.

— Peste 200 persoane din legăturile emisarilor au fost avertizate, 32 atenționate, iar 8 puse în dezbaterile colectivelor de oameni ai muncii pentru legături neoficiale cu cetățeni străini.

— Au fost selecționate, instruite și trimise cu sarcini contrainformative în exterior mai multe surse informative, cu respectarea Ordinului 000235/1973.

— S-a acționat pentru influențarea pozitivă a unui număr de reprezentanți cultici din străinătate, care au prezentat în mod obiectiv, situația cu privire la libertățile de care se bucură cultele în R. S. România, folosind presa, radio-ul, televiziunea și alte mijloace de propagandă din țările lor.

— Au fost studiați și recrutați informatori din rîndul legăturilor unor emisari, în scopul asigurării supravegherii și urmăririi informative a acestora pe timpul șederii lor în țara noastră ; asupra unora s-a exercitat și influență pozitivă.

— Numeroase surse au fost selecționate și instruite în mod diversificat pentru asigurarea informativă a locurilor și mediilor frecventate de emisari și alți cetățeni străini care vin în R. S. România.

4. În vederea neutralizării acțiunilor ostile întreprinse de organizațiile reacționare cultice și sectante este necesar să fie folosite următoarele metode și mijloace ale muncii de securitate :

— Asigurarea supravegherii și urmăririi informative active a emisarilor și cetățenilor străini cu preocupări de a întreprinde acțiuni ostile sub acoperirea cultică, pe timpul șederii lor în România, inclusiv a legăturilor acestora.

— Incadrarea informativă corespunzătoare a locurilor și mediilor date în competența organelor de securitate pentru cunoașterea și prevenirea din timp a oricăror acțiuni de natură să lezeze securitatea statului.

— Perfecționarea conlucrării organelor de securitate cu organele de miliție, cu conducerile instituțiilor și organizațiilor obștești și colective de oameni ai muncii.

— Asigurarea informativă a locurilor de încărcare și descărcare a mărfurilor de export — import, în vederea descoperirii introducerii și scoaterii din țară a unor materiale de propagandă dușmănoasă.

— Realizarea judicioasă a unor combinații informative în scopul cunoașterii, documentării ori influențării unor emisari de a renunța la acțiuni ostile și de a-i determina să adopte o poziție favorabilă R. S. România.

— Întreprinderea unor măsuri pentru documentarea activității ilicite a unor emisari, în vederea exploatării operative a unor astfel de situații.

— Creșterea contribuției la pregătirea contrainformativă a populației și atragerea colectivelor de oameni ai muncii la acțiunile de prevenire și combatere a fenomenului infracțional.

Pentru executarea în bune condițiuni a celor menționate, se impune însușirea temeinică de către ofițeri a documentelor de partid și legilor țării, a ordinelor comandantului nostru suprem, ale conducerii Ministerului de Interne. Aceasta este o condiție esențială în creșterea discernământului politic și profesional, în aprecierea justă a situației operative, elaborarea și executarea măsurilor de prevenire și neutralizare a acțiunilor de natură a leza securitatea statului nostru.

Forme, metode și mijloace ale activității dușmănoase desfășurate în obiectivele economice de către serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și unele elemente dușmănoase din interior. Măsuri de intensificare și creștere a eficienței muncii de prevenire în obiectivele de importanță deosebită din industria extractivă, siderurgică, constructoare de mașini, chimică și energetică

După cum se cunoaște, țara noastră participă activ la circuitul economic mondial, la realizarea schimburilor de valori materiale, la dezvoltarea relațiilor economice cu toate statele lumii. Introducerea progresului tehnic, a celor mai noi cuceriri ale științei în toate ramurile economiei, ridicarea continuă a tehnicii utilajelor și dotarea obiectivelor economice cu mașini și instalații moderne, de un înalt randament, impun dezvoltarea relațiilor economice internaționale cu numeroase firme și instituții în special din țări puternic industrializate.

În condițiile concurenței și ale luptei acerbe dintre diferitele firme, reprezentanții acestora încearcă, în scopul asigurării priorității produselor lor pe piața românească, să corupă unele persoane cu care intră în contact în timpul tratativelor, pe care să le manevreze în folosul lor și firește în dauna intereselor noastre naționale. Cazuistica existentă ne arată că persoane cu o educație slabă, cu nivel de pregătire politică și profesională scăzut, dornice de câpătuială cad ușor pradă tentațiilor și ajung să producă uneori grave prejudicii economiei naționale.

Sînt frecvente cazuri cînd unii străini, reprezentanți ai unor organizații reacționare sau servicii de spionaj încearcă să lovească în eco-

nomia noastră națională, folosind o gamă diversificată de metode pentru a-și atinge scopul. Industria noastră extractivă, îndeosebi cea carboniferă, a cunoscut, mai ales în ultimii ani, o dezvoltare impetuoasă, volumul producției de cărbune urmînd să depășească la sfîrșitul actualului cincinal 50 milioane tone/an. Un accent deosebit s-a pus pe dezvoltarea extracției de cărbune din cariere deschise, în județul Gorj, precum și pe obținerea unei producții ridicate în toate bazinele care exploatează în subteran, fapt ce a determinat creșterea preocupării cadrelor din ramura extractivă pentru dotarea unităților miniere cu utilaje și instalații de mare randament, cum sînt modernele excavatoare cu rotor, care pot realiza o producție zilnică de 50 mii tone pe utilaj. Totodată, pentru unitățile cu activitate subterană s-a urmărit ca lucrările grele de susținere și extracție să se realizeze mecanizat, cu utilaje de înaltă tehnicitate, care, pe lîngă o productivitate sporită, să determine și o mare economie de material lemnos. În acest scop, încă din perioada 1968—1970 au fost lansate cereri de oferte pentru achiziționarea de utilaje în vederea dotării carierelor de lignit din zona Rovinari și s-au dus tratative cu firme din R.F.G., Canada, S.U.A. și R.D.G. Valoarea investițiilor pentru prima etapă se cifra în jur la un miliard lei.

Printre firmele concurente a fost și firma „Krupp” din R.F.G., recunoscută pe plan mondial ca o firmă cu tradiție în producerea utilajelor grele. În timpul tratativelor au fost obținute informații din care rezulta că firma „Krupp” insistă să-și asigure comanda, aflîndu-se într-o oarecare criză, precum și faptul că doi dintre inginerii români participanți la discuții („Kirilă” și „Mănăilă”) susțin în mod deosebit să se încheie contractul cu firma din R.F.G., aducînd drept motive prestigiul de care se bucură aceasta, în comparație cu principalul ei concurent din R.D.G. care nu are „tradiție” în producerea utilajului respectiv.

Luarea în lucru prin dosare de urmărire informativă ne-a permis să stabilim că în timpul tratativelor, cu prilejul deplasărilor făcute în străinătate la uzinele partenerilor, cei doi specialiști români au fost foarte bine „tratați” și li s-au acordat și unele „cadouri”. Totodată prin munca informativă s-a stabilit că pentru etapa respectivă oferta firmei „Krupp” e într-adevăr cea mai avantajoasă și, în consecință, a fost acceptată de partea română.

În timpul derulării contractului pentru etapa I, firma din R.F.G. a lansat o nouă ofertă pentru etapa următoare și a început tatonarea specialiștilor români participanți la tratative, în vederea obținerii de informații despre firmele concurente. S-a constatat astfel că relațiile dintre specialiștii vest germani și „Mănăilă” se menți prin intermediul acestuia, ei intrînd în posesia proiectului de contract ce se preconiza a fi încheiat pentru etapa a II-a cu aceeași firmă „Krupp”. În aceste condiții, considerînd că nu au concurent, reprezentanții firmei „Krupp”, s-au situat pe o poziție rigidă, au ridicat prețurile cu cca. 25% și nu au mai acceptat condițiile de plată anterioare și nici cooperarea în realizarea pe viitor a utilajelor, așa cum se preconizase.

Dispunînd de informații certe cu privire la posibilitățile realizării acestui contract cu firme din R.D.G., s-a procedat la informarea conducerii ministerului de resort cu datele obținute pe cale informativă și s-a propus înlocuirea la tratative a lui „Kirilă” și „Mănăilă”, persoane pretabile la acțiuni de favorizare a partenerului străin.

În locul celor doi au fost incluși în delegația care purta deja tratative specialiștii „Ștefan Victor” și „Pavel” informatorul nostru. Prin „Pavel” s-au obținut curînd date din care rezulta că specialiștii vest-germani încearcă să-i corupă, oferindu-le cadouri și invitîndu-i în R.F.G. pe cheltuiala firmei, chipurile pentru a se convinge „asupra capacității uzinelor și calității utilajelor pe care le execută pentru prima etapă”. Asigurîndu-se un control informativ riguros și folosindu-se și alte mijloace ale muncii s-au obținut date din care a rezultat că „Ștefan Victor” a acceptat propunerea celor de la „Krupp”, s-a înfilnit cu aceștia în afara cadrului oficial și a primit de la ei unele cadouri. În cele din urmă „Ștefan Victor” a fost avertizat, iar contractul s-a încheiat în condiții avantajoase cu firme similare din R.D.G.

Un alt caz: firma „Klokner Feromatik” din R.F.G. a oferit pentru exploatarea carbonifere subterane din bazinele Motru și Valea Jiului un complex de susținere și tăiere a cărbunelui. Deși contractul cuprindea clauze care ofereau părții române posibilități de a acționa împotriva firmei în cazul nerealizării parametrilor, prin manevre abile, cu prilejul discuțiilor purtate referitoare la calitatea necorespunzătoare a utilajului livrat, specialiștii firmei au reușit să obțină încheierea unui nou contract, prin care și-au asumat obligația de a aduce modificări instalațiilor și a suporta costul reparațiilor, înlocuind în schimb unele clauze, printre care și cele privitoare la obligația de a plăti unele daune. Din lucrarea informativă a acestui caz a rezultat că schimbarea contractului a fost sprijinită de „Somlea Coriolan”, care a primit cadouri substanțiale din partea firmei „Klokner Feromatik”. Pentru aceste fapte, „Somlea Coriolan” a fost pus în discuția colectivului de muncă și scos din întreprinderea de comerț exterior respectivă.

Una din problemele cele mai importante în industria energetică o constituie controlul și supravegherea funcționării continue a tuturor centralelor electrice, transportul și distribuția energiei, astfel încît să se asigure o funcționare stabilă a sistemului energetic și alimentarea cu continuitate și în condiții de siguranță a tuturor consumatorilor din țară. Pentru realizarea acestei sarcini de mare importanță s-a pus problema dotării Dispeceratului energetic național cu aparatură modernă, calculatoare, televizoare și alte instalații la nivelul celor mai noi realizări în acest domeniu pe plan mondial. Ofertele prezentate de producătorii cei mai renumiți din S.U.A., Anglia, Franța, R.F.G., Austria, Elveția au fost analizate de specialiști, conform regulilor de comerț exterior, și clasate în ordinea avantajului tehnico-economic pe care-l prezentau pentru țara noastră, pe primul loc aflîndu-se oferta firmei „Siemens” din R.F.G.

În timpul tratativelor s-au obținut informații din care a rezultat că reprezentanții unor firme încearcă să stabilească persoanele influente, care să le permită adjudecarea contractului. Astfel, reprezentantul firmei „Siemens” l-a contactat separat pe inginerul „Aurel Stan”, pe care l-a vizitat la domiciliu și i-a oferit cadouri. Cunoscînd faptul că specialistul român are rude în străinătate și nu prezintă suficientă încredere pentru a se discuta cu el modul de acțiune pentru contracararea intențiilor dușmănoase ale firmei, organele noastre l-au luat în lucru prin dosar de urmărire informativă, folosind toată gama de măsuri specifice, iar în cele din urmă au propus și s-a luat măsura scoaterii lui din tratative. Concomitent s-a acționat și pe linia dezinformării, difuzîndu-se o va-

riantă din care rezulta că încheierea contractului se va face cu o firmă din Franța, care oferă instalația la un preț mai redus și în condiții mai avantajoase de plată. Acest fapt a determinat firma „Siemens” să accepte reducerea prețurilor și condiții avantajoase de plată.

Unii specialiști străini, mai ales cei care acordă asistență tehnică, au o comportare dubioasă, căutînd să discrediteze orînduirea noastră socialistă și să creeze în rîndul personalului cu care vin în contact o stare de spirit necorespunzătoare. Supravegherea informativă a acestora, folosirea judicioasă a mijloacelor specifice muncii („T”, „S”, „F”) au pus în repetate rînduri în evidență atitudinea lor ostilă. O astfel de comportare s-a stabilit și în cazul specialistului „Frantz Kramer”, reprezentantul firmei „Babkok” din R.F.G., care acorda asistență tehnică la montajul cazanelor de aburi de 1035 tone/oră din Centrala electrică Rovinari. Documentîndu-se activitatea dușmănoasă, respectivului nu i s-a mai permis intrarea în țară.

De obicei, încercările cadrelor și agenților de spionaj de a intra în posesia informațiilor de care au nevoie se bazează pe împrejurările create de nerespectarea normelor legale privind apărarea secretului de stat, stabilirea de relații în afara cadrului legal cu străinii, precum și pe exploatarea viciilor și trăsăturilor negative de caracter ale unor persoane. Așa, a procedat cetățeanul „Grieg” de la o firmă vest-germană, aflat în tratative pentru încheierea unui contract deosebit de important pentru economia națională cu trei inspectori de protocol de la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini pe care i-a corupt prin oferirea în mod repetat a unor cadouri substanțiale, cu intenția de a obține unele informații. Numai măsurile hotărîte întreprinse cu operativitate de către organele noastre au făcut să fie prevenită prejudicierea economiei naționale prin divulgarea unor secrete economice.

În același scop sînt folosite slăbiciunile și lipsa de vigilență a unor persoane, cărora în timpul unor manifestări oficiale sau întâlniri particulare li se pun întrebări aparent inofensive, dar care, în fond, se referă la domeniile de activitate, aspectele ori persoanele ce interesează. Este interesant în acest sens cazul lui „Raluca”, analistă la Centrul de calcul al Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, instituție care prelucrează date deosebit de importante din această ramură a economiei naționale. Femeie tină, cu un fizic plăcut, dar de o moralitate îndoeinică și ahtiată după avantaje materiale, a făcut cunoștință cu diplomatul „Jems” al unui stat cu care țara noastră are încheiate contracte deosebit de valoroase pe linia construcțiilor de mașini. Sub pretextul că dorește să învețe limba română și, totodată, promițîndu-i un post avantajos la ambasada pe care o reprezenta, „James” îi pune cu ocazia întîlnirilor intime întrebări meșteșugite cu privire la locul de muncă și activitatea sa. Și în acest caz, organele noastre au acționat cu promptitudine, anulînd posibilitatea transmiterii unor date cu caracter secret. Un sprijin prețios în acest sens a fost primit din partea oamenilor muncii din obiectivul respectiv, care sesizîndu-se că „Raluca” încalcă legile și are o conduită în afara normelor de morală și etică comunistă, au pus-o în discuție și au dezaprobat cu fermitate această atitudine, oferindu-i totodată posibilitatea de a intra pe un făgaș de viață normală.

Tendințele de carierism, descompunere morală și parvenire constituie, de asemenea, trăsături negative exploatare de agenții serviciilor de spionaj. Scopul lor este de a amplifica în conștiința victimei, sentimentele de nemulțumire, de a-i trezi și cultiva ambiții personale și, în final, de a o determina să trădeze. Un astfel de caz este cel al lui Nicolaescu Ion și Ionescu Dan, care au deținut funcții importante în compartimentul de comerț exterior al unei centrale industriale din construcția de mașini. Primul mai comisese abuzuri într-o funcție de mare răspundere pe care o avusese, dând reprezentantului unei firme străine informații cu caracter economic, folosite apoi de acesta în detrimentul economiei noastre naționale, iar al doilea fusese condamnat pentru falsuri în acte publice și înșelăciune în dauna avutului obștesc.

În cursul anului 1975 cei doi trădători au intrat în legătură cu agentul unei organizații străine, căruia i-au furnizat date ce constituiau secrete de stat, agentul fiind descoperit când încerca să scoată în mod fraudulos din țară documentele respective.

Continuându-și acțiunile ostile intereselor patriei, Nicolaescu Ion și Ionescu Dan au întocmit în mod premeditat un act prin care susțineau încheierea contractului pentru importul unor utilaje cu firma reprezentată de agentul respectiv, menționând ireal că nu există oferte mai avantajoase din partea altor firme. De asemenea, ei s-au înțeles cu străinul ca în cadrul tratativelor să pretindă prețuri cât mai ridicate. Pentru aceste fapte, prin care au provocat economiei naționale pagube în valoare de peste 6 milioane lei, ei au primit importante sume de bani în lei și valută, precum și numeroase obiecte de valoare de proveniență străină.

Desigur că în cele din urmă cei doi și-au primit pedeapsa meritată. Se impunea însă ca organele de securitate pe raza de competență a cărora s-au petrecut aceste fapte să fi cunoscut din timp că respectivii sînt pretabili la acțiuni de trădare și să fi întreprins măsuri de contracarare a activității lor dușmănoase.

→ *Acționînd împotriva țării noastre, agenții serviciilor de spionaj depistează cetățenii români cu rude în străinătate, de preferință pe cei din rîndul naționalităților conlocuitoare, pe care încearcă să-i atragă la acțiuni ostile. Astfel, Schultz Wagner, reprezentant al unei firme vest-germane pentru România, venind frecvent în țara noastră a contactat sistematic mai multe persoane din cadrul unui institut de cercetări și proiectări pentru industria construcțiilor de mașini, cultivînd în mod deosebit relațiile cu inginerul Braun Ernest, director tehnic, de naționalitate germană, cu care de mai multe ori s-a întîlnit și în mod neoficial. Pentru a pătrunde pe piața română și a elimina concurenții, firma reprezentată de Schultz Wagner a oferit produsele sale la un preț convenabil și a propus înființarea unei societăți mixte pentru producerea și desfacerea în comun a unor utilaje.*

Un rol însemnat în realizarea intențiilor firmei vest-germane l-a avut inginerul Braun Ernest, care a prezentat puncte de vedere și avize tehnice favorabile, avînd ca argumente prețul și calitatea produselor. În același timp, în discuțiile cu Schultz Wagner l-a informat pe acesta că în institutul în care își desfășoară activitatea a fost realizat un dispozitiv deosebit de valoros pentru ridicarea calității și competitivității produselor

propușe a se realiza prin cooperare. Ulterior, inginerul Braun Ernest a predat documentații de execuție a dispozitivului amintit lui Schultz Wagner, fără a întocmi acte legale printr-o întreprindere de comerț exterior autorizată. Mai mult, dispozitivul respectiv nici nu a fost înregistrat ca invenție românească.

⊕ În obiectivele industriei chimice și farmaceutice au fost, de asemenea, cazuri de persoane care datorită concepțiilor dușmănoase sau lipsei de educație și dorinței de câpătuală au acceptat „atențiile” oferite de străini. Numitul „Anton Ilie”, inginer principal în Ministerul Industriei Chimice, fiind inclus în anul 1975 în colectivul de cooperare pentru realizarea societății mixte de producție și comercializare de produse cosmetice (cunoscut de noi cu rude în străinătate) a fost luat în verificare complexă, rezultînd faptul că s-a întîlnit neoficial de 3 ori la „Hanul lui Manuc” cu reprezentantul firmei franceze „Unilever” și a încercat să între în posesia unor date secrete de la Centrala de medicamente, motivînd că are de efectuat o analiză. Asupra cazului au fost informate organele de partid și conducerea Ministerului Industriei Chimice, care au luat măsura scoaterii lui din problemă și trecerii într-un alt sector. Numitul „Dumitru Laurențiu”, economist la „Danubiana”, fiind responsabil pentru importul fosforitelor și apatitelor necesare industriei de îngreșăminte chimice a intrat în slujba unei firme străine căreia i-a furnizat date secrete de stat. În urma măsurilor luate a fost prevenită încheierea contractului dezavantajos, iar numitul a fost condamnat la 8 ani închisoare. Ingerul „Ionescu Călin”, răspunzînd de asigurarea din import a unor instalații pentru producerea medicamentelor a întreținut timp de 2 ani relații neoficiale cu reprezentanții unei firme străine. Cunoscindu-i-se intenția de a favoriza firma „Zinoza” la importul unei linii tehnologice, au fost luate măsuri de avertizarea și îndepărtarea lui din funcție.

→ Cazurile prezentate, precum și alte date de care dispunem și din care rezultă preocupările unor posturi de radio și organizații reacționare din străinătate, îndeosebi postul de radio „Europa liberă”, de a crea confuzie și a influența unele persoane certate cu ordinea și disciplina, lipsite de educație, aventuriere, să se pună în slujba dușmanului, confirmă concluzia că atît timp cît există imperialismul și reacțiunea internațională, ne vom confrunta permanent cu încercările lor de a lovi în interesele statului nostru, folosînd în acest scop posibilitățile pe care le oferă faptul că țara noastră întreține relații cu toată lumea.

Avînd în vedere toate acestea, organelor de securitate care au în răspundere informativă obiective economice din ramurile industriei extractive, siderurgice, constructoare de mașini, chimică, energetică și altele, le revin sarcini deosebite pe linia intensificării activității preventive, astfel încît să facă imposibilă atingerea scopului dușmănos urmărit de serviciile de spionaj și organizațiile reacționare din străinătate.

Măsurile sînt cuprinse în ordinele conducerii ministerului prin care este reglementată activitatea informativă și, în general, cunoscute de aparatul de securitate. Pentru a asigura însă o eficiență sporită muncii de prevenire, considerăm că este necesar să fie avute în vedere următoarele :

a) *Organizarea în bune condițiuni a activității de supraveghere informativă a tuturor străinilor care vin în obiective* pentru cunoașterea permanentă a preocupărilor lor și a intențiilor dușmănoase pe care le au. În acest scop este necesar ca rețeaua informativă folosită să fie recrutată din rîndul specialiștilor, cunoscători de limbi străine și în mod deosebit din rîndul persoanelor care au dovedit atașament față de orînduirea socialistă, cu reale calități personale.

b) *Prevenirea încadrării sau înlăturarea din locurile și sectoarele unde se concentrează date și documente secrete a persoanelor cunoscute cu antecedente reacționare*, a celor care au suferit condamnări, care au rude în străinătate, care sînt certate cu ordinea și disciplina, nemulțumite, astfel încît să închidem cît mai bine posibilitățile de a fi atrase la activitate ostilă.

c) *Asigurarea contrainformativă a tuturor delegațiilor ce se deplasează în străinătate cu rețea informativă capabilă să sesizeze eventualele acțiuni de compromitere și corupere pe care ar încerca să le pună la cale serviciile de spionaj sau organizațiile reacționare din străinătate pe timpul cît delegațiile specialiștilor români se află peste graniță*. În afara asigurării contrainformative a delegațiilor, o sarcină importantă este și aceea a prelucrării contrainformative cu privire la comportamentul ce trebuie să-l aibe pe timpul deplasării, să știe cum să se ferească de provocări. Aceste prelucrări vor avea la bază materiale aprobate.

d) În contextul sarcinilor trasate organelor Ministerului de Interne la Conferința Națională a partidului din decembrie 1977 de a situa pe primul plan prevenirea oricăror infracțiuni și abateri de la prevederile legale și de a lua măsuri pentru a împiedica săvîrșirea de fapte dăunătoare societății și a oricăror acțiuni ostile care lovesc în interesele poporului, organelor de securitate le revine sarcina de a-și perfecționa activitatea, de a conlucra permanent cu masele de oameni ai muncii, de a-și spori contribuția la educarea cetățenilor în spiritul legalității, a dezvolta practica informării maselor și dezbaterii publice a cazurilor în care s-au săvîrșit abateri de la prevederile legii.

Colonel Nicolae BOGDANESCU

Colonel Marin CIUBEL

Maior Ioan DEACONU

Vă prezentăm cazul...

ATLANTIC

Se conturează un portret

Cînd, în 1964, s-au pus bazele flotei române de pescuit oceanic, „Bădescu Ion“, fost ofițer de marină militară, s-a numărat printre primii comandanți de cursă lungă ai vaselor de pescuit oceanic din Tulcea. Cu trecerea anilor, el și-a creat o aureolă de bun comandant, de om cu o anumită influență asupra celor din jurul său. Strădanii nu dezinteresate pentru „Bădescu Ion“, care urmărea să-și ascundă unele trăsături de caracter, confectionîndu-și o poză de om integru. Un timp, această poză induce pe mulți în eroare, dar nu pe toți. Așa apar, izolat, cele dinții semnalări, care, coroborate, conturează primele suspiciuni asupra lui „Bădescu Ion“.

Sursa „Vintilă“ ne sesizează că „Bădescu Ion“, comandantul vasului „Tismana“, și-a creat o serie de relații în rîndul unor străini. Cele mai multe în afara cadrului oficial și din rîndul acelor funcționari care se ocupă cu aprovizionarea navelor românești de pescuit oceanic, cînd acestea acostează în unele porturi,

pentru a lua alimente, combustibili, lubrefianți.

O altă sursă, „Dunăreanu“, ne informează că reprezentantul firmei „Jupiter“ din Abidjan (Coasta de Fildeș), „Paul Feron“, i-a solicitat, fără a insista prea mult, ca aprovizionarea navei sale de pescuit să o facă numai de la firma „Jupiter“, așa cum procedează și „Bădescu Ion“, deoarece va avea numai de cîștigat.

În urma primirii acestei note informative, organele noastre trec la extinderea verificărilor asupra comandantului vasului „Tismana“. A reieșit astfel că „Bădescu Ion“ a fost trecut în rezervă din marina militară pentru grave abateri de la moralitate, că se afla la a patra căsătorie — cu fiecare dintre fostele soții avînd cîte un copil, că întreținea mai multe menajuri, că la bordul navei consuma în mod abuziv băuturi alcoolice, că dispunea de importante sume de bani, că în porturile unde „Tismana“ acosta lipsea nopțile, fără a se cunoaște unde merge, că dispunea de unii oameni, pe care-i folosea ca mijlocitori în unele afaceri dubioase.

Măsurile sînt cuprinse în ordinele conducerii ministerului prin care este reglementată activitatea informativă și, în general, cunoscute de aparatul de securitate. Pentru a asigura însă o eficiență sporită muncii de prevenire, considerăm că este necesar să fie avute în vedere următoarele :

a) *Organizarea în bune condițiuni a activității de supraveghere informativă a tuturor străinilor care vin în obiective pentru cunoașterea permanentă a preocupărilor lor și a intențiilor dușmănoase pe care le au. În acest scop este necesar ca rețeaua informativă folosită să fie recrutată din rîndul specialiștilor, cunoscători de limbi străine și în mod deosebit din rîndul persoanelor care au dovedit atașament față de orînduirea socialistă, cu reale calități personale.*

b) *Prevenirea încadrării sau înlăturarea din locurile și sectoarele unde se concentrează date și documente secrete a persoanelor cunoscute cu antecedente reacționare, a celor care au suferit condamnări, care au rude în străinătate, care sînt certate cu ordinea și disciplina, nemulțumite, astfel încît să închidem cît mai bine posibilitățile de a fi atrase la activitate ostilă.*

c) *Asigurarea contrainformativă a tuturor delegațiilor ce se deplasează în străinătate cu rețea informativă capabilă să sesizeze eventualele acțiuni de compromitere și corupere pe care ar încerca să le pună la cale serviciile de spionaj sau organizațiile reacționare din străinătate pe timpul cît delegațiile specialiștilor români se află peste granișă. În afara asigurării contrainformative a delegațiilor, o sarcină importantă este și aceea a prelucrării contrainformative cu privire la comportamentul ce trebuie să-l aibe pe timpul deplasării, să știe cum să se ferească de provocări. Aceste prelucrări vor avea la bază materiale aprobate.*

d) *În contextul sarcinilor trasate organelor Ministerului de Interne la Conferința Națională a partidului din decembrie 1977 de a situa pe primul plan prevenirea oricăror infracțiuni și abateri de la prevederile legale și de a lua măsuri pentru a împiedica săvîrșirea de fapte dăunătoare societății și a oricăror acțiuni ostile care lovesc în interesele poporului, organelor de securitate le revine sarcina de a-și perfecționa activitatea, de a conlucra permanent cu masele de oameni ai muncii, de a-și spori contribuția la educarea cetățenilor în spiritul legalității, a dezvoltarea practica informării maselor și dezbaterii publice a cazurilor în care s-au săvîrșit abateri de la prevederile legii.*

Colonel Nicolae BOGDANESCU

Colonel Marin CIUREL

Maior Ioan DEACONU

Vă prezentăm cazul...

ATLANTIC

Se conturează un portret

Cînd, în 1964, s-au pus bazele florei române de pescuit oceanic, „Bădescu Ion”, fost ofițer de marină militară, s-a numărat printre primii comandanți de cursă lungă ai vaselor de pescuit oceanic din Tulcea. Cu trecerea anilor, el și-a creat o aureolă de bun comandant, de om cu o anumită influență asupra celor din jurul său. Strădaniile nu dezinteresate pentru „Bădescu Ion”, care urmărirea să-și ascundă unele trăsături de caracter, confectionîndu-și o poză de om integru. Un timp, această poză induce pe mulți în eroare, dar nu pe toți. Așa apar, izolat, cele dintîi semnalări, care, coroborate, conturează primele suspiciuni asupra lui „Bădescu Ion”.

Sursa „Vintilă” ne sesizează că „Bădescu Ion”, comandantul vasului „Tismana”, și-a creat o serie de relații în rîndul unor străini. Cele mai multe în afara cadrului oficial și din rîndul acelor funcționari care se ocupă cu aprovizionarea navelor românești de pescuit oceanic, cînd acestea acostează în unele porturi,

pentru a lua alimente, combustibili, lubrefianți.

O altă sursă, „Dunăreanu”, ne informează că reprezentantul firmei „Jupiter” din Abidjan (Coasta de Fildeș), „Paul Feron”, i-a solicitat, fără a insista prea mult, ca aprovizionarea navei sale de pescuit să o facă numai de la firma „Jupiter”, așa cum procedează și „Bădescu Ion”, deoarece va avea numai de cîștigat.

În urma primirii acestei note informative, organele noastre trec la extinderea verificărilor asupra comandantului vasului „Tismana”. A reieșit astfel că „Bădescu Ion” a fost trecut în rezervă din marina militară pentru grave abateri de la moralitate, că se afla la a patra căsătorie — cu fiecare dintre fostele soții avînd cîte un copil, că întreținea mai multe menajuri, că la bordul navei consuma în mod abuziv băuturi alcoolice, că dispunea de importante sume de bani, că în porturile unde „Tismana” acosta lipsea noaptea, fără a se cunoaște unde merge, că dispunea de unii oameni, pe care-i folosea ca mijlocitori în unele afaceri dubioase.

Cine se aseamă se adună

În 1973, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, intenționând să cîștige accesul în noi zone de pescuit, trimite în străinătate pe inginerul „Mihăilescu Victor”. În afară de contactele pe care le are cu reprezentanții unor state limitrofe Oceanului Atlantic, „Mihăilescu Victor” poposește și pe unele nave românești, cu intenția de a-și stabili „statul major”. În cele din urmă preferă nava „Tismana”!

Cu ocazia revenirii vasului „Tismana” în țară, rețeaua informativă ne semnalează, printre altele, că între „Bădescu Ion” și „Mihăilescu Victor” s-au creat relații de strînsă prietenie, iar cu prilejul acostării navei în portul Abidjan, cei doi și-au făcut vizite reciproce cu „Paul Feron”.

S-a mai stabilit că portul Abidjan este locul preferat al lui „Bădescu Ion”. Și nu întîmplător. Aici, cu ocazia unei acostări, a lipsit de la bordul navei timp de o săptămînă, pentru un tratament, dar nu într-un spital, ci „internat” în cel mai luxos hotel din localitate, cheltuielile fiind suportate de firma „Jupiter”.

Conturîndu-se tot mai multe aspecte de interes operativ, cu sprijinul și îndrumarea Direcției de contrainformații în sectoarele economice s-a trecut la intensificarea măsurilor informativ-operative, cazul fiind luat în lucru prin dosar de urmărire informativă.

La un an de la prima întîlnire în străinătate, „Bădescu Ion” și „Mihăilescu Victor” se reîntîlnesc pentru a mai pune cîte ceva la cale sub paravanul sarcinilor de serviciu. Și din nou au loc beții și întîlniri suspecte cu străini și nelipsitul popas de mai multe zile în portul Abidjan. De data aceasta însă la festinurile celor doi participă și „Sorescu Mihai”.

„hai”, tehnician în Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, luat de „Mihăilescu Victor” pentru a nu fi singur în lunga călătorie oceanică și pentru a avea un „consilier”. Căci ceea ce a urmat confirmă din plin preocupările „profesionale” ale celor doi specialiști de la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor și ale lui „Bădescu Ion”. La bordul navei, pentru cei trei au curs colete peste colete.

Cercul se strînge

La sosirea în țară, sursa „Ivănescu” ne semnalează că „Bădescu Ion”, fiind sub influența alcoolului, a afirmat că s-a înțeles cu „Mihăilescu Victor” și „Sorescu Mihai” să-i semneze lui „Paul Feron” o hîrtie prin care i se asigura firmei „Jupiter” dreptul de exclusivitate în aprovizionarea navelor românești de pescuit oceanic.

Pentru verificarea și adîncirea aspectelor sesizate de „Ivănescu”, s-a luat măsura ca celor trei să nu li se mai permită plecarea în străinătate. De asemenea, au fost intensificate măsurile informativ-operative asupra respectivilor, atît la domiciliu, cît și la locul lor de muncă, iar prin Oficiul de agenturare nave s-a cerut să se întreprindă un control asupra raporturilor comerciale dintre personalul unor nave românești de pescuit oceanic și firma „Jupiter”.

Delegația Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, care s-a deplasat la Abidjan, în urma discuțiilor cu directorul firmei „Jupiter”, stabilește că acesta se afla în posesia unui document semnat de „Bădescu Ion”, „Mihăilescu Victor” și „Sorescu Mihai”, prin care se acordă dreptul de exclusivitate firmei amintite în aprovizionarea navelor românești de pescuit oceanic,

în schimbul unui comision de 5%, față de 2—3% cum este practica pe piața internațională în astfel de raporturi. Delegația mai stabilește că 1% din vînzări era rambursat, sub formă de obiecte de valoare sau în valută depusă la o bancă elvețiană, pe numele lui „Mihăilescu Victor”.

În urma unui complex de măsuri informativ-operative, organele de securitate intră în posesia și a altor documente oficiale din arhivele flotei românești de pescuit oceanic și de la organul tutelar. De asemenea, în baza unor semnalări, se efectuează o percheziție la domiciliul lui „Mihăilescu Victor”, prilej cu care se găsesc importante sume valutare, bijuterii din aur, precum și diverse înscrisuri, din care rezulta intenția respectivului de a pleca în străinătate și a nu mai reveni în țară. Ulterior, prin măsuri combinate s-a reușit identificarea contului personal de 20 mii dolari americani, pe care „Mihăilescu Victor” îl avea deschis la o bancă elvețiană, contul fiind lichidat, iar suma vărsată la B.N. a R. S. România. Tot prin unele măsuri judicioase întreprinse, proprietarul firmei „Jupiter” a fost determinat să depună în contul băncii române 50 mii dolari, pentru acoperirea unei părți din prejudiciul cauzat economiei naționale.

Probele administrate în procesul urmăririi penale au dovedit că „Mihăilescu Victor”, „Sorescu Mihai” și „Bădescu Ion” se fac vinovați de fapte care au cauzat statului român un prejudiciu de circa 2 milioane lei. Pentru săvîrșirea infracțiunii de subminare a economiei naționale,

Tribunalul Militar Teritorial București îi condamnă pe respectivii, în octombrie 1976, la închisoare corecțională pe diferite termene și interzicerea unor drepturi.

Cîteva concluzii

Cercetările în cazul „Atlantic” au reliefat că o metodă de atragere a unor cetățeni români la activități ostile statului nostru este corupția. Persoanele asupra cărora urmează să se acționeze de către cei interesați sînt selectate cu grijă și tact din rîndul celor cu slăbiciuni morale, dar cu pregătire profesională, cu o anumită poziție socială, care intră frecvent în raporturi oficiale cu cetățeni străini și deci nu trezesc suspiciuni, care ignoră cu intenție normele de comerț exterior și introduc un sistem pe măsura interesului personal.

Așa se face că „Bădescu Ion” a intrat în relații cu „Paul Feron”, care au depășit limitele cadrului oficial. Reprezentantul firmei „Jupiter” și alții au sesizat punctele slabe ale lui „Bădescu”, înclinația acestuia spre obiecte de valoare, interesul manifestat pentru bani și pentru ducerea unui trai de huzur. Astfel de slăbiciuni au fost exploatate în mod progresiv și în timp, atîngînd cota maximă în momentul apariției inginerului „Mihăilescu Victor”. Avea să se stabilească ulterior că „Bădescu Ion” aspira chiar la funcția de director al companiei „Jupiter”, pentru a demonstra celor din jur că prosperă și este invulnerabil, că se descurcă în întreținerea a două case, a patru soții și a tot atîtor copii.

La rindul său, „Mihăilescu Victor“, prin tot ce a întreprins după 1974, odată cu apariția sa în unele zone de pescuit oceanic, s-a dovedit „superior“ lui „Bădescu Ion“ în lăcomie. Pentru a-și atinge scopurile meschine, „Mihăilescu Victor“ a abuzat de funcția pe care o avea, dispunând ca nava „Tismana“ să acosteze în portul Abidjan. S-a dedat la o serie de orgii la hotelul firmei „Jupiter“, unde de fapt a și semnat documentul prin care acorda dreptul de exclusivitate în aprovizionarea navelor românești de pescuit oceanic firmei amintite. Cu banii trădării și-a petrecut două concedii de odihnă în Italia și Franța, în condiții de confort deosebite, desigur pe spezele firmei străine. Și tot pe spezele firmei a solicitat deschiderea contului personal în Elveția. Mai mult, a reușit să determine unele persoane cu influență ca bucuriile pe care le aducea din exterior să fie indigenizate, pentru a nu li se percepe taxele vamale corespunzătoare sau pur și simplu să nu fie supuse controlului vamal.

În ce privește „Sorescu Mihai“, acesta s-a mulțumit să trăiască în umbra lui „Mihăilescu Victor“, să se bucure de aranjamentele pecuniare ale celor doi, pentru ca în schimbul tăcerii să obțină și el o parte cât mai consistentă.

Elucidarea cazului, pe lângă faptul că a scos în evidență lipsuri grave în cadrul întreprinderii de pescuit oceanic, în ce privește controlul asupra leului valută și în unele probleme de comerț exterior, a reliefat și unele curențe, lipsuri și greutăți în activitatea organelor noastre.

Nu a existat, în toate fazele, o continuitate corespunzătoare în lucrarea cazului. Este adevărat că, într-o măsură oarecare, la această situație a contribuit și inconvenientul că acțiunea se desfășura undeva în afara granițelor țării, iar nava cu echipajul revenea în patrie după 6—7 luni, când unele fapte deja se săvârșiseră. Dar principala lacună nu trebuie căutată în aceste condiții speciale, ci în curențele ofițerilor care s-au ocupat de acest caz. Astfel, deși au existat suspiciuni cu privire la comportarea și sinceritatea lui „Bădescu Ion“, care un timp a și figurat în rețeaua informativă a organelor noastre, nu s-au întreprins cele mai adecvate măsuri pentru încadrarea sa cu informatori capabili, inclusiv dintre membri echipajului, foarte apropiați celui aflat în atenția noastră. Au existat surse informative, dar cele mai multe de suprafață, fără putere de pătrundere.

În momentul în care s-a constatat că între „Bădescu“ și „Mihăilescu“ s-au creat relații suspecte, nu s-a raportat de îndată la Direcția de contrainformații în sectoarele economice, ci s-a apreciat ca o relație înțiplătoare și de scurtă durată.

De asemenea, nu s-a manifestat suficientă preocupare pentru prelucrarea contrainformativă a echipajelor, care ar fi putut contribui la creșterea vigilenței acestora în sesizarea și prevenirea încă din fază incipientă a unor acțiuni reprobabile, așa cum cer ordinele și instrucțiunile în vigoare.

colonel Mihai LAZAR
maior Ionel BLEJAN

Sarcini ce se desprind pentru aparatul de contraspionaj din activitatea unor diplomați-spioni pe teritoriul țării noastre

Succesele înregistrate de poporul român în construcția socialismului, precum și politica internațională a țării noastre (relații diplomatice cu 130 state și relații economice și comerciale cu circa 140) fac ca R. S. România să formeze un obiectiv al multor servicii de spionaj din diferite părți ale lumii. De aici necesitatea de a întări vigilența aparatului de contraspionaj, de a perfecționa pregătirea cadrelor, metodele, mijloacele și procedeele de muncă pentru a fi în măsură să contracărăm acțiunile dușmanului și așa după cum spunea Comandantul nostru suprem să facem și mai grea activitatea diferitelor organe de spionaj și de diversiune din străinătate¹.

Serviciile de spionaj care activează împotriva României își largesc sfera de culegere a informațiilor din domeniile politic, economic, științifico-tehnic, militar și altele. Exemplificativ în acest sens este interviul acordat, în februarie 1978, revistei „Time“, de Stanfield Turner — directorul C.I.A., în care, referindu-se la misiunea serviciilor de informații arată că „spionajul american se îndepărtează în prezent de obiectivele sale principale de acum 20—25 de ani (acțiunile acoperite și culegerea de date despre U.R.S.S., în special cele cu profil militar, rămân totuși preocuparea „nr. 1“ a C.I.A.), deoarece apare mai necesar ca oricând să avem capacitatea de a controla o arie mult mai vastă de state; totodată avem nevoie legitimă de a obține informații de spionaj asupra unei sfere mai largi de subiecte, interesul nostru depășind domeniul militar și pătrunzând în cel economic și politic. Ca atare, organizarea întregii Agenții Centrale de Informații urmează a fi adaptată acestor noi factori.“

De remarcat că aceeași publicație ierarhizează principalele servicii de spionaj din lume acordând, desigur, prima șansă Agenției Centrale de Informații, apreciind în ordine: a) (cu 4 stele) **spionajul israelian** (foarte bine organizat, intransigent în urmărirea scopului, încadrat cu persoane dedicate profesiei, imposibil de penetrat, care excelează în culegerea de informații și în activitatea de contrainformații, dar care este slab în analiza politică; **spionajul englez** (foarte bun și analizează politică, în special în spațiile Orientului Apropiat, dar slab în alte zone africane și care nu a mai înregistrat căderi importante din 1963); b) (cu 3 stele) **spionajul vest-german** (excelent în cunoașterea R.D.G. și altor

¹ NICOLAE CEAUȘESCU — Cuvîntarea la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne, 23.XII.1976, Ed. pol., București, p. 14.

țări din Tratatul de la Varșovia, dar penetrat de agenți est-europeni); **spionajul francez** (care dispune de conducători deosebit de dotați, operează bine în țări francofone din vestul Africii, dar și el este penetrat de agenți est-europeni); **spionajul japonez** (care este activ în obținerea de informații de politică economică și secrete industriale, dar e deficitar în analiza politică); c) (cu 2 stele) **spionajul norvegian și suedez** și d) (cu o stea) **spionajul canadian și australian** (foarte bune pe plan regional, dar puțin interesante pe plan internațional).

Serviciile de spionaj își trimit cadrele și agenții în țara noastră sub diferite acoperiri, printre care: diplomați, comercianți, turiști și vizitatori la rude, lectori, studenți, doctoranzi, specialiști și tehnicieni, navigatori, ziariști și corespondenți de presă, radio și televiziune etc. Dintre aceste acoperiri, cea de diplomat prezintă importanță deosebită deoarece pe lângă faptul că ambasadele sunt reprezentanțe diplomatice, ele sunt totodată și rezidențe ale spionajului străin pe teritoriul românesc, din ele fiind coordonată activitatea celorlalte cadre și agenți aflați în țara noastră sub acoperiri nediplomatice.

Odată cu creșterea în general a atenției serviciilor de spionaj față de țara noastră, se constată o intensificare a acțiunilor cadrelor și agenților serviciilor de spionaj ce acționează sub acoperirea diplomatică și nu numai ale celor „tradiționale” cunoscute la noi: american, englez, francez, vest-german, italian, israelian, turc și grec, ci și ale altora care anterior erau inexistente sau puțin active: japonez, arabe, africane și din America Latină.

Ca urmare a extinderii relațiilor diplomatice și consulare numărul statelor care au reprezentanțe diplomatice la nivel de ambasadă în București a ajuns în prezent la 65; în provincie există 4 consulate ale unor țări străine. La acestea se adaugă 3 centre O.N.U. și o reprezentanță O.N.U., precum și Reprezentanța permanentă a O.E.P., toate cu statut asemănător reprezentanțelor diplomatice.²

Drepturile speciale de care se bucură misiunile și personalul diplomatic — denumite imunități și privilegii diplomatice — au rațiunea de a crea cadrul juridic, siguranța necesară desfășurării activității acestora ca organe de reprezentare și relații externe ale statelor.

Prin imunitate diplomatică se înțelege un ansamblu de drepturi acordate misiunilor și diplomaților, o exceptare a persoanelor care exercită activitatea diplomatică și a bunurilor lor de la jurisdicția penală

² În București, există ambassade ale următoarelor state: Albania, S.U.A., Argentina, Austria, Belgia, Brazilia, Marea Britanie, Bulgaria, Burundi, Kampuchea Democrată, Canada, R. S. Cehoslovacă, Imperiul Centrafrican, Chile, China, Ciad, Columbia, Congo, Coreea, Costa Rica, Cuba, Danemarca, Ecuador, Egipt, Republica Elenă, Elveția, Filipine, Finlanda, Franța, Gabon, R.D. Germană, R. F. Germania, Guineea, India, Indonezia, Iordania, Irak, Iran, Israel, Italia, R. S. F. Iugoslavia, Japonia, Libia, Maroc, Mexic, Mongolia, Nigeria, Olanda, Pakistan, Peru, Polonia, Portugalia, Senegal, R. A. Siria, Sudan, Suedia, Spania, Turcia, R. P. Ungaria, U.R.S.S., Uruguay, Venezuela, R. S. Vietnam, Zair. Tot în capitală funcționează: Centrul de Informare al O.N.U., Reprezentanța Programului Națiunilor Unite pentru dezvoltare (P.N.U.D.); Centrul European pentru învățământul superior al UNESCO; Centrul demografic ONU — România (CEDOR), precum și Reprezentanța permanentă a O.E.P. În provincie există următoarele consulate: R.S.F.I. la Timișoara, Libia, Turcia și U.R.S.S. la Constanța.

și civilă a statului pe lângă care sunt acreditate. Statul acreditar, prin organele sale, nu are dreptul să violeze sediile reprezentanțelor, arhivelor, documentelor misiunii, locuințele și mijloacele de transport ale acestora. Diplomatul nu poate fi arestat, judecat, deținut sau supus unor măsuri de executare silită. Circumstanțe excepționale însă ca: prinderea în flagrant de spionaj, diversiune, comiterea altor fapte ce pun în pericol securitatea statului acreditar, pot justifica reținerea pentru scurt timp și luarea, după aceea, a unor măsuri cum ar fi expulzarea sau declararea respectivului „persona non grata”.

Privilegiile sunt anumite avantaje juridice acordate diplomaților ca: scutiri de impozite, taxe vamale, dreptul de a folosi drapelul de stat, stema națională etc. La cerere, organele statului acreditar le asigură paza sediilor.

Deplasarea și circulația pe teritoriul statului nostru pentru diplomați este liberă, cu respectarea principiului reciprocității. Din motive de securitate, accesul în anumite zone sau pe anumite itinerarii poate fi interzis sau reglementat altfel, în sensul unor aprobări speciale prevăzute în acte normative în vigoare. Potrivit convențiilor internaționale, misiunile diplomatice și personalul acestora au obligația să nu se amestece în treburile interne ale statului nostru, să respecte legile și alte acte normative.

Activitatea desfășurată pînă în prezent de organele noastre de contraspionaj și cazuistica actuală demonstrează însă că imunitățile și privilegiile diplomatice au fost și sunt folosite de serviciile de spionaj, care trimit sub această acoperire cadre și agenți pentru a desfășura activitate de culegere de informații pe teritoriul țării noastre. Din datele pe care le deținem rezultă că în țara noastră își desfășoară activitatea un număr apreciabil de cadre și agenți ai diferitelor servicii de spionaj, la care adăugăm existența unor agenți din rindul diplomaților recrutați de alte servicii de spionaj decît cel național.

Din practica activității de contraspionaj rezultă că sînt unele posturi diplomatice din cadrul ambasadelor, care permit realizarea contactelor justificate, atît în lumea diplomatică cît și cu persoane autohtone, posturi ce sînt ocupate de regulă de cadre ale serviciilor de spionaj.

Sistemul de organizare și acoperire corespunde specificului și intereselor fiecărui serviciu de spionaj. Organele noastre de contraspionaj au datoria să studieze tradițiile și specificul fiecărei probleme și în consecință să stabilească cert cadrele de spionaj din ambasadă pentru a-și organiza munca în mod corespunzător.

Un loc aparte între cadrele serviciilor de spionaj îl ocupă atașatii militari, despre care se cunoaște că sînt ofițeri de informații și care trebuie tratați ca atare.

De asemenea, în cadrul ambasadelor funcționează cu acoperire și cadre ale altor organe decît cele de informații, ca: guarzi, carabinieri, polițiști și ofițeri de contrainformații, care au sarcini speciale de apărare a diplomaților și funcționarilor diplomați. Ne interesează să cunoaștem a diplomaților și funcționarilor diplomați. Ne interesează să cunoaștem și activitatea, acestora pentru a ne feri propria rețea, procedeele și mijloacele de muncă pe care le folosim împotriva diplomaților-spioni. Pe lângă cadrele acoperite, în ambasadă acționează și agenți sub alte acoperiri

diplomatice. Funcțiile folosite ca acoperire de agenți ai serviciilor de spionaj se schimbă în raport de interesele etapei respective, de domeniile vizate, prioritățile în tematica de culegere de informații.

Pentru ofițerul de contraspionaj este deosebit de important să studieze și să cunoască politica guvernului și interesele lui față de R. S. România la un moment dat, prioritățile din tematica de informații a serviciului de spionaj respectiv, pentru a putea întreprinde acțiuni corespunzătoare în vederea identificării acoperirilor sub care acționează cadrele și agenții în cadrul misiunilor diplomatice și contracarării acțiunilor acestora.

Din practica aparatului nostru de contraspionaj rezultă că la căutarea informațiilor participă pe lângă organele specializate și ministerele afacerilor externe, turismului, informațiilor, comerțului precum și presa, tipăriturile, prin reprezentanții lor aflați la post și cei veniți cu diverse misiuni temporare în România.

Sarcina principală ce ne revine ca ofițeri de contraspionaj este de a descoperi din masa de străini cadrele și agenții ce folosesc aceste acoperiri și a lua, după caz, măsurile ce se impun. Trebuie să lucrăm cu mult discernământ, să dovedim maturitate politică, să apreciem la justa valoare fiecare caz în parte pentru că ar fi greșit să vedem în fiecare dintre aceștia un cadru sau agent.

Acestor căi folosite de serviciile de spionaj le corespund cîteva particularități de care trebuie să ținem cont în organizarea măsurilor noastre informativ-operative.

Astfel, diplomații-spioni stau în România o perioadă de timp relativ lungă, de regulă 3—6 ani, exercitînd sarcini de spionaj în domeniul sub care au acoperire; aceasta le permite să intre în mod oficial în contact cu persoane și instituții, le oferă o mare mobilitate, ceea ce le înlesnește realizarea misiunilor de spionaj; unele acoperiri (în sectorul consular, cultural) le permit să permanentizeze contactele cu un anumit cerc de persoane asupra cărora pot efectua studii (le oferă invitații în străinătate, burse etc.), realizînd astfel unele din sarcinile serviciului de spionaj și creînd condiții pentru a se acționa asupra lor.

Diplomații-spioni acționează și își desfășoară activitatea informativă pe baza unor planuri de căutare de informații, plan cu obiective și sarcini specifice fiecărui serviciu în parte, pentru România. Aceste planuri cuprind de regulă, două categorii de date și informații:

— informații secrete privind bugetul alocat forțelor armate; organizarea pe arme și zone; rolul armatei în viața politică a țării; dotarea cu armament propriu și din import; planurile de mobilizare și operaționale; doctrinele tactice și instruirea; capacitățile de transport pe cale ferată, navală, rutieră și aeriană; sursele de materii prime și forța de muncă; planurile de trecere a economiei pe picior de război; înțelegerile economice internaționale, îndeosebi cu statele CAER și Piața comună; temele de cercetare științifică; informații privind politica statului față de țările socialiste și față de celelalte țări etc.;

— informații de documentare privind particularitățile geografice naturale și artificiale, condiții de sol, climă, floră, faună, compoziția națională a poporului, starea moral-politică, gradul de cultură și instrucție, cultele și sectele, formele și mijloacele de propagandă etc.

Informațiile din această ultimă categorie nu au, de regulă, caracter secret. Întrebarea firească care se ridică este: la ce le folosesc acestea? Răspunsul dat de autorii unui document oficial (plan de căutare de informații) este: „Desfășurarea unei activități informative de o asemenea anvergură este necesară pentru a cunoaște permanent situația reală din domeniile menționate, a progreselor și regreselor din aceste sectoare, a influenței pe care acestea — separat sau în totalitate — o pot exercita asupra intereselor noastre naționale.”

Desigur, în mod practic un asemenea gen de date nu pot fi apărute mai ales că sînt la îndemîna oricui, nu constituie secrete de stat și nu sînt apărute de lege. A cunoaște însă pe cei care se preocupă permanent și sistematic de obținerea unor astfel de date are o valoare practică. În astfel de cazuri trebuie să stabilim dacă ne aflăm în fața unei acțiuni dirijate de serviciul de spionaj și să găsim soluții și procedee pentru a curma această activitate. De la caz la caz, să se ia măsuri de limitare și îngrădire a posibilităților de obținere a datelor și informațiilor, folosind legende și combinații, pretexte plauzibile sau să se inițieze măsuri de compromitere și întrerupere a acțiunilor ostile.

În organizarea măsurilor informativ-operative asupra cadrelor și agenților serviciilor de spionaj trebuie să ținem seama de unele aspecte:

Astfel, cadrele și agenții serviciilor de spionaj sînt de regulă selecționați din rîndul claselor și partidelor burgheze, avîndu-se în vedere criterii ideologice și politice ale orînduirii pe care o reprezintă, pentru a nu putea fi influențați de ideile socialiste. Sînt selecționate elemente inteligente, cu o bună pregătire cultural-științifică, cu spirit de observație, judecată lucidă, capabile să aprecieze just lucrurile și cu suficientă stăpînire de sine. Acestea dispun de o bună pregătire pentru funcția de acoperire pe care o utilizează, ceea ce le permite să-și camufleze activitatea.

Înainte de a veni la post, ele fac pregătire specială de documentare asupra particularităților poporului român, obiceiurile lui, psihologia diferitelor categorii sociale, asupra situației operative concrete în funcție de sarcinile și misiunile ce le au de îndeplinit. De regulă, sînt trimiși în țara noastră cadre și agenți cu experiență de viață și în munca de informații, cunoscători de limbi străine, tendința generală fiind de a cunoaște și limba română.

Odată selecționate aceste cadre, pe lângă pregătirea specifică ce li se face pentru culegerea de informații, se insistă în mod detaliat asupra modului în care trebuie să-și conspire activitatea și să se apere de măsurile organelor de contraspionaj. De exemplu, în preambulul unui document al unui serviciu de spionaj se face precizarea: „Orice serviciu secret de contraspionaj în activitatea pe care o desfășoară are în vedere, în primul rînd, reprezentanțele străine aflate pe teritoriul său și se străduiește să ne identifice cadrele și să pătrundă în reprezentanțele noastre”.

Ca urmare, pentru a se feri de măsurile organelor de contraspionaj, diplomații sînt instruiți astfel :

— Să se ferească de personalul angajat din rîndul populației locale, indiferent de naționalitatea lui. Se indică să nu angajeze persoane autohtone, iar atunci cînd totuși este necesar, ele să nu locuiască în clădirile reprezentanței. Sînt verificați individual de organele de contraspionaj în scopul de a li se descoperi slăbiciunile. „Pentru contraspionaj stîrnesc interes cei ahtiați după bani, cei ce practică jocuri de noroc, cei ce fac exces de băuturi alcoolice, contrabandiștii, cei ce comercializează ilicit bunuri și valori. Cadrele stabilite prin probe că ar avea asemenea vicii, sînt constrînse, prin șantaj, să lucreze cu contraspionajul advers.“

— La domiciliu, trebuie, în principal, să se ferească de aparatura electronică de ascultare, li se interzice categoric să vorbească despre misiunile lor, în care sens sînt instruiți și membrii familiilor, să verifice permanent personalul de serviciu și să-l privească cu suspiciune. Aceeași atitudine trebuie să o aibă și față de persoanele care încearcă să lege prietenie cu familia.

— Sînt atenționați să acorde grijă modului în care sînt păstrate cheile de la casele unde sînt asigurate documentele secrete, modul în care se operează cu documentele de cifru, pentru că acestea constituie pentru toate serviciile secrete sursa cea mai sigură și mai fidelă de informare.

— În birouri sau în locuințe să nu poarte discuții cu caracter secret, iar la nevoie să discute încet pe un fond muzical de radio sau pickup.

— Sînt instruiți cum să se ferească de filaj.

Din urmărirea informativ-operativă realizată asupra cadrelor și agenților serviciilor de spionaj s-au obținut date care ne permit să tragem concluzia că se insistă în mod amănunțit atît pe elementele după care să poată fi identificați agenții contraspionajului, cît și asupra locurilor, mediilor și acoperirilor folosite de cadrele sau agenții acestui organ.

Serviciile de spionaj își instruiesc cadrele și agenții să privească cu rezerve persoanele din următoarele categorii, intrucît în rîndul acestora, de regulă, se găsesc agenți ai contraspionajului : cele care apar în anturajul lor, în mediile și locurile unde nu își justifică prezența sau cele care au acoperiri sau justificări forțate cu privire la prezența lor acolo ; acelea care în diferite ocazii, ca acțiuni protocolare, acțiuni pe linie culturală, pe linie de cult etc., caută în permanență să se afle în preajma lor, sînt atente la acțiunile și gesturile lor, fiind gata să le șară în ajutor ; cei care în mod frecvent vin în vizită la ambasadă și care nu au un temei justificat, nu sînt chemați, vin des la recepții sau alte acțiuni organizate la ambasadă, biblioteci etc. ; cei care solicită anumite servicii deși le-ar putea cu ușurință rezolva și altfel prin propriile lor posibilități, cer cărți, reviste etc. ; persoanele care indeplinesc funcții pentru care trebuie să aibă avizul organelor de contraspionaj, de exemplu, cei de la protocol, oficiile de deservire și cluburile organizate pentru diplomați etc. ; cei care acceptă cu ușurință să se întilnească, să „iasă“ în public în compania străinilor ; funcționarii de la recepțiile marilor hoteluri, de la vamă sau din alte locuri unde, în mod frecvent, trebuie să meargă sau să se adreseze cu diverse probleme ; unii dintre funcțio-

narii ministerelor (alții decît cei de la protocol), cu care trebuie să intre în raporturi pe linie de serviciu ; femeile tinere și frumoase care frecventează localurile de lux și care acceptă să intre în relații ; cei care în mod provocator oferă „bunele lor oficii“ sau mai ales încearcă să-i angreneze în acțiuni provocatoare sau ilicite ; angajații din rîndul cetățenilor autohtoni în serviciile ambasadei, bibliotecilor, reprezentanțelor consulare, comerciale sau de alt gen.

Aceste cîteva considerațiuni pe marginea pregătirii contra-informative ce li se face cadrelor și agenților serviciilor de spionaj care vin cu misiuni în România, le apreciem doar ca puncte de reper, deoarece gama metodelor și procedeele folosite pentru instruirea lor este mai largă, mai complexă, cu activități specifice fiecărui serviciu de spionaj. Aspectele specifice sînt determinate de gradul de civilizație al țării respective, de progresele economice și tehnice, de psihologia specifică aceluiași popor, de tradiția și practica aceluiași serviciu de spionaj etc.

Printre metodele și mijloacele folosite în activitatea de culegere de informații sînt cele cunoscute : studierea, alegerea și recrutarea de agen-tură, exploatarea informativă, observarea directă, schimbul de informații, exploatarea presei și emisiunilor de radio-televiziune etc.

Principalul mijloc — agentura. Atragerea la muncă informativă — deci la trădare de patrie prin transmiterea de informații și alte activități ostile — se face în țară și în străinătate, pe baza unui studiu profund, folosindu-se de împrejurările pe care le prezintă specificitatea muncii diplomatice ; prezența (cel puțin pînă acum) a numeroase persoane din rîndul autohtonilor la ambasadă, consulate și biblioteci ; contactele — oficiale și neoficiale — realizate în instituții și întreprinderi în București și provincie ; permanentizarea legăturilor sub diferite pretexte și transformarea treptată a contactelor oficiale în legături neoficiale ; oferirea de călătorii de documentare în străinătate, invitații din partea unor firme, acordarea de burse de studii și specializare etc., pentru ca studiul asupra celor punctați să poată fi continuat și în exterior.

Sînt căutate persoane care lucrează în obiective în care se concentrează secrete de stat sau au acces la asemenea date, cele care prin poziția lor se bucură de influență în diferite medii ori prin natura atribuțiunilor de serviciu intră în legătură cu străinii, au posibilități de a efectua deplasări în străinătate.

Din cazurile lichidate și alte date aflate în posesia noastră rezultă că sînt reținute de cadre și agenți, ca date de interes operativ care pot contribui la recrutarea viitorului agent, între altele, următoarele : tendințele de căpătuială ; descompunerea morală ; lipsa de răspundere față de îndeplinirea atribuțiunilor de serviciu ; încălcarea normelor legale ; sentimentele dușmănoase față de orînduirea socială și de stat ; intențiile de emigrare (în special spionajul vest-german, israelian și american) ; dorința de repatriere ; dorința de a publica unele lucrări în străinătate și altele.

Cadrele serviciilor de informații se ocupă de angrenarea unor angajați români din reprezentanțele lor, cel puțin pentru început, la fur-

nizarea unor „date“ despre colegii lor români, apoi despre străini, pentru ca după o anumită perioadă să le ceară informații și date secrete din diferite domenii de activitate.

Încă în perioada studiului candidaților la recrutare, cadrele și agenții manifestă o grijă deosebită pentru a nu-i pune pe cei vizitați în atenția securității cit și pentru a-i determina să se ferească de eventuale măsuri ale contraspionajului. De exemplu, un cadru al unui serviciu de spionaj a vizitat la domiciliu un cetățean român vizat, pretextând aducerea de medicamente pentru mama acestuia. Diplomatul-spion i-a spus românului că înainte de venire este atent să nu fie văzut intrând la domiciliul acestuia, sfătuindu-l să nu informeze — conform prevederilor legislației — despre această legătură. Totodată, l-a instruit ca în cazul că va fi întrebat despre vizitele sale să spună că motivul este aducerea medicamentelor.

De cele mai multe ori, indiferent de mobilul recrutării, se are în vedere și cointeresarea materială a legăturilor informative prin depunerea unor sume de bani în străinătate, suportarea cheltuielilor pentru efectuarea de călătorii particulare în Occident, oferirea de cadouri valoroase și altele.

În rândul cetățenilor statelor lumii a treia, aflați temporar în țara noastră — diplomați, studenți, comercianți etc. — sînt și agenți ai unor cadre din ambasadele unor state capitaliste acreditate la București, pe care îi contactează sub diferite pretexte oficiale chiar la locul lor de muncă ori la anumite acțiuni protocolare, au cu ei legături de afaceri, își mențin legăturile prin intermediul soțiilor, le dau materiale de documentare (buletine de informare) despre R. S. România, le facilitează înscrierea copiilor la școala americană ori franceză, unde se întîlnesc cu ocazia unor festivități.

Legătură cu agentura se realizează atît pe cale personală cît și impersonală, folosind după caz scrierea ascunsă, microfilme, legătura radio, căsuțe poștale, ascunzători și altele.

Exploatarea informativă este folosită atît ca o metodă de culegere de informații, cît și combinat, cînd în procesul studiului se tatonează și posibilitățile informative și atitudinea candidatului.

Diplomații-spioni o folosesc cu precădere cu ocazia acțiunilor protocolare și contactelor oficiale, vizita unor delegații din exterior, organizarea de activități pe tematici, ca întîlniri programate cu comercianți, reprezentanți de firme și funcționari din ministerele economice românești, prezentarea unor cărți etc., plecarea unor delegații române în străinătate și alte evenimente.

În funcție de necesitățile de informații, cadrele și agenții indică altor diplomați organizarea unor activități protocolare și le solicită chiar nominal persoanele care să fie incluse pe lista invitațiilor.

În scopul obținerii de informații, atașații militari acreditați la București folosesc activitățile oficiale organizate în diferite obiective, deplasările în teritoriu pe baza unui plan bine stabilit, cu alți atașați militari mai ales cei din cadrul N.A.T.O.

Observarea directă este specifică activității atașatilor militari, pentru identificarea de obiective, mișcări de trupe, verificarea unor informații etc. Acest fapt nu exclude ca și alți diplomați cadre și agenți să caute să culeagă informații pe calea observării directe din diferite domenii de activitate. În cursul fiecărui an, atașații militari efectuează numeroase deplasări în provincie, timp în care încearcă să culeagă ori să verifice unele informații despre obiectivele ce-i interesează. Într-o astfel de acțiune a fost prins în flagrant atașatul militar englez, în momentul cînd efectua observări directe, deghizat vestimentar și fotografia un important obiectiv militar din Craiova — la care a ajuns mergînd pe jos pe căi secundare de acces.

Schimbul de informații este o metodă specifică activității cadrelor și agenților sub acoperire diplomatică, aparținînd statelor NATO și se realizează prin întîlniri periodice (ședințe) NATO, precum și prin activități bilaterale. În ultimul timp se constată o extindere a schimbului de informații dintre diplomații-spioni din ambasadele S.U.A., Anglia, Frața, cu cadre și agenți aparținînd altor state.

Cu privire la **organizarea măsurilor informativ-operative** în obiectivele deservite de contraspionaj, în locurile și mediile vizate de serviciile de spionaj pentru a depista cadrele și agenții, trebuie să reținem că avem de luptat împotriva unui dușman selecționat și bine pregătit pentru a-și masca activitatea clandestină de spionaj; este instruit contrainformativ, cunoaște unele din mijloacele și procedeele noastre de muncă și știe cum să se ferească de acțiunile noastre pe care le așteaptă în orice moment; măsurile informativ-operative ce le întreprindem asupra cadrelor și agenților serviciilor de spionaj să fie concepute ingenios, să fie realiste, gradate, susținute prin combinații informative, în așa fel încît acțiunile urmăriților să cadă pe măsurile și organizarea noastră și nu invers.

Măsurile șablon, de rutină, fără a ține cont de particularitățile enumerate, duc la desconspirarea acțiunilor noastre, la punerea în gardă a celor urmăriți și îi determină să-și reorganizeze activitatea mai subtil, pe alt teren pe care cu greu și după mult timp îl vom descoperi. De aceea, ne găsim uneori în fața unor cazuri cînd descoperim cu foarte multă întîrziere organizarea și modul cum acționează cadrul respectiv, descoperire care nu o dată corespunde cu plecarea sa de la post.

Luarea primelor măsuri după venirea la post a cadrului sau agentului au o mare importanță, deoarece în prima perioadă, conform instrucțiunilor, orice cadru sau agent desfășoară în principiu o activitate de documentare propunîndu-și, în primul rînd, să descopere dacă a fost reperat de contraspionaj și cum ne-am organizat pentru a-i controla activitatea; să nu facem exces de folosirea filajului, de folosirea rețelei de rutină, întrucît vom irosi nejustificat forțele și nu vom obține întotdeauna informații cu privire la adevărata sa activitate.

O mare importanță are cunoașterea planului de căutare a informațiilor, a mediilor și persoanelor vizate pentru a organiza măsuri informativ-operative pe care să cadă dușmanul.

Este necesar, de asemenea, ca ofițerii noștri să-și perfecționeze continuu pregătirea și calificarea profesională, să fie perseverenți, să aibă

inițiativă și mult discernământ în hotărîrea și luarea măsurilor ce se impun în fiecare caz; planul de măsuri în acțiune să fie bine conceput fiecare măsură să aibă o țintă și un scop precis, să izvorească din situația operativă reală și nu după dorințe, să fie aplicate măsuri variate și adecvate, iar acolo unde nu avem posibilități, să le creăm sau să cooperăm cu alte unități, în baza unei analize concrete. În acest scop este obligatoriu să se realizeze următoarele sarcini:

- efectuarea unui studiu complet asupra sediilor reprezentanțelor, în scopul introducerii celor mai eficace, mai conspirate și sigure mijloace;

- cunoașterea cu claritate, pe baza unor studii și date exacte, dacă sînt instalate sisteme de alarmare, unde, de ce tip, cu ce funcționează și mai ales cum pot fi anihilate;

- ce alte măsuri de securitate a sediilor există, dacă se asigură paza, de către cine, între ce ore și dacă sînt luate alte măsuri suplimentare de control;

- cunoașterea circuitului documentelor secrete; cine are acces la ele și cum sînt asigurate. Ce gen de case de fier folosesc, unde sînt amplasate și eventual alte măsuri suplimentare — grilaje, lacăte, sisteme de cifru etc.;

- stabilirea posibilităților, condițiilor, căilor prin care se poate realiza pătrunderea în secret în reprezentanțe, să se realizeze verificarea tuturor vecinilor și să fie cunoscută activitatea lor;

- studierea și cunoașterea rolului și locului pe care îl are fiecare diplomat sau funcționar, reprezentant etc., atribuțiunile ce îi revin în cadrul misiunii; cei ce au sarcini de pază, cifru, cei care au acces la documente secrete, sarcini contrainformative;

- cunoașterea din timp a locuințelor ce urmează să li se repartizeze, studierea condițiilor și oportunității introducerii de mijloace speciale;

- cunoașterea și verificarea personalului român ce urmează să lucreze în serviciile reprezentanțelor sau la domiciliile diplomaților, pentru a preîntîmpina încadrarea de personal necorespunzător sau care să nu poată fi utilizat în munca informativă, urmărirea și recomandarea din timp a informatorilor organelor noastre verificați în muncă;

- cunoașterea componenței familiei, a modului de organizare a vieții personale, a rolului jucat de soție în viața diplomatului, pasiuni, vicii etc.;

- cunoașterea locurilor și mediilor frecventate de diplomați, reprezentanți, funcționari;

- cunoașterea elementelor din baza de lucru, din problemă și organizarea de măsuri menite să stabilească dacă iau legătura cu diplomații, reprezentanții și funcționarii respectivi și cu cine anume dintre aceștia;

- corelarea datelor, elementelor și informațiilor din problemă, pe baza experienței acumulate în decursul timpului; analizarea informațiilor pentru a avea o imagine cât mai reală asupra scopurilor și obiectivelor serviciului de spionaj respectiv;

- selecționarea de informatori care, pe baza unui instructaj bine determinat, să fie dirijați pe lângă diplomați, reprezentanți, funcționari etc., în această etapă a supravegherii informative, dirijare care în principal să-și propună obținerea unei eventuale permanentizări de contact;

- dirijarea rețelei informative în reprezentanțele diplomatice, consulare, ale organizațiilor internaționale și firmelor comerciale și de transporturi, în scopul obținerii unor informații care să clarifice ce rol joacă diplomatul, funcționarul diplomatic sau alt reprezentant în cauză, în viața și activitatea instituției respective, cu cine dintre diplomați, funcționari, se află în raporturi mai apropiate și care sînt motivele acestei apropieri; dacă a luat măsuri suplimentare sau a schimbat măsurile de securitate existente, în ce birouri are acces și cum; atitudinea celorlalți diplomați, funcționari față de noul venit, cine se ocupă de organizarea și aranjarea problemelor sale în prima perioadă, cine îl însoțește în oraș; ce activități și program are în timpul zilei de lucru, dacă pleacă în oraș, cu cine, pentru cît timp, dacă lucrează în afara programului de lucru și cine se mai află atunci în reprezentanță; ce grad de pregătire are, în ce domeniu, ce limbi străine cunoaște, ce situație materială afișează; dacă postul din România este primul ocupat în exterior sau în ce locuri a mai activat; ce elemente de comportament sau de ținută îi sînt specifice; ce poziție socială și pregătire au membrii familiei. Rețeaua din rîndurile vizitatorilor poate ajuta, în baza unui instructaj concret, la efectuarea de studii asupra persoanelor din reprezentanțele menționate, să ne sesizeze schimbările survenite;

- asigurarea exploatarei operative a mijloacelor speciale existente; interceptarea și analiza materialelor obținute în corelare cu datele și informațiile rezultate pe alte linii de muncă. Dacă nu avem asemenea mijloace, nici la reprezentanță nici la domiciliu, eforturile noastre trebuie orientate spre a le folosi în diferite ocazii: la întîlniri cu români sau străini, în vizită la diverse persoane, în deplasări efectuate în teritoriu, precum și la diferite instituții și întreprinderi, dacă nevoile muncii o cer;

- cunoașterea din timp a persoanelor cu care diplomatul poate intra în contact și identificarea informatorilor și colaboratorilor din rîndul lor, pentru care vom fixa linia de conduită și problematica pentru instructaj;

- aprecierea folosirii filajului, căruia i se vor explica clar obiectivele urmărite de către noi în această etapă; dacă cel suspect se controlează, procedeele folosite de el etc. și să ne propunem să-i descoperim legăturile, alt gen de activități care să fie fixate pe peliculă, să se lucreze pe momente operative cu filaj prin observare, prevenind desconfirări.

Informațiile obținute în urma luării măsurilor enumerate ne vor da puncte de reper, elemente și fapte care ne permit să avem o imagine cît mai clară sau să rezulte dacă ne aflăm în fața unui cadru sau agent al serviciului de informații.

În scopul descoperirii cadrelor și agenților serviciilor de spionaj este necesar să ne creăm o rețea care să ne permită controlul în mediu (vest-german, turc, grec, evreiesc etc.) rețea care să fie abordată de către

cei veniți la post, să-i identificăm printre vizitatorii reprezentanțelor pe românii suspecti a fi legături ale unor cadre și agenți ai serviciului de spionaj, să știm cu cine iau aceștia legătura când vin la ambasadă, consulat, bibliotecă prin posibilitățile oferite atât de postul fixat cât și de rețeaua informativă din obiectiv.

Rețeaua informativă care lucrează în hoteluri, în restaurante să fie instruită, să urmărească conduita suspectilor de spionaj — trădare în aceste obiective.

Știm că un cadru, înainte de a veni la post, face o pregătire serioasă. Odată ajuns la noi în țară, începe a se documenta, caută locurile în care are sarcini să culeagă informații, preia legăturile deja existente și punctează persoanele de care are nevoie. Măiestria noastră constă în succesul cu care vom reuși ca în această etapă să realizăm infiltrarea oamenilor noștri; să preluăm controlul activității cadrului de spionaj, să intrăm în posesia unor documente originale despre cadrele de spionaj, materiale sau date care să ne edifice asupra surselor folosite sau date și materiale compromițătoare despre activitățile ilicite ale acestora; interceptarea canalului de legătură cu străinătatea sau obținerea de mulaje de la seifurile celor asupra cărora se justifică pătrunderi secrete la domiciliu sau reprezentanțe sau crearea altor condiții pentru realizarea acestei sarcini; studierea posibilităților de a pătrunde cu surse speciale în domiciliile, birourile sau alte locuri de întâlnire a cadrelor de spionaj pentru a înregistra discuțiile legate de sarcinile ce le au de îndeplinit sau a locurilor de întâlnire cu presupusa rețea, a legăturilor create din rîndul cetățenilor români.

Trebuie să procedăm la verificarea informatorilor folosiți, începînd cu cei care sînt în contact cu cadrele și agenții de spionaj, cei care au fost sau sînt angajați în lucrări speciale, a celor despre care deținem date că se află în atenția serviciilor de spionaj, au fost în excursie turistică sau în interes de serviciu în țara respectivă. Trebuie să punctăm, studiem și recrutăm informatori în locurile și mediile din care știm că agenții și cadrele de spionaj sînt interesați să culeagă informații.

Ofițerul de contraspionaj trebuie să manifeste mult discernămint profesional pentru a deosebi activitatea de informații de cea diplomatică, să orienteze măsurile pentru descoperirea activității de informații și să nu se rezume numai la înregistrarea unor activități oficiale care, uneori, sînt doar activități de acoperire, de intoxicare a noastră. El trebuie să aibă maturitatea politică, să cunoască specificul spațiului și serviciului de informații de care se ocupă, să analizeze temeinic informațiile de primă sesizare, să stabilească criteriile eficiente de selecție, pentru canalizarea eforturilor spre lucrarea cazurilor de profil de contraspionaj.

Rețeaua de contraspionaj trebuie să aibă posibilități de penetrare; să fie dispusă în locurile și mediile vizate de cadrele și agenții de spionaj; să aibă legături din intimitatea cadrului și agentului urmărit; să fie permanent verificată întrucît se află încontinuu sub influența cadrelor și agenților; asupra ei se desfășoară acțiuni de apropiere și scoaterea de sub influența noastră. De exemplu, un informator lucra de mai mult timp pe lingă un cadru dintr-o ambasadă. La un moment dat calitatea informațiilor furnizate de acesta a început să scadă. Trecîndu-se la verificarea sa complexă a rezultat că acesta, în mod treptat, trecea de partea dușmanului. Pentru a obține acest rezultat, cadrul de spionaj a acționat în vederea cultivării și amplificării unor sentimente naționaliste, stimulării sale din punct de vedere material în momente oportune, avînd o conduită deosebit de atentă față de problemele personale ale informatorului.

Înarmarea informatorilor cu date de dezinformare, crearea de condiții și momente pentru documentarea activității informative a cadrului sau agentului respectiv, exploatarea cu operativitate a momentelor operative, coordonarea și îmbinarea judicioasă a celorlalte mijloace ale muncii de securitate (T.O., filaj, controlul secret al corespondenței) cu dirijarea rețelei, permanenta preocupare pentru descoperirea sistemului de legătură folosit sînt măsuri deosebite, care realizate coordonat duc la finalizarea cu succes a cazurilor.

De asemenea, trebuie intensificate acțiunile preventive prin preluări contrainformative, prevenirea concretă a unor persoane ce au intrat în atenția spionajului, permanenta verificare, selecționare și punerea în lucru a legăturilor suspecte.

Ca în toate domeniile de activitate ale contraspionajului și în lucrarea diplomaților-spioni trebuie să punem accent pe prevenirea racolării de către aceștia a cetățenilor români și a scurgerii de informații secrete pe această cale, spre serviciile de spionaj.

Colonel Aristotel STAMATOIU
Major Sorin BOLDEA

N O T A : Materialul va fi folosit la dezbaterile temei:
„Urmărirea cadrelor și agenților serviciilor de spionaj care acționează pe teritoriul R. S. România și a legăturilor acestora din rîndul cetățenilor români”.

Concluzii ce se desprind din analiza infracțiunilor săvârșite în domeniul comerțului exterior. Căi și mijloace de prevenire și contracarare a infracțiunilor în acest domeniu

— plan de dezbateri —

— În condițiile societății contemporane, pentru toate țările, indiferent de mărime și de resursele de care dispun, participarea activă la schimbul de valori, la circuitul economic mondial, constituie o necesitate obiectivă, un factor deosebit de însemnat pentru accelerarea progresului tehnic, pentru instaurarea și dezvoltarea unui climat de destindere, cooperare și încredere între popoare.

— Documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. subliniază necesitatea extinderii și diversificării relațiilor economice externe ale României, ca o condiție de bază pentru îndeplinirea sarcinilor fauririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și a înaintării României spre comunism.

— Sporirea contribuției organelor Ministerului de Interne la îndeplinirea politicii partidului și statului nostru de dezvoltare a relațiilor economice cu alte țări reprezintă una din cerințele majore și de mare actualitate, la realizarea căreia au datoria să participe toate cadrele, în raport cu profilul activității pe care o desfășoară.

— Organele de securitate care au sarcini specifice în domeniul comerțului exterior trebuie să-și concentreze eforturile în următoarele direcții principale: prevenirea și contracararea oricărui fapt de natură să prejudicieze economia națională întreprinse în cadrul operațiunilor de comerț exterior de unele firme și unii comercianți străini; prevenirea scurgerii de date sau informații secrete sau nedestinate publicității din domeniul comerțului exterior; descoperirea și lichidarea operativă a faptelor infracționale de favorizare a unor firme străine și de subminare a economiei naționale care se mai săvârșesc în sistemul comerțului exterior.

Cadrul organizatoric creat prin constituirea de compartimente specializate a permis aparatului:

— să acționeze mai eficient pentru prevenirea producerii de prejudicii economiei naționale și desfășurarea unor acțiuni ofensive de căutare a informațiilor despre firme și comercianți străini cu preocupări informative și legăturile suspecte ale acestora;

— cunoașterea și delimitarea mai precisă a secretelor din obiectivele de comerț exterior, acționându-se pentru protejarea și apărarea acestora;

— efectuarea de verificări complexe asupra personalului din obiectivele de comerț exterior și îndepărtarea unor persoane pretabile la fapte infracționale; prevenirea pătrunderii în acest sector a unor elemente necorespunzătoare;

— luarea în control, prin mijloacele muncii de securitate, a principalelor operațiuni de comerț exterior din obiective, în scopul apărării secretelor, contracarării încercărilor de corupere a cetățenilor români de către unii comercianți străini, obținerii de informații necesare realizării unei intervenții operative în tratative și reducerii efortului valutar al țării;

— intensificarea muncii de pregătire contrainformativă a personalului din sistemul comerțului exterior, ceea ce a făcut ca în prezent să se manifeste o mai mare preocupare pentru apărarea secretului de stat și respingerea încercărilor de corupere exercitate de unii comercianți străini și reprezentanți de firme;

— depistarea și lichidarea unor activități infracționale din domeniul comerțului exterior.

I. Unele concluzii ce se desprind din analiza infracțiunilor săvârșite în domeniul comerțului exterior.

Din analiza cazurilor finalizate în ultimii ani și a altor date și informații obținute de aparatul de securitate care lucrează în domeniul comerțului exterior se desprind următoarele concluzii și învățăminte:

① Informațiile economice, îndeosebi cele referitoare la activitatea de import-export și cooperarea economică cu diferite state ale lumii, constituie un obiectiv important în planurile serviciilor de spionaj străine. Faptul rezultă din acțiunile inițiate de cadre și agenți ai spionajului străin care vin în țara noastră sub diferite acoperiri, inclusiv cea de comercianți reprezentanți de firme, oameni de afaceri. Pe lângă obținerea unor avantaje în detrimentul partenerilor de afaceri, informațiile din domeniul comercial pot fi folosite și pentru subminarea economiei naționale a unei țări, ceea ce constituie un obiectiv al serviciilor de spionaj.

— Practica arată că pentru obținerea de informații în domeniile economic și comercial acționează:

a) servicii de informații guvernamentale ;

b) firme străine, dintre care unele au servicii de informații proprii ;

c) comercianți și reprezentanți de firme străine pe cont propriu.

— Multe servicii de spionaj centralizează informațiile obținute de organisme de informații ale firmelor și, individual, de către comercianți, și le exploatează. În acest scop, în multe țări occidentale fiecare firmă, reprezentantă sau comerciant prezintă periodic rapoarte despre activitatea desfășurată pe timpul șederii în România ; în funcție de valoarea informațiilor, unele din aceste rapoarte se plătesc.

② În activitatea de culegere de informații desfășurată de comercianții străini se constată o deplasare a acestora spre teritoriu, la obiectivele furnizoare de mărfuri la export sau beneficiare la import.

— Pentru a culege informații, persoanele interesate se folosesc de posibilitatea pe care le-o oferă calitatea de comerciant, om de afaceri sau reprezentant de firmă de a efectua deplasări la obiective economice, în căutarea de locuri pentru plasarea mărfurilor sau pentru achiziții de produse ; în asemenea împrejurări, cei interesați profită de pălăvrăgeala sau lăudăroșenia unora, de „ospitalitatea” de care dau dovadă unii dintre cei care îi plimbă pe străini prin obiective, inclusiv în sectoare unde sint secrete.

— Cazuistica existentă arată că o parte dintre comercianții străini sau reprezentanții de firme acționează asupra unor cetățeni români pentru a-i atrage la activități infracționale, de favorizare a firmelor străine, folosind o gamă foarte variată de metode și procedee, inclusiv corupția și șantajul, satisfacerea unor tentații, îndeosebi cu ocazia deplasărilor în străinătate. Sint exploatate abil tendința de căpătuială, lăcomia după obiecte de proveniență străină descompunerea morală, lipsa de răspundere în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ; uneori, încercări de corupere s-au făcut chiar în timpul tratativelor și, în mod frecvent, se acționează asupra delegaților români cu ocazia deplasărilor acestora în străinătate.

— Din aproape toate cazurile depistate până în prezent rezultă că reprezentanții de firme străine și comercianții care au acționat asupra unor cetățeni români au avut în vedere cointeresarea acestora din punct de vedere material, inițial acordându-le mici „atenții” pentru ca treptat să se ajungă la fapte deosebit de grave, cum ar fi : depunerea în străinătate de valută în contul acestora, oferirea de cadouri valoroase, suportarea cheltuielilor pentru efectuarea de călătorii particulare cu familiile în Occident, promisiuni pentru asigurarea unor condiții bune de viață după stabilirea în exterior etc.

3. În domeniul comerțului exterior, informațiile și datele căutate de spionajul străin se referă la : volumul și valoarea investițiilor ; orientarea spre anumite zone geografice sau grupări de state ; rezultatul unor cercetări științifice ; evoluția relațiilor cu diverse state și a tratativelor de comerț exterior cu diferite firme concurente. De asemenea, atit serviciile de spionaj cit, mai ales, firmele se ocupă de obținerea unor informații ca : date privind avizul tehnic ; studiul comparativ al ofertelor ; punctul de vedere al părții române ; condiții de livrare și evoluția prețului pe parcursul tratativelor ; date privind mărfuri pentru export (volum, existența unor stocuri) etc.

Toate aceste informații și date sint folosite apoi în vederea elaborării politicii comerciale față de România, precum și în scopul eliminării din competiție a firmelor concurente și încheierii unor contracte dezavantajoase statului nostru.

4. Persistă încă încălcări din partea unor cetățeni români ale legislației referitoare la metodologia de comerț exterior, apărarea secretului de stat și modul de stabilire a relațiilor ce cetățeni străini, fapt ce impune luarea unor măsuri ferme de către organele noastre specializate în acest domeniu.

5. În sistemul comerțului exterior se mai găsesc persoane necorespunzătoare din punct de vedere al securității statului, elemente ușor coruptibile, cu tendință de căpătuială, vicii care sint alimentate și exploatate cu multă abilitate de comercianții străini. Aceasta impune continuarea măsurilor de verificare complexă a personalului operativ din comerțul exterior în scopul înlăturării elementelor necorespunzătoare și luării tuturor măsurilor pentru a preveni pătrunderea în aceste sectoare a unor astfel de elemente.

6. Trebuie luate măsuri complexe de apărare a secretelor comerciale, care să protejeze efectiv informațiile, întrucit unele elemente au acționat foarte abil ; s-au înregistrat puține cazuri în care cetățenii români au transmis străinilor documente secrete, dar cu toate acestea, s-au produs prejudicii grave prin divulgarea conținutului acestora.

7. Necesitatea îmbunătățirii conlucrării între unități, pentru a putea influența mai bine îmbunătățirea calității mărfurilor destinate exportului, respectarea termenelor de livrare, a condițiilor de cantitate și calitate, ambalaj etc. Pe baza unui schimb operativ de informații să poată fi prevenită prejudicierea economiei naționale.

8. Trebuie intensificată activitatea de pregătire contrainformativă a populației și îndeosebi a personalului operativ din sistemul comerțului exterior care tratează sau vine în contact frecvent cu cetățenii străini.

9. Reprezentanțele de firme străine ridică din punct de vedere al securității statului, în principal, următoarele probleme :

— unii comercianți străini veniți la reprezentanțe sînt de origine română (inclusiv suspecti pe linie de spionaj sau fugari) au în țară rude și relații, dintre care unele lucrează în obiective care prezintă interes pentru firme ;

— există și străini care au învățat limba română înainte sau după venirea în țară (japonezi, italieni, austrieci etc.) ; aceștia își creează relații mai stabile și de lungă durată cu persoane din comerțul exterior, se deplasează mult, inclusiv la beneficiari sau furnizori, trăiesc între români și fac contacte multe ; unii cetățeni români au fost exploatați informativ sau atrași la acțiuni ostile de către străini ;

— unii dintre străinii aflați la reprezentanțe nu se ocupă efectiv de tranzacții, ci de „activități de relații”, respectiv contacte și obținerea de informații ;

— la majoritatea reprezentanțelor lucrează și cetățeni români, dintre care unii ridică probleme ca : fiind proveniți în principal din sectoare pe profilul firmelor, dețin o serie de informații care prezintă interes pentru străini ; ca cetățeni români își păstrează fără nici o restricție relațiile cu prieteni sau foști colegi ori subalterni, purtători de secrete ; din același motiv, au acces mai ușor în întreprinderile beneficiare sau furnizoare ; cei pe care străinii au reușit să-i atragă ne-au produs serioase prejudicii ;

— reprezentanțele străine țin o legătură permanentă cu ambasadele (în special secțiile comerciale), le furnizează și primesc sistematic informații de la acestea. În cazul unor reprezentanțe, se fac întâlniri periodice cu diplomații, ceea ce relevă caracterul organizat al acestei activități. Unii atașați comerciali acreditați la București au intervenit direct în tratative, încercînd să influențeze mersul acestora în favoarea firmelor din statul pe care îl reprezentau.

II. Căi și mijloace de prevenire și contracarare a infracțiunilor în domeniul comerțului exterior.

— Și în acest domeniu activitatea de prevenire, datorită conținutului și trăsăturilor ei, precum și urmărilor sale pe plan politico-social, este o sarcină de prim ordin trasată organelor de securitate de conducerea de partid, personal de comandantului nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prevenirea subminării economiei naționale, a scurgerii de date și informații economice este o îndatorire fundamentală pentru toți ofițerii de securitate cu sarcini în domeniul comerțului exterior.

— Căile, mijloacele și metodele muncii de securitate pe linia prevenirii în domeniul comerțului exterior sînt cele reglementate prin ordinele ministrului de interne pentru întreaga muncă de securitate. În cele ce urmează ne propunem să subliniem doar necesitatea de a se avea în vedere următoarele :

1. În domeniul comerțului exterior, acolo unde munca de securitate a fost organizată pe baza unui sistem de apărare bine pus la punct, bazat pe măsuri informativ-operative și mijloace speciale ale muncii, s-a reușit să se prevină scurgerea unor informații economice și să se contracareze încercările de subminare a economiei naționale.

2. Practicarea sistematică a metodei de luare în control prin mijloacele muncii de securitate a principalelor contracte de comerț exterior s-a dovedit mai eficientă.

3. Deosebit de utile s-au dovedit acțiunile de dezinformare și influențare a unor firme străine, obținîndu-se pe aceste căi importante economii în valută.

Spre exemplu, în cazul importului de instalație pentru obiectivul „L”, ofițerul — avînd în control această lucrare — a sesizat la un moment dat că principala firmă concurentă „FLORY”, preferată de partea română din punct de vedere tehnic, se menține la un preț foarte ridicat. Adîncindu-se informațiile s-a mai stabilit că firma și-a manifestat totuși teama față de o sursă a organelor noastre că în această competiție să nu apară și firme din Austria. În baza acestor informații, ofițerul a inițiat un complex de măsuri vizînd dezinformarea firmei „FLORY” în sensul că nu este singura firmă cu cele mai bune utilaje din punct de vedere tehnic și că în competiție s-ar fi prezentat firme din Austria, oferînd instalație pentru obiectivul „L” de înaltă tehnicitate și la un preț cu cca 25 % mai scăzut decît al firmei „FLORY”.

Pentru a-i convinge pe reprezentanții firmei „FLORY” că lucrurile stau așa, ofițerul a organizat ca în ziua cînd aceștia aveau tratative la întreprinderea de comerț exterior să întîlnească „întimplător” la intrare pe reprezentanții austrieci (bineînțelese că aceștia au fost chemați pentru a discuta unele probleme legate de alte contracte aflate deja în derulare).

Reacția a fost cea prevăzută. Reprezentantul cu „sarcini de informare” din partea firmei „FLORY” a contactat urgent sursa noastră și a început atacul. În final, contractul s-a încheiat cu firma „FLORY”, dar în condiții reciproc avantajoase, obținîndu-se reducerea efortului valutar cu 2,5 milioane dolari.

Material realizat de un colectiv sub coordonarea colonelului Gheorghe BLIDARU

Unele probleme privind apărarea secretului de stat și relațiile cetățenilor români cu străinii*

După cum este cunoscut, activitatea de culegere de informații se practică din cele mai vechi timpuri, de-a lungul secolelor căile și procedeele folosite fiind dintre cele mai diverse. Practica a arătat că cei care nu au reușit să păstreze discreția necesară asupra unor probleme de interes vital au avut de suferit, pe când cei ce și-au păstrat secretele și, eventual, le-au cunoscut și pe ale altora, au ieșit întotdeauna învingători, indiferent de domeniul confruntării.

În secolul nostru, mai cu seamă, în ultimele decenii, activitatea de culegere de informații s-a extins în toate domeniile, în centrul atenției serviciilor de informații stând alături de problemele militare și politice, cele din domeniul economic și tehnico-științific. În țările occidentale, spionajul economic și tehnico-științific a devenit o adevărată industrie, existind rețele din care fac parte specialiști în diverse domenii alături de ofițeri de informații dotați cu aparatura cea mai modernă. Asemenea „afaceri” se dovedesc deosebit de rentabile, întrucât pe această cale se obțin date privind rezultatele unor cercetări, investindu-se sume considerabil mai mici decât cele necesare desfășurării lor. De exemplu, către sfârșitul anilor 1950 una dintre filialele companiei americane „Cyanamid” a cheltuit pentru cercetări în domeniul antibioticelor suma de 24 milioane de dolari. „Pirații” au așteptat cu răbdare rezultatele, având mai mulți spioni profesioniști și amatori, gata să acționeze la ordinul lor. Ei au identificat în rîndul cercetătorilor pe un anume Fox, care, nemulțumit de veniturile pe care le realiza, le-a vîndut rezultatul cercetărilor la care ajunsese firma. La rîndul lor, spionii au vîndut cu un beneficiu substanțial secretele respective unei firme italiene. Dar, invenții importante realizate în Europa au fost „înghițite” prin astfel de mijloace de către americani. Mai mult, ei nu s-au mulțumit numai cu invențiile, ci au ademenit peste ocean și inventatori, fapt ce le-a adus beneficii uriașe. Aceasta a fost, de pildă, soarta penicilinei, descoperită de englezul Fleming. Nefiind brevetată la timp, invenția a fost însușită de americani,

* Datele din acest material pot fi folosite în cadrul acțiunilor de propagandă în rîndul populației pe linie de securitate.

iar britanicii au trebuit în final să se resemneze și să cumpere de peste ocean, cîțiva ani mai tîrziu, dreptul de a produce medicamentul descoperit de compatriotul lor. Recent, presa occidentală a dezvăluit modul în care s-a încercat instrăinarea planurilor secrete de construcție ale noului avion de vînătoare „Tornado”. Se arată că multe din schițele privind construcția aeronavei, copiate pe microfilme și cartele perforate, ulterior au fost date unui salariat responsabil al tocătorului de hîrtie pentru a le distruge. Respectivul în loc să procedeze ca atare, în schimbul unor sume de bani, a vîndut din aceste cartele perforate și microfilme unei persoane interesată în obținerea planurilor. Referitor la acest caz este serios criticată și activitatea autorităților, care nu au verificat ani în șir personalul însărcinat cu distrugerea unor asemenea documente și modul de efectuare a operațiunii.

Pentru a intra în posesia informațiilor, spionii folosesc căi și procedee din cele mai perfide. Pornind de la premisa că toți oamenii sînt „mai mult sau mai puțin onești”, ei ating adevărate culmi de rafinament în acțiunile de corupere. De obicei, aceste acțiuni încep pe nesimțite, în modul cel mai nevinovat cu putință. O dactilografă poate fi coruptă, dîndu-i-se inițial de lucru acasă și o recompensă generoasă pentru această activitate suplimentară; secretara directorului, care face și munca de protocol în întreprindere, poate primi un cadou sau poate fi invitată la masă de către un tînăr, om de afaceri, care dorește să-și manifeste, în acest fel, recunoștința pentru promptitudinea cu care i-a fost aranjată o întrevvedere cu directorul. Pînă și telefonistei i se poate trimite o mică atenție pentru operativitatea cu care dă legăturile, iar un inginer de la biroul de cercetări poate fi convins să primească în dar, de la o persoană aflată în afara oricărei suspiciuni și sub un pretext bine ales, o mașină de copiat care îl va scuti mult de truda multiplicării manuale a planurilor. Asemenea atenții și cadouri obligă pe cei care le primesc. Mai tîrziu va veni timpul contraserviciilor, iar „domnul generos” va pretinde ca secretara să-l informeze cu ce s-a discutat la ultima ședință a consiliului de conducere sau va cere telefonistei să-i relateze de cîte ori și cu cine a avut directorul convorbiri internaționale. Dactilografa va trebui să bată cîte o copie în plus după toate documentele ce-i trec prin mînă, iar inginerul va ajunge să reproducă la moderna mașină de copiat, primită în dar, ultimul raport de cercetare al firmei.

Pentru a-și apăra secretele, numeroase întreprinderi capitaliste și-au însușit reguli de apărare a acestora, similare celor folosite în instituțiile militare. În S.U.A., de exemplu, peste 20.000 de întreprinderi importante au fost supuse reglementărilor de securitate ale Pentagonului. În același timp, se manifestă o tot mai mare circumspecție față de datele destinate informării publice, apreciindu-se că printre acestea se pot strecura unele cu caracter secret, care ar putea fi exploatate de cei interesați. Pe de altă parte, accesul la asemenea documente este permis numai după o severă verificare a persoanelor respective, evitîndu-se cele viciate sau cu diferite carențe de caracter ori comportament. În acest scop proprietarii de firme își angajează funcționari care au lucrat în aparatul de spionaj sau contraspionaj guvernamental, pe care-i cooptează în conducerea întreprinderii și folosesc cele mai moderne mijloace tehnice pentru a le cunoaște preocupările, intențiile, relațiile și a preveni scurgerea de informații. Totodată, circulația documentelor secrete este, cît se poate, limi-

tată, iar numărul de persoane care au acces la ele tinde să fie cât mai mic, fiind redus doar la acei salariați care, în virtutea atribuțiilor lor de serviciu, au neapărat nevoie să cunoască anumite date. Cu aceștia se țin periodic prelucrări și instruirii, explicându-li-se importanța măsurilor de securitate a secretelor firmei, se folosesc în același scop, gazete de întreprindere, se stabilesc sisteme rapide de comunicare a suspiciunilor și neregulilor.

Odată cu preocupările pentru apărarea propriilor secrete, servicii de spionaj sau cercuri guvernamentale din exterior desfășoară o susținută activitate de culegere de informații de pretutindeni. Ca stat socialist, România e un obiectiv prioritar pentru acestea. Spionii care vin în țara noastră sau care acționează pe lângă cetățenii români ce se află temporar în străinătate caută în afara informațiilor cu caracter politic și militar să intre în posesia unor date secrete cu privire la situația din industrie, agricultură, construcții, transporturi, cercetarea științifică, rezerva de materii prime etc. Aproape că nu mai există sector din economie care să nu facă obiectul activității de spionaj.

În scopul procurării datelor și informațiilor la care ne-am referit, cei interesați angajează în diferite situații discuții abile cu cetățeni români, determină interlocutorii să dea răspunsuri la întrebări — aparent inofensive — dar care, de multe ori, se referă la domeniile de activitate ale acestora. Datele fragmentate astfel obținute sînt ulterior centralizate și coroborate cu altele și dau posibilitatea cunoașterii într-o măsură mai mică sau mai mare a situației sociale, politice, militare, economice din țara noastră.

Alteori se folosește procedeul punerii de întrebări directe în vederea obținerii informațiilor dorite sau se recurge la folosirea, în același scop, a chestionarelor. Este cunoscut că firme din străinătate au expedit unor specialiști români chestionare care conțin întrebări referitoare la: date personale, locul de muncă, profesia, funcția, domeniul de activitate, limbi străine cunoscute, lucrări științifice de cercetare elaborate sau la care lucrează, specializări, perspective de afirmare profesională etc. Aceste întrebări sînt motivate prin dorința firmei de a trimite specialistului respectiv publicații științifice pe profilul activității acestuia.

O altă metodă, *observarea directă* este considerată ca fiind foarte sigură și la îndemîna oricui, deoarece oferă largi posibilități și scutește serviciile de informații străine de riscurile inerente unei informări indirecte, făcute de persoane neavizate ori fără o pregătire corespunzătoare. Pentru aceasta unii diplomați, turiști, comercianți sau alte categorii de străini fac deplasări în teritoriu, în preajma obiectivelor care îi interesează, unde circulă cu viteză redusă, pătrund chiar în zone interzise, efectuează fotografii, consultă și fac însemnări pe hărțile pe care le posedă.

Pe lângă datele obținute prin observare, străinii veniți în vizită oficială sau pentru acordarea de asistență tehnică (unii dintre aceștia fiind cadre ale serviciilor de spionaj) pătrund uneori, contrar prevederilor Legii nr. 23/1971, în anumite sectoare din întreprinderi și instituții româ-

nești. Prin canalizarea discuțiilor în sensul dorit, ei obțin date prețioase referitoare la capacități, sortimente, destinația produselor, precum și alte informații. În mod deosebit sînt interesați în obținerea acestor date comercianții străini, care vor să cunoască detalii cu privire la posibilitățile de export ale țării noastre, necesitățile noastre de import și prețurile la care sîntem dispuși să achiziționăm sau să vindem anumite produse. Ei constituie o categorie aparte întrucît, prin natura activității lor, sînt deseori prezenți în unele obiective economice, sînt dispuși în orice moment să ofere cadouri, chiar costisitoare, să facă invitații la restaurant sau la unele reuniuni, mai mult sau mai puțin oficiale, unde, prin subtilitatea și experiența pe care le au în culegerea de informații și prin cunoștințele de psihologie în materie de exploatare a slăbiciunilor omenești, obțin uneori cu destulă ușurință ceea ce-i interesează. Vizitele cetățenilor români la ambasade sînt, de asemenea, folosite de spionajul străin pentru obținerea de informații de la persoane originare din diferite zone ale țării, cu profesii diferite, care lucrează în obiective diverse.

Exploatarea publicațiilor, a emisiunilor de radio sau televiziune și a altor mijloace de informare publică, inclusiv simpozioane, sesiuni de comunicări științifice etc. constituie o cale de obținere a informațiilor, datele dobîndite în acest mod putînd fi coroborate cu altele realizate pe alte căi. Unele publicații din străinătate, referindu-se la această metodă, au subliniat faptul că activitatea de culegere de informații prin studierea temeinică a presei, a unor publicații de specialitate sau a prospectelor marilor întreprinderi, este o practică curentă în spionajul economic. În acest sens, un fost expert al „Intelligence Service”-ului, actualmente specialist în contraspionaj industrial, declara într-un interviu: „...cîteodată informațiile pe care le putem găsi într-un simplu pliant, destinat publicului, sînt de o sută de ori mai importante decît cele pe care am încerca să le obținem, bucată cu bucată, prin alte mijloace. Întreprinderile nu-și dau seama de importanța anumitor detalii publicate în simple prospecte”. Într-o altă revistă de specialitate din Occident se arată că „tendința de informare largă, competitivă, duce la trădarea secretelor”. În lista publicațiilor ce ar putea dezvălui tainele marilor întreprinderi, erau menționate cotidienele, periodicele, publicațiile de specialitate, broșurile, inclusiv rapoartele cu o difuzare mai largă. Afirmatia aparținea unui expert în apărarea secretelor marilor întreprinderi, deci a unui bun cunoscător în materie.

Cel mai intens — fiind la ele acasă — *serviciile de spionaj acționează asupra cetățenilor români care se deplasează în străinătate*, în interes de serviciu sau particular. În acest sens este ilustrativ următorul exemplu: Un inginer dintr-o mare întreprindere din provincie colabora — în cadrul atribuțiilor de serviciu — cu un specialist dintr-o țară capitalistă. În cadrul acestor relații oficiale specialistul străin l-a studiat pe cetățeanul român, stabilind printre altele că este avid după obiecte de proveniență străină și, în general, pus pe cîpătuială. După un timp, firma la care lucra străinul a invitat în țara sa cîțiva ingineri — printre care și pe cel în cauză. Odată ajuns acolo s-a acționat intens asupra lui,

exploatăndu-i-se slăbiciunile de caracter, i s-au făcut cadouri substanțiale, i-au fost dați „bani de buzunar“, i s-a organizat un program de „distracții“ prin baruri, restaurante de lux etc. Spre sfârșitul vizitei exprimându-se că se simte foarte îndatorat și nu știe când și cum va putea să se revanșeze, i s-a spus direct că ar putea avea foloase și mai mari dacă ar fi de acord să transmită unele date „minore“ de la locul său de muncă. Inginerul a acceptat, mai ales că pentru început i s-au cerut informații nu prea importante pentru care a primit o „răsplată“ substanțială. Ulterior i s-a pretins tot mai mult și s-a ajuns chiar la punerea la punct a unui sistem conspirat de culegere și transmitere a informațiilor: căsuță poștală, comunicări codificate, nume conspirative, întâlniri în alte localități.

În realizarea scopurilor pe care și le propun, *diplomații, comercianții și alți cetățeni străini exploatează atitudinea de pălăvrăgeală și lăudăroșenie a unor cetățeni români precum și slăbiciunile altora, acționând în direcția atragerii lor la activități de trădare prin corupere*, începând cu mici atenții și culminând, în unele cazuri, cu acordarea de mari sume de bani și bunuri de valoare. Iată și aici un exemplu semnificativ: Un inginer de la o întreprindere din București a fost trimis la specializare într-o țară capitalistă din Europa. Acolo s-a întâlnit „din întâmplare“ cu un fost coleg de liceu, fugar. Foarte amabil, „cu dor de țară și de români“, fostul coleg s-a oferit să-l plimbe cu mașina, să-i facă programe agreabile în zilele libere, să-l ajute cu bani etc. ceea ce l-a „sensibilizat“ peste măsură pe cetățeanul român și l-a determinat să povestească, laudativ, diverse aspecte din viața și activitatea sa. Într-una din zile, l-a invitat să facă o vizită într-o țară vecină. Nu avea vize de trecere, dar nu a întâmpinat nici o greutate la ieșire; la întoarcere a fost reținut de poliție. În cadrul cercetărilor, fugarul i-a spus cetățeanului român că ar fi o șansă de scăpare dacă amândoi ar accepta să colaboreze cu un serviciu de spionaj. Răspunzând că nu este dumirit cu ce anume ar putea el sprijini poliția, în mai puțin de o oră, i s-a explicat pe larg în ce ar consta ajutorul: *transmiterea unor informații după revenirea în țară*.

Cu scopul de a se preveni repetarea unor asemenea situații, în țara noastră se continuă pregătirea contrainformativă a populației, mai ales a persoanelor care prin natura serviciului vin în contact cu cetățeni străini. Trebuie știut în acest sens că, potrivit indicațiilor date de conducerea de partid, s-a elaborat o legislație clară pentru problemele apărării secretului de stat și relațiile cetățenilor români cu străinii, din care menționăm: Legea nr. 23/1971, privind apărarea secretului de stat în R. S. România; Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 19/1972, referitoare la unele măsuri în legătură cu apărarea secretului de stat; Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 18/1972, privind modul de stabilire a relațiilor organizațiilor socialiste și angajaților acestora cu misiunile diplomatice acreditate în țara noastră, oficiile consulare, organizațiile sau reprezentanțele statelor străine și cetățenii străini.

În conformitate cu legea, *apărarea secretului de stat este o obligație de onoare a tuturor cetățenilor R. S. România*, care sint chemați să-și aducă în acest fel contribuția la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, a independenței, suveranității și integrității teritoriale a statului nostru. Legea privind apărarea secretului de stat stabilește obligațiile ce revin persoanelor fizice, organizațiilor socialiste și conducătorilor acestora precum și organelor Ministerului de Interne. Potrivit acestor prevederi, *persoana căreia îi sint încredințate date sau documente secrete de stat este direct răspunzătoare pentru asigurarea securității acestora*. De asemenea, *se interzice ca persoana care are acces la informații, date sau documente ce constituie secrete de stat sau persoanelor care, prin natura serviciului sau profesiei, află asemenea date, să divulge sub orice formă conținutul acestora, atât față de cetățenii români, cât și față de cei străini*. Această interdicție este obligatorie și după încetarea raporturilor de muncă în cadrul cărora persoana respectivă a luat cunoștință despre informații, date sau documente ce constituie secrete de stat. Chiar dacă o persoană nu a lucrat și nu lucrează cu documente secrete de stat, dar află de conținutul acestora sau intră în posesia lor, nu are dreptul să le divulge, ci să păstreze discreția necesară și să anunțe ori, după caz, să le predea de îndată organelor de securitate.

Transmiterea sau divulgarea informațiilor, datelor și documentelor ce constituie secrete de stat, pierderea, deținerea în afara îndatoririlor de serviciu, distrugerea, alterarea ori sustragerea documentelor cu un asemenea caracter, neglijența care a avut drept urmare una din aceste fapte sau care a dat posibilitatea altei persoane să intre în posesia unor informații, date sau documente de natură să pună în pericol interesele economice, tehnico-științifice, militare sau politice ale statului, precum și orice alte încălcări ale normelor privind apărarea secretului de stat, sint fapte deosebit de grave și sint pedepsite de legea penală.

Prin prevederile acestei legi sint definite *datele, documentele și informațiile care constituie secrete de stat* (secrete, strict-secrete și strict-secrete de importanță deosebită), cât și cele ce constituie secrete de serviciu. Astfel, în art. 2 alin. 1 se precizează că „potrivit Codului penal, constituie secrete de stat informațiile, datele și documentele care prezintă în mod vădit acest caracter, precum și cele declarate sau calificate astfel prin hotărîre a Consiliului de Miniștri“. În art. 4 din aceeași lege, cât și în art. 23 din H.C.M. 19/1972, alin. 2, sint definite *secretele de serviciu* ce constau în „informații, date sau documente care, potrivit legii, se referă la activitatea unității și nu constituie secrete de stat, dar nu sint destinate publicității și nu trebuie cunoscute decît de persoanele cărora le sint necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, divulgarea lor putînd prejudicia un interes obștesc“.

Prin Legea nr. 23/1971 se stabilește modul în care urmează a se ține evidența și a se păstra, manipula, multiplica și transporta documentele ce constituie secrete de stat. În mod corespunzător, prin H.C.M. nr. 19/1972 sint stipulate reguli privind aspectele menționate și în ceea ce

privește secretele de serviciu. Astfel : Art. 7 din H.C.M. nr. 19/1972 prevede că *întocmirea documentelor cu caracter secret de stat se face în caiete de ciornă, pe coli de hîrtie sau formulare luate în evidență la compartimentului special*. Persoana care întocmește un document este obligată să-i stabilească caracterul iar șeful trebuie să verifice dacă documentul a fost just categorisit. Documentele cu caracter secret de stat se înregistrează în registre special destinate în acest scop, la compartimentul special.

În art. 15 din H.C.M. nr. 19/1972 se prevede obligația ca documentele secrete de stat să fie *manipulate numai prin compartimentul special* sau de către persoana însărcinată cu evidența, păstrarea și manipularea documentelor secrete, acestea neputînd fi predate de la un salariat la altul decît în condițiile arătate mai sus.

Conform prevederilor legale, documentele cu caracter secret de stat pot fi multiplicare prin dactilografare sau alte mijloace, de către persoanele care au aprobare să lucreze cu astfel de documente, asigurîndu-se ca despre conținutul lucrării să nu ia cunoștință persoane neautorizate. Exemplarele rezultate din multiplicarea la aparate de multiplicat, vor fi luate în evidență într-un registru special.

Documentele cu caracter secret de stat se păstrează atît în timpul programului cînd nu se lucrează cu ele, cit și în afara programului, în mape speciale tip servietă, sigilate cu plastilină, la compartimentul special. Spre deosebire de documentele secrete de stat, cele cu caracter secret de serviciu se păstrează și după terminarea programului de lucru, de către personalul numit, în case de fier sau dulapuri metalice.

În ceea ce privește *transportul documentelor secrete de stat* se arată că acesta este asigurat prin poșta militară. Transportul în străinătate a documentelor secrete de stat și a celor care nu sînt destinate publicității se face numai cu aprobarea ministrului sau a conducătorului organului central, respectînd normele privind transportul și păstrarea corespondenței diplomatice.

Legea conține reglementări și în privința *accesului la secrete de stat*, precum și în locurile unde se execută lucrări cu un asemenea caracter. Persoanele care lucrează cu secrete de stat sau urmează să fie încadrate în astfel de locuri trebuie să *semneze un angajament*, prin care se obligă să păstreze cu strictețe secretele pe care le dețin. Cit privește oamenii muncii, care prin natura atribuțiilor de serviciu trebuie să lucreze sau să consulte documente ce constituie secrete de stat, ei vor trebui să aibă o aprobare specială în acest scop din partea conducătorilor organizațiilor socialiste.

În vederea realizării acestor prevederi, după cum cunoașteți, a fost introdus sistemul de legitimații, permise, bilete de intrare, insigne, ecusoane, banderole, bonete sau echipament de protecție ori de lucru în culori diferite. Potrivit acestor elemente distinctive, accesul este permis numai în locurile stabilite.

Deosebit de importante sînt prevederile referitoare la modul în care se poate permite accesul străinilor în organizațiile socialiste. În această privință sînt de reținut prevederile art. 48—55 din Legea nr. 23/1971 care stabilesc modul în care străinii pot avea acces în organizațiile socialiste pentru a desfășura activități pe bază de contracte pentru încheierea de tranzacții comerciale ori în scop de documentare tehnico-științifică.

În sfîrșit, este necesar să mai cunoaștem și obligațiile ce revin persoanelor fizice, indiferent de calitatea lor, în legătură cu modul cum pot stabili relații de serviciu cu organizații internaționale, reprezentanțele și organizațiile străine sau cu cetățenii străini. Astfel, legea prevede că personalul muncitor care are acces la secrete de stat nu poate stabili relații de serviciu cu organizațiile sau cetățenii străini, decît în baza unor aprobări prealabile, legale.

Condițiile și modul de stabilire a relațiilor organizațiilor socialiste și personalului acestora cu misiunile diplomatice acreditate în R. S. România, cu oficiile consulare, organizațiile și reprezentanțele statelor străine și cu cetățenii străini, își găsesc o reglementare riguroasă în Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 18/1972. Stabilirea relațiilor de serviciu cu cetățenii străini se face în mod obligatoriu numai prin compartimentele de protocol sau prin intermediul persoanei anume desemnată să îndeplinească atribuții de protocol din organizația socialistă respectivă.

Conform aceluiași act normativ, la discuțiile ce se poartă cu cetățenii străini (cu ocazia audiențelor, vizitelor, tratativelor) trebuie să asiste întotdeauna un membru al compartimentului de protocol sau o persoană cu asemenea atribuțiuni care să cunoască tematica pusă în discuție și limba în care se discută.

În discuțiile pe care le poartă cu cetățenii străini, cetățenii români trebuie să adopte o poziție fermă și principială, să nu divulge date ce constituie secrete de stat sau care nu sînt destinate publicității și să nu angajeze statul sau organizația socialistă din care fac parte, decît în limita mandatului ce li s-a acordat. În același timp, în termen de 24 ore de la încheierea vizitei, audienței sau tratativelor, sînt obligați să întocmească o *notă de convorbiri* în care vor menționa locul și împrejurarea care a ocazionat discuția, din inițiativa cui, conținutul fidel al acestela și durata. De asemenea, nota va cuprinde, în mod obligatoriu, problemele ce au fost discutate în afara tematicii aprobate, care interesează organizația socialistă, precum și răspunderile ce au fost date. Pentru convorbirile ce interesează securitatea statului, se vor întocmi note separate în care va fi redat în mod fidel conținutul discuțiilor purtate, precum și durata acestora.

Oamenii muncii din organizațiile socialiste care primesc scrisori sau orice corespondență cu caracter oficial de la misiunile diplomatice, oficiile consulare sau de la reprezentanții organizațiilor străine, au obli-

gația să-l informeze pe conducătorul organizației socialiste, procedind apoi potrivit indicațiilor primite de la acesta. Aceleași obligații le revin și în cazul în care primesc de la cetățeni străini scrisori sau orice corespondență cu caracter particular în al căror conținut se ridică probleme care afectează interesele statului român.

În cazul în care cei ce primesc diferite publicații din partea misiunilor diplomatice și oficiile consulare constată că acestea au un conținut care contravine politicii R. S. România, le vor preda în termen de 5 zile organelor de protocol din cadrul organizației socialiste respective.

Participarea oamenilor muncii din organizațiile socialiste la acțiuni de protocol organizate de misiunile diplomatice, oficiile consulare, reprezentanțele și organizațiile străine ori de cetățeni străini, se face numai cu aprobarea conducătorului organizației socialiste respective.

Personalul muncitor din organizațiile socialiste care se deplasează în străinătate, în interes de serviciu sau personal, individual sau în cadrul unor delegații, înaintea fiecărei plecări se va prezenta la conducerea unității respective pentru a fi instruit atît asupra problemelor profesionale care fac obiectul deplasării cît și asupra normelor de comportare în străinătate.

La înapoiere, în termen de 48 ore, delegațiile sau, individual, membrii acestora au obligația să prezinte conducătorului organizației socialiste, rapoarte în care vor consemna rezultatul îndeplinirii sarcinilor de serviciu. Dacă în perioada șederii în străinătate cetățenii români au luat cunoștință despre probleme ce interesează securitatea statului, vor prezenta conducătorului organizației socialiste un raport separat. Dacă în timpul șederii în străinătate iau cunoștință despre probleme deosebit de importante și urgente care interesează statul român, aceștia le vor aduce imediat la cunoștință șefului misiunii diplomatice sau oficiului consular al R. S. România, în țara respectivă.

Ce trebuie înțeles prin „probleme care interesează securitatea statului” se precizează în art. 22 din H.C.M. nr. 18/1972: „*Încercări de a obține informații, date și documente secrete de stat, precum și informații, date și documente care, deși nu constituie secrete de stat, nu sînt destinate publicității, încercări de provocare, de corupție, de instigare la acțiuni ostile orînduirii sociale și de stat, de favorizare a unor relații cu alte persoane sau solicitarea de informații cu privire la alți cetățeni*”.

În legătură cu deplasarea în străinătate și Legea nr. 23/1971 prevede o serie de obligații ce le revin cetățenilor români, din care menționăm interdicția de a avea legături cu posturile de radio și TV, care desfrîșoară activitate de defăimare a țării noastre precum și de a acorda interviuri, fără aprobare, organelor de presă, posturilor de radio și TV. străine; documentele cu caracter secret de stat pot fi transportate în

străinătate numai în condițiile și cu aprobările prevăzute în art. 67. De asemenea, se interzice scoaterea, difuzarea sau publicarea în străinătate a lucrărilor sau scrierilor de orice fel.

Din datele ce le deținem rezultă că, în marea majoritate a organizațiilor socialiste există o preocupare tot mai sporită pentru aplicarea prevederilor legale, un spirit de răspundere din ce în ce mai dezvoltat din partea oamenilor muncii, în respectarea normelor stabilite privind evidența și păstrarea documentelor cu caracter secret de stat și de serviciu, precum și a celor referitoare la relațiile cu străinii. Factorii de răspundere din organizațiile socialiste manifestă exigență sporită, execută controale, analizează în colectivele de conducere activitatea de apărare a secretului de stat și stabilesc măsuri pentru înlăturarea neajunsurilor.

Cu toate acestea, din controalele efectuate în ultima perioadă se constată faptul că în unele organizații socialiste continuă să se manifeste serioase lipsuri pe linia aplicării legislației privind apărarea secretului de stat și în stabilirea relațiilor cu străinii.

Analiza făcută de organele Ministerului de Interne privind starea infracțională în problema apărării secretului de stat, a dus la concluzia că aceasta este condiționată, favorizată și uneori determinată în mare măsură de o anumită stare de indisciplină tolerată în unele instituții și întreprinderi, de neinstruirea temeinică a personalului muncitor, de insuficientul control și lipsă de fermitate față de cei care încalcă normele ce reglementează activitatea de evidență, păstrare și manipulare a documentelor secrete de stat și relațiile cu străinii.

Toate acestea duc la existența unor nereguli datorate nerespectării întocmai a prevederilor legale, care, chiar dacă la început prezintă un pericol social mai scăzut, perpetuîndu-se, pot genera infracțiuni. Asupra acestui fapt s-a atras atenția în nenumărate rînduri atît cu prilejul controalelor efectuate de către organele noastre în organizațiile socialiste, cît și prin intermediul unor materiale difuzate prin presă, radio sau televiziune.

Asemenea neajunsuri pot să ofere posibilitatea unor elemente descompuse, averse de căpătuială prin cîștiguri pe căi necinstite, să intre în relații infracționale cu cetățeni străini — unii dintre aceștia agenți sau cadre ale serviciilor de spionaj — și să se ajungă, în final, la acțiuni de trădare prin divulgarea secretelor de stat sau la subminarea economiei naționale.

Pentru a preveni asemenea fapte, în calitate pe care o avem fiecare va trebui să milităm pentru respectarea neabătută a prevederilor legale din domeniul apărării secretului de stat și să ne sporim vigilența și combativitatea împotriva tuturor celor care, pe o cale sau alta, încearcă să afle, să divulge sau să transmită date și informații cu caracter secret de stat.

CÎND APARENȚELE ÎNȘEALĂ

Obiectivul economic „Zorile” din Slatina are ca director pe „Bogdan”, pînă nu de mult un ins ireproșabil, atît în conduita lui, ca director, cît și în legătură cu îndeplinirea obligațiilor pe care funcția sa le incumbă în relațiile cu organele de securitate. Pe scurt, mult timp „Bogdan” s-a dovedit că cunoaște legislația în vigoare referitoare la apărarea și păstrarea secretului de stat. În mod concret, din proprie inițiativă și de fiecare dată, directorul în cauză ne informa prin note de convorbiri, telefonice sau prin discuții directe purtate fie cu șeful securității, fie cu alți ofițeri, asupra conținutului discuțiilor avute cu diverși beneficiari externi cu ocazia unor tratative comerciale. Se înțelege că această conduită era apreciată pozitiv la organelle noastre de securitate, situîndu-l pe „Bogdan” printre factorii de răspundere cei mai onești în problemele ce țin de acest domeniu, al relațiilor cu cetățenii străini.

În această ordine de idei în analizele noastre profesionale, privind sursele și modalitățile de informare promptă, operativă, respectivul era prezentat ca model de comportament, poate puțin prea zelos, dar zelul nu putea fi considerat o latură negativă. Dimpotrivă. Au trecut astfel, cum am mai arătat, cîțiva ani, și iată că într-o zi ne sosește de la Inspectoratul județean Timiș al Ministerului de Interne o informație din care rezultă că „Bogdan” al nostru, aflîndu-se cu treburi curente în municipiul Timișoara, nici mai mult, nici mai puțin, a intrat în relații apropiate cu un cetățean străin care trecea drept reprezentantul mai multor firme din R. F. Germania, cu care s-a întîlnit de mai multe ori, ultima întîlnire fiind un festin, în doi, bine aprovizionat, în camera hotelului „Continental” din localitate.

Cel în cauză revenise între timp la Slatina. Ne-am așteptat, firesc, potrivit obiceiului, ca „Bogdan” să

se prezinte și să-și dovedească din nou sîrguința în informarea organelor de securitate. Dar nu s-a întîmplat așa. Au trecut zile și săptămîni și „Bogdan” a continuat să păstreze o tăcere deplină asupra conduitei lui la Timișoara. De ce oare? S-au emis cum era normal tot felul de ipoteze și presupuneri, din care n-a lipsit nici aceea de a-l lua pe „Bogdan” în lucru. Cu atît mai mult cu cît, realmente, exista pericolul ca străinul să reapară, întrucît un mare număr de firme din țară erau direct interesate în realizarea de tranzacții comerciale cu firmele pe care le reprezenta străinul și cu unitatea condusă de „Bogdan”.

În scop preventiv am recurs la folosirea tuturor mijloacelor specifice muncii de securitate care ne-au permis să-l avem sub observație și protecție. Sub raportul rezultatelor, perioada aceasta a fost însă infructuoasă. Cu alte cuvinte, în acest interval străinul nu a reapărut, iar din mișcările lui „Bogdan” n-a rezultat nimic deosebit. Am propus în continuare contactarea directă a lui „Bogdan”, care s-a și realizat. În baza ordinelor, cu „Bogdan” s-a purtat o discuție amplă. În cadrul acestei discuții el a recunoscut că a făcut o mare greșală, de care și-a dat seama. Din teamă de a nu fi judecat greșit, el a persistat în greșală și după revenirea în Slatina. Ca atare, a mărturisit că este dispus, spre a-și repara această greșală, să procedeze întocmai cum i se va cere, ca să do-

vedească în fapt angajamentul său conștient de om devotat țării și partidului din care face parte.

Cu aceasta n-am întrerupt totuși și nici n-am diminuat măsurile de securitate întreprinse în cazul său, cu scopul de a-i controla reacțiile și a interveni eventual cu promptitudine și hotărîre, dacă va fi cazul. N-a fost cazul. „Bogdan” și-a confirmat loialitatea pînă la această dată, cel puțin, el nu mai figurează în semnalări compromițătoare. Cazul, ca atare, nu este prea spectaculos, dar am socotit să-l împărtășim și altor colegi de a-i noștri, care ca și noi să aibă în vedere concluzia logică ce decurge de aici, anume că aparențele sînt uneori înșelătoare. Și dacă în cazul de față, finalizarea acțiunii n-a însemnat decît ocrotirea unui cetățean, în fond cinstit, dar predispus la greșală, în alte cazuri situația ar putea avea consecințe negative dintre cele mai neașteptate.

Sub raport strict profesional, cazul „Bogdan” se înscrie, printre măsurile preventive pe linie de contrașpionaj și conlucrării între două inspectorate (dacă Inspectoratul județean Timișoara al Ministerului de Interne nu ne sesiza, n-ar fi fost exclusă posibilitatea ca obiectivul să fie exploatat informativ în continuare și chiar pînă la urmă, rocolat). De unde concluzia că această conlucrare trebuie să aibe un caracter permanent și continuu, mai ales dacă se ține seama de împrejurarea obiectivă că străinii circulă intens prin mai multe județe.

Căpitan Marin GHERGHE

Pregătirea contrainformativă a cadrelor din Ministerul de Interne și a membrilor lor de familie în vederea creșterii eficienței măsurilor preventive împotriva unor acțiuni dușmănoase întreprinse de către elemente ostile din țară și străinătate

Înfăptuirea prevenirii și sporirii capacității de autoapărare a cadrelor noastre împotriva unor influențe ostile sau a acțiunilor cu scop de compromitere, reflectă grija pe care o manifestă, în spiritul cerințelor documentelor de partid, comandantii, șefii, organele și organizațiile de partid din unități în vederea realizării climatului de integritate morală, de ordine și disciplină a întregului personal.

Din experiența dobândită pînă în prezent privind diversificarea acestei activități dau rezultate bune următoarele măsuri:

1. — Organizarea de către comandanți și șefi în unități a unor expuneri urmate de filme tematice cu cadrele și membri de familie ai acestora

Aceste acțiuni trebuie diversificate, în raport cu mediile, zonele și situațiile operative concrete, pe baza unor materiale cu conținut bogat, legate de formele, metodele și mijloacele folosite de către serviciile de spionaj, de explicarea unor prevederi legale noi, de exemplificarea concluziilor și aspectelor prezentate cu diferite cazuri concludente. De asemenea, prezentarea unor aspecte negative din domeniul apărării secrete, a relațiilor cu străinii și consecințele anturajelor nesănătoase, a unor atitudini și mentalități străine eticii socialiste, are o puternică înrîurire asupra cadrelor și familiilor acestora.

Organizate nemijlocit de comandanți și organele de partid, astfel de activități, desfășurate într-o serie de unități centrale printre care: Direcția a V-a, unitățile speciale „P” și „C”, Direcția generală a serviciilor și înzestrării, obiective și formațiuni ale Comandamentului trupelor de securitate, inspectoratele județene ale Ministerului de Interne Alba, Botoșani, Bacău, Dolj, Gorj, Ilfov, Iași, Galați, Teleorman etc. au contribuit la atenționarea unor cadre și înălțurarea unor neglijențe ce se mani-

festau în domeniul apărării secretului de stat sau al relațiilor cu străinii. Ca o consecință directă a unor astfel de măsuri, tot mai multe cadre îi informează pe comandanți și organele de partid cu aspecte privind încercarea unor cetățeni de a pătrunde în anturajul lor cu scopul de a-și realiza relații pentru a fi „protejate” în cazul descoperirii unor neglijențe în mînuirea, păstrarea și transportul documentelor secrete, încălcarea unor reguli interne de compartimentare a muncii etc.

Trebuie subliniat faptul că această formă educativă, cu mare audiență și destul de eficientă, nu este folosită în suficientă măsură de către unii șefi din direcțiile centrale și de la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne, deși mai sînt situații cînd unele cadre și membri de familie ai acestora intră în relații cu străini fără să raporteze, acceptă cu ușurință cadouri, favoruri sau își fac anturaje nesănătoase cu elemente descompuse moral. Se mai comit de asemenea abateri de la normele legale, îndeosebi de la Legea nr. 23/1971 și Ordinul nr. 150 al ministrului de interne, se încalcă cerințele conspirativității și compartimentării, care ar putea fi evitate dacă ar fi prelucrate în mod operativ cu colectivele din unități în vederea prevenirii și autoapărării personalului.

2. — Întreprinderea unor măsuri operative pentru apărarea cadrelor și a membrilor de familie ai acestora, care sînt în atenția unor servicii de spionaj sau a unor elemente ostile din interior

De o însemnătate covârșitoare în acest sens sînt măsurile pe care trebuie să le ia fiecare cadru din Ministerul de Interne pentru apărarea propriei persoane și a familiei, cunoscîndu-se interesul tot mai crescut al unor servicii de spionaj de a acționa în vederea culegerii de informații sau a compromiterii unor persoane. Autoapărarea se realizează mai bine dacă există mai mult sprijin între cadre atunci cînd există date (semnalări), cu privire la interesul unor suspecți de a le căuta anturajul. Bunoară, în baza unor măsuri informativ-operative s-a stabilit că „Frank”, voiajor comercial la firma „Linnelektronix”, care a venit des în țara noastră pe linia prospectării sau realizării unor contracte, manifesta un interes deosebit de a intra în relații cu diverse cadre sau membri de familie ai acestora din garnizoana Sibiu. S-au adîncit verificările pentru a se vedea scopurile urmărite de „Frank”. Concomitent cu măsurile informative au fost atenționate operativ cadrele care fuseseră contactate „întîmplător” de către acesta și cu care încerca să-și permanentizeze legăturile. Pe cale informativ-operativă s-a stabilit apoi că străinul era agent al serviciului federal de informații, cu o bogată experiență în materie. Astfel, în anul 1940 sus-numitul — cetățean român, de naționalitate germană, fusese trimis de către „Grupul etnic german” să urmeze o școală de spionaj în Germania. Practica a făcut-o în Franța. În anul 1943 a revenit în România, ca apoi în anul 1944 să se retragă cu trupele germane. În anul 1946 el și-a schimbat stăpînii, care l-au trimis din nou în țară pentru acțiuni de spionaj, fiind parșutat în zona Brașovului. A fost descoperit însă și condamnat la 25 de ani închisoare, fiind eliberat în anul 1955. De menționat și faptul că la ieșirea din detenție a fost folosit ca informator al organelor de securitate,

lucru ce i-a dat posibilitatea să afle unele date ce-l interesau, ca apoi în anul 1970, cu forme legale, să ceară expatrierea în R. F. Germania. Deși declarat persoană indezirabilă și obligat să părăsească țara, odată ajuns în R.F. Germania, el a mai reluat legătura telefonică cu două cadre (care au raportat imediat despre aceasta) și totodată a încercat să plaseze altor cadre diverse atenții prin „soția sa”, care a venit ulterior în țară. Acest caz clarificat în mod operativ a demonstrat utilitatea operativității prevenirii unor cadre care au intrat în relații cu diferiți suspecți. Ilustrativ în acest sens este cazul căpitanului Fabian Eugen de la I.J.M.I. Cluj, a cărui soție a intrat în relații cu studentul străin Mustafa de la care a primit diferite obiecte străine. În urma măsurilor informativ-operative a rezultat că intențiile străinului erau ca, prin soție, să intre în anturajul ofițerului. Prevenit la timp, cadrul nostru a acționat ferm interzicând soției legătura cu străinul, care pînă la urmă a fost nevoit să-și abandoneze intențiile.

Un alt caz : s-a primit o informație din care rezulta că fiul maiorului de miliție Dumitru Zamfir de la I.J.M.I. Ialomița a intrat în relații cu cetățeanul irakian Ahmet Panlavi. Ca urmare, a fost atenționat ofițerul, care a luat măsuri în consecință, iar tînărul, deși avea în intenție, datorită influențelor exercitate de străin, să plece ilegal din țară, a renunțat la acest plan.

Sînt situații cînd unele cadre, fiind atenționate, avertizate în legătură cu comportarea lor, deși promet că iau măsuri de îndreptare nu o fac și încearcă să ascundă aceste relații. Bunăoară mr. Simion C. de la un sector al Inspectoratului municipiului București al Ministerului de Interne a intrat în relații cu cetățeanul L. Renato reprezentantul unei firme care l-a vizitat la domiciliul oferindu-i și unele cadouri. Conducerea unității l-a atenționat pe ofițer. El a afirmat că „chestiunea e cu totul intimplătoare”, a mulțumit în modul cel mai respectuos pentru ajutorul primit și a promis că va fi atent pe viitor. Dar nu și-a respectat cuvîntul dat în fața comandantului său. Împreună cu soția au mers la ambasada respectivă de cîteva ori, iar funcționari ai acesteia l-au vizitat la domiciliu. Analizîndu-se situația, s-a stabilit că cel în cauză era în relații cu elemente aflate în evidențele organelor de securitate, printre care și numitul Greceanu Constantin, fost agent S.S., suspect de apartenență la spionajul englez. Pe această bază s-au luat măsuri pentru trecerea lui în rezervă.

Un alt caz este cel al ofițerului în rezervă D.G. și al soției acestuia, care a lucrat tot în Ministerul de Interne. Din date certe a rezultat că în 1977, fiul lor, student anul III, a intrat în relații cu o cetățeană americană, care venise în țară într-o călătorie de studii. Ulterior legăturile s-au intensificat, ajungînd ca cei doi să se căsătorească. Cum ar fi fost firesc, cei doi părinți aveau datoria să raporteze. Dar au preferat să tacă, ba chiar au subvenționat moral și material „afacerea”. Astfel, străina

i-a făcut vizite ofițerului și s-a interesat de situația sa. Cu banii oferiți de cei doi părinți, fiul s-a dus cu străina la mare. Mai mult, ca să se poată căsători cu cetățeană respectivă — cunoscînd că studenții din ultimii ani de facultate nu pot cere plecarea oficială din țară — tînărul, cu acordul părinților, a rămas repetent în anul III. Cînd s-a aflat, comandantul unității din care făcea parte mama tînărului i-a cerut explicații. Femeia a făcut un raport în care spunea : „raportez că atît eu, cît și soțul meu nu am cunoscut această relație, intrucît el (băiatul) primea corespondență la post-restant, iar după citire probabil o distrugea sau o ascundea”.

Menționăm că sînt situații cînd unele cadre din Ministerul de Interne convinse de faptul că-și cunosc copiii, le dau concursul să comită fapte reprobabile. Cazul colonelului C. Gheorghită de la Inspectoratul județean Bacău (securitate) al Ministerului de Interne este grăitor în această privință. Necunoscînd intențiile fiicei și ginerului, le-a facilitat o călătorie în Austria. Cei doi au refuzat să se înapoieze în țară.

Sînt cadre din Ministerul de Interne care acceptă să intre în relații cu străinii în vederea obținerii unor avantaje materiale, expunîndu-se chiar la situații cu totul neplăcute. Cazul cpt. Constantin Gheorghe, profesor la Școala de subofițeri de miliție Cimpina este ilustrativ în această privință. Un escroc eliberat din penitenciar, dîndu-se drept Raymond din Monaco, după ce și-a confecționat o adeverință eliberată de „Comturist” s-a dus la un tehnician de la o cooperativă „Radioprogres” spunîndu-i că are niște obiecte de vînzare aflate în vamă, printre care aparatură radio, o blană de nurecă etc. Tehnicianul l-a pus în legătură cu ofițerul care a ascultat povestea și care, bucuros de chilipir, l-a invitat acasă, sfătuindu-l pe „străin” să procedeze cu atenție, ca totul să se desfășoare în cel mai desăvîrșit secret. Acasă lucrurile au căpătat o evoluție ce semăna cu o farsă de operetă. Ambii soți străduindu-se să vorbească „limba străinului” (el învățase italiană în penitenciar) iar escrocul să „rupă cîte o boabă românește” au pus la cale afacerea. A doua escrocul să „rupă cîte o boabă românește” au pus la cale afacerea. A doua zi „Raymond” a cumpărat de la consignație un magnetofon, i-a făcut o nouă vizită ofițerului și i l-a vîndut cu 4.000 lei. Apoi același ofițer i-a dat lui „Raymond” 25.000 lei, drept „acot” pentru obiectele ce trebuiau scoase din vamă și care fuseseră evaluate la o sumă mare. După înțelegere, ofițerul îl aduce pe escroc la aeroportul internațional Otopeni și-l așteaptă să revină. De-abia după cîteva luni află că a fost escroc. De menționat că ofițerului i se mai atrăsese atenția, cerîndu-i-se să curme preocupările de a întreține relații cu cetățenii străini. Pentru fapta respectivă el a fost retrogradat din grad pe timp de 2 ani și mutat într-o altă unitate.

3. — Activitatea desfășurată de către organele de contrainformații pentru cunoașterea la timp a persoanelor suspecte și a mediilor sociale în care cadrele noastre muncesc, în vederea prevenirii oricărei acțiuni care ar putea să ducă la compromiterea lor.

Identificarea elementelor suspecte, folosindu-se mijloacele muncii de securitate trebuie să aibă ca finalitate obținerea de date concludente cu privire la intențiile sau măsurile întreprinse de persoanele ostile din țară și străinătate. Pe baza informațiilor obținute, odată cu documentarea activității dușmănoase, trebuie să fie atenționate cadrele care din diverse motive intră în atenția celor suspecti. Multe sînt situațiile cînd comandanții și șefii, împreună cu cei în drept, în baza unor informații de primă sesizare, au discutat cu cadrele în cauză, atrăgîndu-le atenția asupra greșelii în care sînt pe punctul de a cădea. O astfel de măsură a favorizat demascarea unor elemente ostile.

4. — Folosirea publicațiilor editate de Ministerul Interne, care își aduc contribuția la cunoașterea și respectarea legilor de către cadrele noastre, la pregătirea contrainformativă a efectivelor.

Prezentarea în mod sistematic a unor cazuri ilustrative, bogate în conținut în legătură cu încercările cadrelor și agenților serviciilor de spionaj de a culege informații despre unitățile Ministerului de Interne, a măsurilor care se iau pentru prevenirea, descoperirea și demascarea lor, a unor materiale din care rezultă modul în care se acționează pentru respectarea legilor, actelor normative, ordinelor are o mare eficiență educativă.

Așa cum rezultă din documentele de partid și din ordine, apărarea cadrelor din Ministerul de Interne trebuie să capete noi dimensiuni. Este de datoria fiecărui ofițer, subofițer, personal muncitor, ca în lumina celor prezentate, prin întreaga muncă desfășurată să facă totul pentru a realiza integral și la nivelul înaltelor exigențe a ordinului dat de Comandantul nostru suprem cu privire la intensificarea activității de prevenire. Apreciem că aceste succinte considerații constituie pentru cadrele din Ministerul de Interne motive de reflecție și, pe această bază, de sporire și diversificare a acțiunilor de educație și influențare pozitivă.

Două cazuri pe linie de „S”.

„PENSIONARA”

La data de 19 ianuarie 1978, prin sursa „S” a I.J. Timiș al Ministerului de Interne s-au interceptat șapte materiale scrise cu litere tipografice și adresate unor instituții din Timișoara, Cluj-Napoca, Deva, Constanța. Din conținutul înscrisurilor reieșea că scriptorul aderă la acțiunea lui Paul Goma.

Ca urmare, șeful Inspectoratului județean Timiș a ordonat constituirea unei grupe operative, pentru prevenirea de noi difuzări, identificarea autorului și semnalarea cazului tuturor inspectoratelor județene.

Grupa operativă a fost pusă sub comanda șefului securității și a fost alcătuită din șefi ai serviciilor informative. Cu sprijinul Unității speciale „S” și al Direcției I, s-au hotărît în primă urgență următoarele măsuri:

— dirijarea rețelei informative pentru a semnala persoanele cu manifestări dușmănoase în „tonul” înscrisurilor anonime, de la care urma să se obțină probe de scris ce vor fi comparate grafic;

— căutarea presupusului autor, cu precădere în rîndul persoanelor care s-au adresat postului de radio „Europa liberă”, semnalate cu intenții de evaziune sau emigrare și al celor care au aderat ori au comentat favorabil acțiunile lui Paul Goma;

— compararea înscrisurilor anonime cu cererile pentru pașapoarte (această măsură isca anumite dificultăți, întrucît sursele de probă erau limitate, iar volumul de cereri era suficient de ridicat și impunea un număr mare de specialiști în comparări grafice, în care scop s-a cerut și s-a primit sprijin de la județele

Caraș-Severin, Bihor, Maramureș, Satu-Mare, Olt și Mehedinți);
— delimitarea sectorului de difuzare prin vidarea unor cutii poștale pe sectoare;

— efectuarea de către cadrele de la investigații de verificări pe zone (la tutungerii, papetării și librării), în vederea stabilirii persoanelor care au cumpărat o cantitate mai mare de plicuri și timbre, avîndu-se în vedere caracteristicile plicurilor și timbrelor difuzate.

În urma verificărilor, s-a stabilit că o tinăra, pînă în 23 ani, a cumpărat, cu puține zile în urmă, 100 de plicuri identice, cu cele difuzate, de la una din librăriile din centrul orașului; timp de 3 zile vinzătoarea a fost secondată de un ofițer de securitate, în vederea recunoașterii persoanei, dar rezultatul a fost negativ.

În ziua de 23 ianuarie 1978 au fost difuzate încă 6 plicuri, în urma cărui fapt s-a hotărît luarea următoarelor măsuri speciale: amplasarea de pînde, formate din cadre de securitate și angajați verificați ai Direcției județene de poștă și telecomunicații la cele 6 oficii poștale din municipiul Timișoara, unde se găsesc cărți de telefoane din țară (de unde scriptorul lua adresele) și la cele 12 cutii poștale probabile unde se introduceau înscrisurile anonime.

În urma validării cutiilor poștale amplasate în fața hotelului „Banatul” și respectiv „Piatra Craiului” a rezultat că au fost introduse cite 4 materiale la ore diferite, fără a putea fi semnalată ca suspectată vreo persoană.

Măsurile speciale luate s-au dovedit a fi oportune întrucât în ziua de 26 ianuarie a.c., orele 12, o femeie s-a deplasat la oficiul 9 P.T.T.R. și a extras din cartea de telefon a jud. Galați adresele unor întreprinderi industriale din acest județ, fapt semnalat de ofițerul de securitate. Ca urmare, șeful grupei operative a dispus ca persoana să fie identificată, iar organul de specialitate să obțină de la ea probe de scris. În scurtă vreme au fost obținute date care au confirmat identitatea persoanei — o

profesoară pensionară din Timișoara de 59 ani care avea o fiică studentă, stabilindu-se că este autoarea celor 21 de materiale.

Prin măsurile operative întreprinse prin pînă și alte acțiuni pe linia compartimentului „S” precum și prin cooperarea cu alte unități teritoriale, sub directa coordonare a Direcției I, s-a reușit identificarea autorului înscrisurilor în numai șapte zile.

Colonel Ladislau IOVIȚĂ

„SANTAISTUL”

La 7 noiembrie 1977, a fost expediată din Buhuși o scrisoare anonimă în numele unei preținse „Organizații a foștilor deținuți — gruparea Moldova” care ar avea ca scop fundamental „restabilirea drepturilor și libertăților autentice ale omului”. Destinatarul scrisorii era medicul Gheorghe Costăchel din Bacău, căruia i se solicita, în numele și pentru activitatea organizației, suma de 85.000 lei.

În cazul cînd nu preda banii în condițiile stabilite de autor sau anunța organele de stat, destinatarul era amenințat cu „încendierea locuinței, suprimarea sa fizică sau a unui membru al familiei”. În caz de acceptare, medicului i se promitea că se va bucura — în țară și în străinătate, — de „protecția totală a organizației”.

În consecință, i se cerea ca în termen de două săptămîni de la primirea scrisorii să publice în ziarul local un anunț, care era formulat de autor drept consemn de acceptare a condițiilor impuse.

Cu sprijinul Direcției I, al Unității speciale „S” și al Direcției judiciare din I.G.M., s-au stabilit măsuri pentru identificarea autorului și protec-

ția familiei medicului. În organizarea măsurilor informativ-operative s-a avut în vedere angajarea rețelei informative de securitate și a celei de miliție, exploatarea operativă a informațiilor deținute asupra unor persoane care ar fi putut avea asemenea preocupări, urmărirea înscrisului pe linia biroului „S”, obținerea de probe de scris de la persoanele suspecte, cit și măsuri informativ-operative de prindere în flagrant a autorului. Periodic, stadiul executării sarcinilor din plan, informațiile obținute și noile măsuri care se impuneau erau analizate la conducerea inspectoratului. În cadrul acțiunii s-au emis desigur mai multe variante și ipoteze, au fost verificate prin mijloacele muncii un număr mare de persoane atît de pe raza județului cit și din țară.

După publicarea anunțului în ziar, familia medicului a fost instruită asupra conduitei pe care să o adopte în diverse situații.

Presupunînd că autorul s-ar putea prezenta la domiciliul medicului pentru ridicarea banilor sau l-ar putea acosta pe acesta în stradă, au fost instalate mijloace de semnaleză la ambele intrări în imobil, iar

în apartament s-a constituit o echipă de intervenție cu legătură radio cu echipa de filaj instalată în imediata apropiere a locuinței. Pe timpul deplasării în oraș, medicul era supravegheat, fiind stabilit un consemn între acesta și ofițeri pentru o eventuală acostare a sa de către infractor.

Pentru localizarea posturilor telefonice de la care ar suna infractorul și eventuala surprindere a sa în timpul convorbirii ori prinderea în flagrant, în cazul cînd ar solicita deplasarea medicului de la domiciliu, abonatul a solicitat la telefon identificarea tuturor posturilor de la care va fi sunat. În baza cererii abonatului, ofițerii din compartimentul „T” au perfectat o legătură imediată între centrala telefonică, Serviciul „T”, filaj și grupa operativă. Concomitent la domiciliul medicului s-au instalat mijloace speciale de ascultare.

Totuși, avîndu-se în vedere că medicul era bolnav cardiac și timorat, s-a ajuns la concluzia că nu va putea respecta indicațiile noastre, fapt pentru care a fost substituit cu un ofițer deghezizat, machiat și instruit, inclusiv în legătură cu conținutul convorbirilor telefonice (care trebuiau să fie naturale, de acceptare a condițiilor impuse și cit mai prelungite, fără însă a crea suspiciuni), cit și în legătură cu modul de acțiune în cazul cînd i s-ar cere să părăsească domiciliul. „Dublura” era dotată cu stație radio mascată avînd legătura cu echipa de intervenție care îl urmărea la distanță, era înarmat și avea asupra sa o sumă de bani tratați cu substanțe chimice.

Printre măsuri a fost și identificarea posturilor telefonice publice din Municipiul Bacău, selecționate cele mai probabile a fi folosite (citeva au fost blocate) și împărțite pe echipele de intervenție. La această

acțiune am fost sprijiniți la început cu echipa de filaj de inspectoratele Suceava și Galați. Între toate aceste dispozitive funcționează o legătură prin radio, acțiunile lor fiind dirijate de grupa operativă.

La scurtă vreme după apariția anunțului în ziar autorul a trimis o nouă scrisoare în care stabilea condițiile de predare a banilor, după care în zilele de 19 și 21 noiembrie a avut scurte convorbiri telefonice cu familia medicului, interesîndu-se dacă acesta a dat anunțul în ziar. La 30 noiembrie 1977 a avut o nouă convorbire telefonică, care fiind prelungită, a permis să fie surprins de o echipă de filaj și luat în supraveghere și identificat în persoana lui Rusu Constantin, născut în 1939, doctor în pedagogie.

După identificare, s-a continuat filajul, s-au instalat mijloace speciale la domiciliu, i-a fost pusă în interceptare corespondența, s-au obținut probe de scris și a fost încadrât informativ. Ulterior obiectivul a expediat o nouă scrisoare care a fost ridicată prin intermediul biroului „S”.

În acest stadiu, cu avizul Direcției cercetări penale, s-a primit aprobarea conducerii ministerului de reținere în secret a celui în cauză. La percheziția domiciliară s-au găsit ciornele unei a patra scrisori în conținutul căreia insista asupra predării banilor și se deda la noi amenințări la adresa familiei medicului cit și asupra persoanelor care eventual îi vor acorda protecție.

În anchetă infractorul a declarat că s-a adresat în numele unei fictive organizații a foștilor deținuți, avînd convingerea că în acest fel, amenințările sale vor fi luate ca atare și-l vor determina pe medic să cedeze. În baza probelor administrate înaintea și în timpul cercetării penale R.C. a fost diferit justiției.

Locotenent-colonel Emil PROTEASA

Măsuri ce trebuie întreprinse de organele de cercetare penală ale securității în conlucrare cu cele informativ-operative pentru sporirea eficienței avertizărilor și punerilor în dezbatere publică

I. Cu privire la creșterea eficienței măsurilor de avertizare.

În activitatea de prevenire pe care o desfășoară organele de securitate este utilizată o gamă largă de măsuri, reglementate prin ordine ale conducerii ministerului, toate având ca scop împiedicarea încălcării legilor și a unor abateri de la normele de conviețuire socială. Dintre măsurile de prevenire reglementate prin ordinul ministrului de interne nr. 000875/1976 o aplicare mai frecventă o cunoaște avertizarea elementelor predispuse la comiterea unor fapte antisociale.

După cum este cunoscut, la baza acestei măsuri stau date obținute în procesul muncii informativ-operative, cu privire la: faptele săvârșite, concepțiile politice, profilul moral și conduita făptuitorilor, condițiile și împrejurările care au determinat sau înlesnit săvârșirea faptelor, toate acestea fiind de natură să pună în evidență gradul de pericol social al faptelor. Pentru atingerea scopului preventiv-educativ al măsurii avertizării este necesar ca datele obținute în procesul urmăririi informative să fie temeinic verificate prin mijloacele muncii de securitate și acte premergătoare, astfel încât faptele reținute în sarcina persoanelor urmărite să fie pe deplin reale. Practica muncii a demonstrat că atunci când are la bază materiale temeinic verificate, măsura avertizării își atinge scopul. Cei în cauză — cu rare excepții — își recunosc faptele, adoptă o atitudine corectă și ulterior renunță la întreprinderea unor acțiuni asemănătoare. De asemenea, când avertizarea se realizează cu participarea și a unor persoane predispuse la comiterea de fapte antisociale, ea exercită o puternică influență pozitivă asupra acestora.

Faptul că urmărirea informativă este un atribut exclusiv al lucrătorului operativ nu exclude conlucrarea cu organul de cercetare penală pentru rezolvarea unor probleme care să ducă în final la justa soluționare a cazului. Potrivit prevederilor ordinului nr. 001025/1977, inițiativa acestei colaborări trebuie să aparțină lucrătorului operativ, la solicitarea căruia organul de cercetare penală analizează materialele de urmărire informativă sau alte materiale, pentru a stabili în comun cele mai adecvate măsuri de finalizare (Art. 12 al. ultim).

Colaborarea în muncă dintre lucrătorul operativ și organul de cercetare penală nu trebuie privită și tratată ca un control sau un amestec al acestuia din urmă în problemele muncii informative, ci așa cum rezultă din prevederile ordinului, această colaborare are drept scop găsirea în comun a celor mai adecvate metode și mijloace pentru justa soluționare a cazurilor în ideea adoptării celei mai eficiente măsuri în raport cu particularitățile fiecărui caz în parte. Considerăm necesar să menționăm că în activitatea organelor de securitate din teritoriu se practică diferit conlucrarea dintre lucrătorul operativ și organul de cercetare penală pe timpul desfășurării urmăririi informative. În timp ce la unele inspectorate județene această conlucrare este promovată, la altele, ofițerii de cercetare penală nu sînt antrenați în astfel de activități sau aceasta se face într-o mai mică măsură.

Trebuie relevat faptul că antrenarea organului de cercetare penală la studierea și analizarea unor cazuri în care se desfășoară urmărirea informativă este folositoare muncii organelor noastre, ea putînd contribui la luarea celor mai adecvate măsuri de prevenire și la sporirea eficienței acestora.

Un alt aspect al conlucrării în vederea întreprinderii unor măsuri comune de către lucrătorul operativ și organul de cercetare penală pentru justa soluționare a cazurilor îl constituie efectuarea actelor premergătoare în cazurile în care se preconizează aplicarea măsurii avertizării. Ordinul nr. 000785/1976 instituie obligativitatea verificării informațiilor prin acte premergătoare înainte de realizarea avertizării, dar nu precizează cine anume le efectuează. O asemenea precizare, de altfel, nici nu era necesară, deoarece art. 224 din Codul de procedură penală acordă dreptul de a efectua acte premergătoare atât organelor de cercetare penală cît și lucrătorilor operativi din Ministerul de Interne.

În general, în activitatea organelor de securitate, actele premergătoare sînt efectuate, în cazurile în care se ia măsura avertizării, de către lucrătorii operativi, participarea ofițerilor de cercetare penală la efectuarea acestora fiind în mod inexplicabil mai restrînsă. Este adevărat că nu există o normă obligatorie cu privire la participarea ofițerului de cercetare penală la efectuarea actelor premergătoare în cazurile de avertizare, dar considerăm că pentru asigurarea temeiniciei și legalității acestor măsuri, cît și pentru corecta îndeplinire a actelor premergătoare este necesară antrenarea într-o măsură mai mare a organelor de cercetare la astfel de activități. Aceasta și pentru că organul de cercetare penală, fiind un organ specializat, poate asigura o calitate corespunzătoare actelor premergătoare.

Pe linia unei mai bune conlucrări în muncă, în scopul asigurării temeiniciei legalității și oportunității măsurilor de avertizare, precum și al sporirii eficienței acestora, în unele inspectorate județene ale Ministerului de Interne se practică metoda — pe care o apreciem pozitivă — analizării în comun de către organul de cercetare penală și lucrătorii informativ-operativi a propunerilor de avertizare. Potrivit acestei metode, dosarele sînt prezentate ofițerului de cercetare penală, care în urma studiului efectuat apreciază dacă materialele existente dovedesc că într-adevăr cei în cauză au comis faptele ce li se rețin în sarcină. Cînd se constată că urmărirea informativă nu este completă, se stabilesc măsurile ce urmează a fi luate, care de regulă sînt aduse la îndeplinire în

comun. Apreciem că această practică poate contribui substanțial la evitarea unor neajunsuri ce se mai manifestă în aplicarea măsurilor de avertizare, cum sînt: luarea măsurii pe baza unor materiale insuficiente, neverificate, care nu dovedesc indiscutabil că cei în cauză au comis faptele ce li se impută (o singură notă informativă, numai declarația persoanei în cauză); luarea măsurii pentru fapte care nu formează obiectul muncii de securitate; avertizarea unor minori sub 14 ani; consemnarea unor recunoașteri formale a faptelor în declarații luate cu ocazia avertizării etc.

II. Creșterea eficienței măsurilor de punere în dezbatere publică.

În îndeplinirea sarcinilor rezultate din Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din 28—29 iunie 1977 și ca urmare a aplicării în munca practică a măsurilor elaborate în acest scop de conducerea ministerului, organele de securitate și-au orientat activitatea în direcția solicitării în mai mare măsură a sprijinului colectivelor de oameni ai muncii în vederea prevenirii și combaterii încălcărilor de lege și a normelor de conviețuire socială. S-a constatat în acest sens o mai mare preocupare pentru aplicarea măsurii de punere în dezbatere publică a cazurilor care prin natura faptelor săvîrșite și a mediului social în care s-au comis, și ținînd seama de conduita făptuitorului și situația operativă din obiectivul respectiv asigură o eficacitate sporită muncii de prevenire.

Intrucît, în ultimul timp în activitatea unor organe de securitate s-au manifestat și neajunsuri în aplicarea acestor măsuri, generate și de o erorată interpretare a terminologiei folosite, se impun, credem, unele precizări. Astfel, în ordinul nr. 000875/1976 se folosește în exclusivitate expresia *punere în dezbatere publică*, iar după apariția Hotărîrii plenarei C.C. al P.C.R. din 28—29 iunie 1977 a început să fie folosită în paralel și cea de *punere în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii*.

Pentru a se elimina confuziile, Direcția cercetări penale a propus, iar conducerea ministerului a aprobat ca expresia „*punere în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii*” să fie folosită pentru cazurile în care persoanele ce fac obiectul dezbaterilor sînt încadrate în cîmpul muncii, iar expresia „*punere în dezbatere publică*” în celelalte cazuri.

Unele inspectorate județene, considerînd că „*punerea în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii*” nu ar fi echivalentă cu „*punerea în dezbatere publică*”, au aplicat în unele cazuri asemenea măsuri fără a mai solicita aprobarea conducerii ministerului, potrivit metodologiei prevăzute de ordinele în vigoare. O asemenea practică poate afecta munca de prevenire desfășurată de organele noastre, pe de o parte existînd pericolul punerii în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii a unor cazuri insuficient clarificate sau a unor fapte care prin conținutul lor nu fac obiectul acestei măsuri. Pe de altă parte, extinderea nelimitată și fără un control permanent și sistematic a acestor măsuri ar putea crea fetișul unei recrudescențe în comiterea de fapte cu caracter politic și a existenței unei baze pentru acțiuni dușmănoase, ceea ce nu ar corespunde realităților din țara noastră. Este deci necesar să se rețină că *măsura punerii în dezbatere publică sau în dezbaterea colectivelor de oameni ai*

muncii pentru fapte de competența securității este unică, terminologia folosită indicînd diferențieri numai din punct de vedere al situației concrete a persoanelor la care se referă, iar aplicarea ei nu se poate face decît cu respectarea metodologiei prevăzută de ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976 și nr. 001025/1977.

Aplicarea măsurilor de punere în dezbatere publică (a colectivelor de oameni ai muncii) se întemeiază pe rolul deosebit al opiniei publice în prevenirea și combaterea faptelor cu caracter antisocial. Pentru ca aceste măsuri să-și atingă pe deplin scopul sub raportul eficienței este necesar ca în cazurile supuse dezbaterilor să se scoată în evidență cu claritate toate elementele de fapt și de drept de natură să-i informeze corect pe participanții la dezbateri asupra pericolului social pe care îl prezintă faptele și făptuitorii. Realizarea acestui deziderat este posibilă numai prin documentarea completă și temeinică a cazurilor atît prin folosirea mijloacelor muncii informative, cît și pe calea actelor premergătoare. În procesul de documentare a cazurilor în care se preconizează luarea măsurii de punere în dezbatere publică (a colectivelor de oameni ai muncii) intervine în mod necesar colaborarea dintre lucrătorul operativ și ofițerul de cercetare penală în cadrul căreia aceștia întreprind măsuri comune, conjugîndu-și eforturile pentru clarificarea tuturor aspectelor cauzei. În cadrul efectuării actelor premergătoare, discuțiile ce se poartă cu persoanele în cauză, dacă sînt realizate cu competență și temeinicie, asigură prin însăși conținutul lor o eficiență sporită măsurilor de prevenire ce se aplică.

În munca organelor noastre nu există din păcate o practică unitară cu privire la efectuarea actelor premergătoare, în sensul fie că nu se fac în toate cazurile de punere în dezbatere publică (a colectivelor de oameni ai muncii), fie că se realizează numai de lucrătorul operativ fără participarea ofițerului de cercetare penală. Pentru adoptarea și în acest domeniu a unui mod de lucru unitar, conducerea ministerului a aprobat ca în viitor să se efectueze acte premergătoare în toate cazurile de punere în dezbatere publică (a colectivelor de oameni ai muncii) și să fie aduse la îndeplinire de către ofițerul de cercetare penală. Considerăm că efectuarea actelor premergătoare de către ofițerul de cercetare penală în toate cazurile de punere în dezbatere publică sau a colectivelor de oameni ai muncii va avea un efect pozitiv asupra îmbunătățirii activității în acest domeniu. Această activitate nu trebuie, însă, privită ca un act unilateral al ofițerului de cercetare penală, ci se impune conlucrarea cu lucrătorul operativ și folosirea conjugată a celor mai indicate măsuri pentru valorificarea sub aspect probatoriu a tuturor posibilităților pe care le oferă materialul informativ.

Desigur, sfera conlucrării dintre ofițerul de cercetare penală și lucrătorul operativ nu se limitează la efectuarea actelor premergătoare, ea cuprinzînd și aspectele legate de luarea măsurilor de avertizare (arăta-te anterior), precum și diverse modalități de conlucrare generate de rezolvarea fiecărui caz în parte.

Colonel Gheorghe VASILE

Încadrarea juridică a unor fapte privind regimul mijloacelor de plată străine

În practica de cercetare penală a unor infracțiuni care, potrivit legii, sînt date în competența organelor de cercetare penală ale securității, se constată de multe ori și existența altor fapte săvîrșite în concurs real cu infracțiunea principală, a căror încadrare juridică este controversată ca urmare a împrejurărilor particulare în care acestea au fost comise. Pentru rezolvarea temeinică și în spiritul legalității socialiste a unor asemenea cauze se impune, pe de o parte, stabilirea riguroasă a realității faptelor, a tuturor împrejurărilor în care acestea au fost săvîrșite, iar pe de altă parte, cunoașterea legii în toate detaliile, în vederea aplicării ei corecte. Mai trebuie adăugat că la formarea unei juste orientări în aplicarea legii un rol important îl are și studierea practicii judiciare a instanțelor de judecată, în special deciziile de îndrumare ale Tribunalului Suprem.

În unele cazuri, împrejurările faptice prezintă particularități mai rar întîlnite sau dau aparența unor situații licite și atunci se ivesc dificultăți, fie cu privire la posibilitatea de a aprecia dacă o succesiune de fapte constituie infracțiune, iar în caz afirmativ, cum trebuie făcută încadrarea juridică a acesteia, fie de a discerne dacă numai una din fapte (ori mai multe) și care anume intrunește elementele constitutive ale vreunei infracțiuni.

Într-o cauză penală, pe lângă alte infracțiuni de competența organelor de cercetare penală al securității, s-a mai stabilit și situația de fapt următoare:

Cetățeanul român A.M., din dorința de a-și ajuta fratele aflat în Israel, a convenit prin corespondență cu cetățeanul israelian L.W., domiciliat în Tel Aviv, să-i înmîneze fratele său, A.I., plecat mai demult din România, în prezent cetățean israelian, domiciliat tot în Tel Aviv, o sumă de bani, în moneda statului Israel, necesară reamenajării unui

cabinet medical, urmînd ca modalitatea restituirii acestui împrumut să fie stabilită ulterior.

Cetățeanul israelian L.W., acceptînd cererea cetățeanului român A.M., i-a înmînat fratelui acestuia, A.I., din Tel Aviv, suma solicitată.

În legătură cu modalitatea restituirii împrumutului acordat, cetățeanul israelian L.W. i-a comunicat cetățeanului român A.M. că intrucît fiul său, L.R., tot cetățean israelian, se află temporar în R. S. România, ca student la Facultatea de medicină din București, să ia legătura cu acesta și să-i înmîneze suma de 65.000 lei, reprezentînd echivalentul contravalorii împrumutului acordat în Israel fratelui său.

Cetățeanul român A.M. a fost de acord atît cu quantumul echivalentului în lei a sumei în moneda statului Israel, înmînată cu titlul de împrumut fratelui său A.I. din Tel Aviv de către cetățeanul israelian L.W., cît și cu propunerea de a înmîna suma de 65.000 lei fiului acestuia, considerînd aceasta ca modalitate de stingere a împrumutului solicitat în împrejurările descrise mai sus.

În consecință, cetățeanul român A.M. s-a întîlnit cu cetățeanul israelian L.R., aflat temporar în R. S. România, ca student la Facultatea de medicină din București, care fusese încunoștințat de către tatăl său, L.W., în legătură cu tranzacția împrumutului, și, în două rate, i-a înmînat acestuia suma de 65.000 lei, cît i se cuvenea potrivit convenției, astfel că împrumutul s-a considerat rambursat.

S-a pus întrebarea dacă în situația de fapt descrisă mai sus s-a săvîrșit una sau mai multe infracțiuni și care sînt acestea.

Pentru a răspunde la întrebarea pusă, trebuie mai întîi ca întreaga situație faptică să fie disociată în cele două momente componente, pentru a vedea în care dintre ele s-au încălcat dispozițiile legale și, în raport de existența vreunei încălcări, dacă prin aceasta s-a săvîrșit vreo infracțiune. Astfel, în primul moment, respectiv cel al tranzacționării împrumutului în beneficiul unui cetățean străin, nu s-a comis nici o infracțiune, deoarece nu există nici o dispoziție legală care, sub sancțiunea răspunderii penale, să interzică cetățenilor români să formuleze o cerere de natura solicitării cetățeanului român A.M. către cetățeanul străin L.W. În cel de-al doilea moment însă, respectiv cel al înmînării de către un cetățean român unui cetățean străin, aflat temporar în R. S. România, a unei sume de bani în lei, ce i se cuvenea, fapta săvîrșită constituie infracțiunea prevăzută de art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 210 din 1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase. Această încadrare juridică se întemeiază pe următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 3 lit. c din Decretul nr. 210/1960, se asimilează mijloacelor de plată străine sumele de bani, indiferent în ce monedă (deci și în lei), cuvenite în țară persoanelor domiciliat în străinătate sau aflate temporar în țară, pînă la un an. Deci, în conformitate cu această prevedere legală, suma de 65.000 lei, înmînată de către cetățeanul român A.M., la București, cetățeanului străin L.R., aflat temporar în țară, pînă la un an (pe durata unui an de învățămînt), sumă ce i se cuvenea potrivit tranzacției de contractare și de rambursare a împrumutului, este asimilată mijloacelor de plată străine și, în consecință, îi sînt aplicabile dispozițiile Decretului nr. 210/1960 privind regimul mijloa-

celor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase. Astfel, în art. 1 alin. 1 din acest decret se prevede că operațiile de orice fel cu mijloacele de plată străine (inclusiv cu cele asimilate potrivit art. 3 lit. c) sînt interzise, cu excepția cazului cînd, potrivit art. 16 din același decret, a existat autorizarea Ministerului Finanțelor. Or, o asemenea autorizare nu a existat în cazul relatat.

Trebuie, în continuare, să se examineze dacă înmînarea sumei de 65.000 lei cetățeanului străin L.R., de către cetățeanul român A.M. (sumă despre care am arătat că este asimilată mijloacelor de plată străine), constituie o operație cu mijloace de plată străine de natură a atrage consecința interzicerii efectuării ei, așa după cum este prevăzut în dispozițiile art. 1 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960.

Definirea, în art. 14 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960, a noțiunii de „operații cu mijloace de plată străine” rezolvă problema formulată mai sus, precizîndu-se: „Prin operații cu mijloace de plată străine, cu metale prețioase sau pietre prețioase se înțeleg orice acte sau fapte care dau naștere, modifică sau sting drepturi sau obligații referitoare la mijloacele de plată străine, la cele asimilate lor, precum și la metalele prețioase sau pietrele prețioase”. Într-adevăr, dacă avem în vedere că înmînarea sumei de 65.000 lei, de către cetățeanul român A.M. cetățeanului străin L.R., reprezintă un fapt care a stîns o obligație referitoare la mijloacele de plată străine (reprezentînd echivalentul rambursării împrumutului acordat în străinătate în moneda statului Israel), nu putem să constatăm decît că această înmînare constituie o operație cu mijloace de plată străine, în sensul prevederilor art. 14 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960. Or, potrivit dispozițiilor art. 1 din același decret, orice fel de operații (decî și operația de genul celei arătate) cu mijloace de plată străine sau cu cele asimilate lor sînt interzise.

Potrivit dispozițiilor art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960 fapta de a nu preda, ceda sau declara mijloacele de plată străine ori de a efectua operații interzise cu aceste valori, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani, iar valorile în cauză vor fi confiscate în conformitate cu dispozițiile art. 43 din același decret.

În concluzie, sumele în lei, primite în mod nelegal în țară de un cetățean străin domiciliat în străinătate sau aflat temporar în țară, pînă la un an, de la un cetățean român, reprezentînd rambursarea unui împrumut acordat în valută în străinătate, constituie mijloace de plată străine, în sensul art. 3 lit. c din Decretul nr. 210/1960, iar efectuarea oricăror operații ilicite cu aceste mijloace de plată (decî inclusiv înmînarea unei asemenea sume care stinge împrumutul acordat) fără autorizarea Ministerului Finanțelor constituie infracțiunea prevăzută de art. 37 alin. 1 din Decretul nr. 210/1960 cu aplicarea dispozițiilor art. 3 lit. c și art. 43 din același decret.

Locotenent-colonel Constantin TEODOSIU

RĂPIREA DE DIPLOMAȚI — MIJLOC TERRORIST DE LUPȚĂ. PROBLEMATICA INTERNAȚIONALĂ A ACESTUI FENOMEN

Răpirea de diplomați, ca mijloc terorist de luptă, are o mai veche „tradiție”, dar niciodată n-a cunoscut forme violente ca acum. Această metodă își propune, în special, să demonstreze neputința și nesiguranța sistemelor politice existente și să provoace măsuri represive din partea acestora, pentru a le compromite în fața întregii lumi. Cazuistica existentă relevă următoarele motivări definițiilor ale răpirii de diplomați:

- ca și celelalte acțiuni teroriste, această metodă are drept scop mai întîi, să determine, efecte în rîndul opiniei publice;

- urmărește eliberarea din închisori a unor complici;

- urmărește obținerea mijloacelor financiare pentru susținerea materială a acțiunilor teroriste.

Modul de acțiune ulterior răpirii de diplomați este simplu: cel răpit este ținut într-o ascunzătoare, iar pe calea ultimatumelor guvernul este somat ca, în schimbul salvării ostatecului, să dea curs cererilor irevocabile formulate de grup.

Important în acest procedeu este mecanismul rafinat al acțiunii de șantaj. Mai întîi, opinia publică este atenționată asupra existenței grupului și a scopurilor lui, făcîndu-se, paralel, publicitate programului politic al acestuia. Se urmărește apoi să se cîștige simpatia populației și să se faciliteze mobilizarea la acțiune a maseilor. În acest scop, teroriștii se folosesc din plin de instrumentarul mijloacelor moderne de comunicare: radio, televiziune, presă, determinînd acțiuni de simpatie și solidaritate. În plus, aceste mijloace de comunicare sînt folosite pentru a se organiza o legătură între autori, guvern și populație. Efectul conștient al acestor acțiuni asupra opiniei publice este unul din criteriile după care se face deosebirea între o faptă politică și una pur criminală. Victima acțiunii teroriste este mijlocul prin care se organizează șantajul, și, prin aceasta, elementul funcțional esențial în actul terorist. Ostatecîi devin obiecte de negociere. Ei nu contează ca persoane ci ca reprezentanți ai sistemului politic combătut.

Răpirea de diplomați oferă posibilitatea ca acțiunea să se soldeze cu un larg ecou în rândul maselor și cu urmări pe plan internațional. Statutul politic și internațional al diplomaților asigură caracterul deosebit al acestui tip de luare de ostateci. Diplomații, pe baza convențiilor internaționale, au drept la exercitarea funcțiilor de serviciu, la circulație, precum și la tratament politic și protecție din partea statului gazdă. În cazul răpirii unui diplomat, care este o persoană inviolabilă, statul gazdă al victimei se află imediat în fața dilemei: 1. trebuie să ia guvernul toate măsurile necesare, în sensul dreptului internațional, pentru a salva viața diplomatului răpit? Adică, trebuie să cedeze în fața șantajului terorștilor? În caz afirmativ, nu devine, prin aceasta, programată o nouă posibilitate de răpire de diplomați? Sau: 2. trebuie să riște guvernul complicații diplomatice, refuzând ultimatumul terorștilor și, deci, acceptând moartea diplomatului ostatec?

Pe de o parte, reacția represivă din partea guvernului este interpretată ca semn al transformării statului într-un sistem polițist, fapt care determină efecte de solidaritate nedorite ce pot duce la o escaladare a violenței. Dacă, însă, cedează cererilor terorștilor, se dovedește a fi un guvern slab, fără putere, fapt care determină un proces de radicalizare atât din partea drepte cât și a stângii. În cazul răpirii lui Charles B. Elbrick, ambasadorul S.U.A. în Brazilia, guvernul brazilian a fost presat de Departamentul de stat american de a efectua schimbul diplomatului cu deținuții politici solicitați de terorștilor. Ceea ce s-a și întâmplat. Ulterior, ca să nu fie acuzat că face discriminări între state, guvernul brazilian a trebuit ca și în următoarele cazuri care au avut loc să cedeze cererilor terorștilor, (răpirea consulului general japonez, a ambasadorului vest-german von Holleben, a ambasadorului Elveției Bucher) în schimbul cărora au fost eliberați din închisori în total 115 deținuți politici.

Cazuistica internațională în astfel de situații mai evidențiază și alte aspecte.

În timp ce Brazilia a mers pe linia cedării, Uruguaiul a adoptat o linie forte, iar alte state au acționat diferențiat, de la caz la caz, după principiul oportunității. Astfel, în cazul răpirii ambasadorului vest-german Karl Maria von Spreti, guvernul Guatemalei a respins categoric cererile de șantaj și a acționat dur. Organizația de gherilă ceruse guvernului eliberarea a 16 deținuți politici. După un timp, răpitorii au ridicat pretenții la 22 prizonieri și achitarea unei sume „de despăgubire” de 700 mii dolari.

Ca urmare a neîndeplinirii ultimatumului diplomatului a fost executat. Cazul Spreti demonstrează dimensiunile interne și internaționale pe care le capătă astfel de acțiuni. Neîndeplinirea de către guvernul guatemalez a unor obligații de drept internațional a declanșat în rândul opiniei publice mondiale o anumită revoltă, iar pe plan intern a facilitat răpirea de către forțele de gherilă a ministrului de externe al acestei țări.

Așa-numita „soluție canadiană” face parte din „strategia oportunității”. Când membrii unei mișcări separatiste l-au răpit, din locuința sa din Montreal, pe atașatul comercial britanic James Cross, cerind în schimbul lui 500.000 dolari canadieni în aur, punerea în libertate a 23 deținuți politici și difuzarea prin radio a unui manifest al gherilei, guvernul a respins toate cererile, cu excepția publicării manifestului. Cross n-a fost executat, dar „Frontul pentru Eliberarea Quebec-ului” a trecut la o nouă variantă: a răpit pe Pierre Laporte, ministrul muncii. În noul ultimatum, separatistii au venit cu pretenții și mai mari, iar poziția dură a guvernului (declarația stării excepționale)) a dus la asasinarea ministrului Laporte. Apoi, guvernul canadian a obținut eliberarea diplomatului Cross, punând la dispoziția răpitorilor un avion pentru a pleca în Cuba.

Cazul canadian pune în evidență problematica combaterii terorismului într-un stat liberal. Starea excepțională a fost criticată de întreaga lume, au început

discuții privind respectarea drepturilor politice și juridice constituționale.

Măsurile întreprinse până acum pe plan internațional au determinat o scădere simțitoare a cazurilor de răpire de diplomați. Pe baza exemplului R.F.G., în prezența unor cazuri acute, se crează „comandamente ale crizei”. Ele iau legătura cu acele guverne care sunt afectate de astfel de acțiuni, se străduiesc să găsească soluțiile cele mai potrivite, trimit experți să participe la „Comandamentele internaționale de criză” și coordonează resorturile din cadrul propriului guvern.

CAZUL ALDO MORO

La 16 martie 1978, președintele Consiliului Național al Partidului Democrat Creștin italian, Aldo Moro, a fost răpit la Roma, din fața locuinței sale, de un grup de terorștilor care, ulterior, au declarat că aparțin organizației „Brigăzile Roșii”. Cei 5 polițiști din escortă au fost uciși.

În zilele următoare, terorștii au comunicat revendicările lor, constând, în principal, din eliberarea tuturor membrilor organizației, deținuți la Torino.

După 54 de zile de incertitudine și umilință, Aldo Moro a fost găsit mort într-un autoturism parcat în mijlocul Romei, ca o sfidare la adresa statului italian care, timp de două luni, a încercat, fără succes, să dea de urma fostului prim ministru.

Cei 5 terorștii care au participat la răpire s-au deplasat spre locuința lui Aldo Moro în trei mașini și o motocicletă „Honda”. Mașinile erau furate, iar una dintre ele avea număr de înmatriculare aparținând corpului diplomatic și fusese furată cu 8 zile înainte din fața Ambasadei Venezuelei la Roma.

Aldo Moro se pregătea să urce în autoturismul său „Fiat 2300” însoțit de doi

Pe lângă măsurile de securitate privind apărarea diplomaților luate de statul trimițător, statul gazdă își asumă o serie de obligații pe această linie, atât prin legislația adoptată cit și prin măsurile concrete luate potrivit situației generale. Întrucât se știe că răpirea de diplomați crează o problemă internațională cu consecințe politico-diplomatice nefavorabile.

După Ulriche Pesch, expert vest-german în probleme de terorism de
maior Dumitru DANAU

membri din garda personală. Alți 3 membri din garda lui se îndreptau către mașina escortă „Alfetta”. La deschiderea focii, 4 dintre membrii gărzii personale au fost uciși pe loc, un al cincilea, grav rănit, a decedat în drum spre spital.

Există informații care confirmă faptul că atentatul a fost pregătit cu luni în urmă și că despre el aveau cunoștință nu numai terorștii italieni ci și cei vest-germani. Acțiunea a fost minucios pregătită, acordându-se atenție și celor mai mici detalii:

— a fost studiat în amănunt programul lui Aldo Moro — ceea ce presupune și o infiltrare în cercurile unde acest program era pus la punct;

— s-a organizat observarea locuinței victimei ce nu era făcută de aceeași persoană, pentru a nu se fi sesizat vreun vecin;

— în ziua atentatului, majoritatea cablurilor telefonice din zonă au fost întrerupte;

— la locul atentatului a fost descoperită și dezamorsată o bombă cu mecanism de explozie întârziată, ce fusese plasată sub un autoturism din imediata vecinătate.

tate a mașinii abandonată de teroriști. Aceasta urma să explodeze în momentul când începeau primele cercetări ale poliției în zonă;

— imediat după răpire, peste 20 telefoane anonime au alertat organele de poliție în legătură cu „atacuri iminente” cu bombe în școli, autobuze, instituții. Deplasându-se, însă, la fața locului, echipele poliției au constatat că telefoanele făceau parte din planul teroriștilor de a deruta poliția;

— atentatorii erau îmbrăcați în uniforme ale companiei Al-Italia (pe strada respectivă locuiesc piloți și stewardese ale companiei), de asemenea, pentru derutare.

În primele zile după răpire, poliția s-a găsit într-o situație de derută, neputând să ia măsuri de urgență ce se impuneau și care vizau operațiunile de blocare a teroriștilor în Roma. Drept urmare, s-au făcut o serie de supoziții: unele cadre de conducere din guvernul italian au afirmat că „răpirea lui Aldo Moro este o afacere care depășește cadrul italian, constituind o acțiune militară a unor profesioniști bine antrenați, în complicitate cu unele servicii secrete străine”, că „teroriștii au beneficiat de ajutoare individuale, chiar din interiorul aparatului de stat italian”.

Această „psihoză” privind posibilitatea unei intervenții străine în răpirea fostului premier italian s-a creat, astfel, în rândul autorităților din Italia. S-au găsit, mai întâi, asemănări între modul în care fusese răpit H. M. Schlyer și s-a crezut că Aldo Moro s-ar aflat în R. F. G. Apoi, bazându-se pe faptul că în timpul când s-a efectuat răpirea, în apele teritoriale italiene s-a aflat o ambarcațiune rapidă ce a dispărut imediat după aceea în direcția Libiei, precum și pe o informație a serviciilor secrete israeliene că în tabelele de antrenament ale palestinienilor din zona orașului Bengazi au fost semna-

lați italieni, poliția a început să analizeze posibilitatea că Aldo Moro ar fi fost dus în Libia. Se pare că recuperarea lui a eșuat mai ales datorită lipsei de coordonare, sintetizare și analizare judicioasă a informațiilor primite pe diferite filiere.

Reușita atentatului împotriva lui Aldo Moro și uciderea escortei sale au pus în discuție pregătirea și dotarea cadrelor italiene din serviciul de securitate și gardă a personalităților. Răspunzând întrebărilor unui reporter al revistei „Panorama”, un cadru al acestui serviciu a relevat stări de fapt privind instruirea, dotarea și starea de spirit a cadrelor serviciului respectiv:

— instruirea membrilor acestui serviciu lasă de dorul întrucât aceasta se face sporadic (cel interogat nu mai participase la un curs de instruire de 10 ani);

— exercițiile de tragere nu se fac organizat ci benevol, fapt pentru care unele cadre nu au fost niciodată la poligon;

— nu sînt cunoscute lucruri despre perfecționarea metodelor și mijloacelor teroriste. În general, noțiunile despre terorism „fiind vagi”;

— itinerarul personalității escortate este fixat, oficial, de către șoferul acesteia. Totul se desfășoară „la mica înțelegere” fără planuri precise;

— dotarea escortelor este deficitară; nu există suficiente mașini blindate (cel puțin cu geamuri antiglonț pentru a permite oamenilor să aibă timpul necesar pentru luarea măsurilor de apărare), arme mai eficiente, veste antiglonț ușoare;

— organizarea filajului a fost deficitară în sensul că mai multe echipaje, printr-o proastă distribuție a fotografiilor și semnalmentelor teroriștilor, urmăreau aceeași persoană;

— starea de spirit a „nucleului special” de pază, format din 150 de membri este demoralizantă. După răpirea lui Aldo Moro ei și-au cerut demisia sau schimbarea profilului de muncă. Dar, ceea ce rămîne îngrijorător este faptul că marea majoritate a polițiștilor cer să se angajeze la numeroasele agenții de poliție particulară existente la Roma, Milano, Genova. Aceasta înseamnă, implicit, că ei nu au încredere în posibilitatea statului de a stăpîni situația;

— armamentul din dotarea escortei se afla în portbagajul mașinii lui Moro, de unde cu greu putea fi luat în cazul unui atac rapid și prin surprindere.

Deși au existat mai multe informații utile, culegerea și coroborarea lor operativă a fost deficitară și pînă la urmă ineficientă.

La Roma s-au petrecut fapte care puteau pune poliția pe urmele răpitorilor, dar care, spre surprinderea tuturor, n-au dus la nici un rezultat;

— la cîteva zile după răpirea lui Aldo Moro, persoane neidentificate au reușit să împrăstie (din automobile care se deplasau cu mare viteză), numeroase manifeste reprezentînd copii ale comunicatelor „Brigăzilor Roșii” prin care se revendica răpirea lui Aldo Moro;

— pompierii au reușit să descopere o bază de sprijin a teroriștilor pe Via Gradoli;

— calculatoarele din Wiesbaden (R.F.G.), care au furnizat informații prețioase în cazul lui Aldo Moro au pus la dispoziția autorităților italiene o fișă cu adresele a 50 de locuințe din Roma despre care se știa că au servit drept rezidențe teroriștilor italieni sau vest-germani, precum și

portretele unor cunoscuți teroriști italieni. Dealtfel, cunoscîndu-se faptul că teroriștii vest-germani au avut și au legături cu ce italieni autoritățile vest-germane au trimis în Italia 5 membri ai Oficiului Federal Criminal, pentru a acorda asistență și a furniza informații utile colegilor italieni. În afara altor dotări, ei dispuneau de un terminal mobil, conectat la calculatoarele din țară. Calculatoarele din R.F.G. au permis identificarea cu absolută exactitate a teroriștilor care au luat parte la fiecare din atacurile din R.F.G. Ele conțin 10.000.000 pagini cu informații, referitoare numai la teroriști (contacte, biografii, mișcări), detalii pe care nu le poți găsi în timp optim în dosarele obișnuite;

— în urma examinării datelor referitoare la peste 200 organizații teroriste, calculatoarele din Wiesbaden au indicat locul unde s-ar afla în captivitate Aldo Moro (în zona vestică a Romei sau în regiunea de frontieră cu Elveția, între Lombardia și cantonul Ticino).

Eșuarea tentativei de recuperare a lui Aldo Moro a determinat, printre altele, demisia ministrului italian de interne, Francesco Cossiga, care a declarat că situația de derută în care se află organele securității interne și eșecul acestora în stăpînirea situației din țară se datorează crizei generale prin care trece Italia.

Pe de altă parte, serviciile secrete deși reorganizate, erau demoralizate în urma descoperirii infiltrărilor Mafiei în poliție și dezvăluirii în presa italiană, de anul trecut, a amestecului a tot mai multe servicii secrete străine în Italia.

Prelucrare din presa străină de:
Anca-Lidia MALCOMETE

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a
cadrelor din organele de securitate, pentru con-
vocarea a III-a/1978.

A. — TEME COMUNE PENTRU TOATE CADRELE

Temă 13: Sarcinile ce revin aparatului de securitate pentru prevenirea oricăror
acțiuni teroriste pe teritoriul R. S. România. Modul de acțiune în vederea aplicării
în practică a concepției de luptă antiteroristă.

Bibliografie:

- Nicolae Ceaușescu: Raport la Conferința Națională a P.C.R., 7—9 decembrie 1977, Editura politică, București, 1977, pag. 62—67; Cuvîntare la adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din M.I. — 23 decembrie 1976; interviu acordat ziarului italian „Il Popolo”, în „Scînteia”, nr. 11116 din 18.V.1978.
- Ordinele comandantului suprem al Forțelor Armate și Președinte al Consiliului Apărării R. S. România nr. H. 004674/1973 și 0002531/1975.
- Decretul Consiliului de Stat nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea M.I., cap. II.
- H.C.M. nr. 1282/1973 privind stabilirea unor măsuri referitoare la paza, apărarea și securitatea aeroporturilor și aeronavelor.
- O.G. nr. 36/1973 și Instrucțiunile de aplicare privind paza și apărarea porturilor maritime și fluviale și a podurilor peste fluviul Dunărea.
- O.G. nr. 29/1975 privind paza și apărarea aeroporturilor, aeronavele pentru transportul pasagerilor, aeronavelor utilitare, sanitare și sportive.
- O.G. nr. 0152/1975 privind măsurile suplimentare de pază și apărare la aeroporturi.
- Ordine ale ministrului de interne: nr. 00972/10.XI.1977 privind asigurarea securității Președintelui R.S.R. și a membrilor familiei prezidențiale; nr. 001084/1977 privind întrebuintarea detașamentului special de intervenție antiteroristă; nr. 001370/10.V.1978 privind perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul R. S. România.
- Notă cu probleme ordonate de ministrul de interne, tovarășul Teodor Coman, în ședința de lucru desfășurată la U.M. 0625/R.P. în ziua de 12.IV.1977.

Se mai pot consulta:

- „Mijloacele folosite în acțiuni teroriste” — Serviciul editorial, presă și propagandă în rîndul populației, 1977.
- Amploarea internațională a terorismului. Acțiuni vizînd R. S. România și sarcinile ce revin organelor Ministerului de Interne pentru prevenirea și contracararea oricăror acte teroriste — documentar difuzat de U.M. nr. 0625/R.P.
- Organizarea, pregătirea și folosirea grupelor de intervenție la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne — documentar difuzat de U.M. nr. 0625/R.P.
- Buletinul intern „Securitatea”, articolele: „Activitatea informativ-operativă, componentă prioritară în ansamblul luptei de combatere a terorismului”, nr. 2/1976, pag. 47 și urm.; „Studiul general al fenomenului de terorism și mijloacele de luptă împotriva acestuia”, nr. 2/1976, pag. 52 și urm.
- „Deturnarea a fost prevenită” și „Forțele speciale în acțiune” — filme realizate de Serviciul cinematografic al M.I., producție 1971 și respectiv 1977.
- Ion Bodunescu: „Flagelul terorismului internațional”, Ed. militară, 1978.

Temă 19: Măsurile ce trebuie luate pentru continuarea perfecționării activității de creare, instruire, educare, verificare și folosire cu eficiență sporită a rețelei informative în problemele, obiectivele, locurile și mediile aflate în atenția organelor de securitate.

Bibliografie:

- Hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. nr. 315 din 9 februarie 1971 cu privire la întărirea controlului de partid asupra activității organelor de securitate și miliție.
- Ordinul ministrului de interne nr. 000700 din 10 iulie 1975 privind rețeaua informativă.
- Ordinele ministrului de interne: nr. 001370 din 10 mai 1978; 00387 din 26 iunie 1976 și nr. 001225 din 25 noiembrie 1977 (în părțile referitoare la rețeaua informativă).

Se mai pot consulta:

- „Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate” — Serviciul cultural, presă și editorial, 1976.
- „Educarea, instruirea și verificarea informatorilor și colaboratorilor” — Serviciul cultural, presă și editorial, 1976.
- „Organizarea legăturii cu rețeaua informativă” — Serviciul cultural presă și editorial, 1976.
- Buletinul intern „Securitatea”, articolele: „Valoarea reală a oricărei informații de interes operativ trebuie apreciată numai în raport cu veridicitatea datelor încorporate de ea”, nr. 3/1977, pag. 17 și urm.; „Rezidentul-element activ al muncii informative”, nr. 3/1977, pag. 39 și urm.; „Instruirea și dirijarea rețelei informative de contraspionaj”, nr. 3/1977, pag. 63 și urm.; „Unde, cum, cînd și de ce sînt necesari rezidenții” nr. 1/1976, pag. 36 și urm.; „Particularități ale instruirii și educării rețelei informative în rîndul tineretului studios”, nr. 2/1976, pag. 22 și urm.; „Recrutarea — moment de o deosebită importanță în activitatea noastră profesională și în viața celor care intră în rețeaua informativă”, nr. 2/1976, pag. 41 și urm.

Temă 21: Sarcinile organelor de securitate pentru cunoașterea la timp a situațiilor și fenomenelor care pot genera stări de spirit negative; măsurile ce se impun pentru prevenirea și înlăturarea acestora.

Bibliografie:

- Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Consfătuirea cu activul de bază al M.A.I. în „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. 2, Editura politică, București, 1968, pag. 402—406, 408; Cuvîntare la festivitatea din Capitală consacrată aniversării organelor de securitate, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 9, pag. 396—398; Cuvîntare la adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne, în op. cit., vol. 13, pag. 653—654, 655—660, 663—664.
- Ordinele ministrului de Interne nr. 001225 din 25 noiembrie 1977 privind munca de depistare a inserisurilor anonime cu conținut dușmănos și de identificare a autorilor acestora, art. 4 și 5 din Instrucțiuni; nr. 00712 din 28 august 1975 privind raportarea evenimentelor de pe raza de competență a unităților Ministerului de Interne.

Se mai pot consulta:

- „Probleme ale muncii de contrainformații în sectoarele economice” — Serviciul editorial, presă și propagandă în rîndul populației, 1977 pag. 5, 6, 15, 17, 22, 24, 33.
- Buletinul intern „Securitatea”, articolele: „Mai multă operativitate, exactitate și concizie în activitatea de raportare a evenimentelor”, nr. 1/1977, pag. 24 și

urm.; „Să găsim căi și mijloace mai eficiente pentru desfășurarea muncii preventive în rîndul tineretului studios”, nr. 2/1977, pag. 31 și urm.; Acțiunea „Fierul”, nr. 2/1977, pag. 38 și urm.; „Profesorul” se demască, nr. 3/1977, pag. 46 și urm.

B. TEME SPECIFICE

Informații interne

Tema 6: Metode și mijloace de contracarare a acțiunilor dușmănoase întreprinse pe teritoriul țării noastre de emisarii grupărilor reacționare, naționalist-iredentiste, cultice și sectante din străinătate.

Bibliografie:

- Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Ed. politică, București, 1975, pag. 118—141 și 142—152.
- Hotărîrea C.C. al P.C.R. cu privire la creșterea rolului unităților socialiste, al organizațiilor obștești, al maselor populare în respectarea legalității, sancționarea și reeducarea prin muncă a persoanelor care comit abateri și încălcări de la normele de conviețuire socială și legile țării, în „Scînteia” din 30 iunie 1977.
- Nicolae Ceaușescu: Raport la Conferința Națională a P.C.R., 7—9 decembrie 1977, Ed. politică, București, 1977, pag. 47—54, 60—61; Cuvîntare la Plenara comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, în „Scînteia” din 16 martie 1978.
- Ordinele ministrului de interne nr. 000875/15.V.1976 și nr. 000700/10.VI.1975.
- Program de măsuri pentru executarea sarcinilor ce revin M.I. din documentele Congresului al XI-lea, ale Conferinței Naționale a P.C.R. și ordinele Comandantului suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu — difuzat de Direcția secretariat-juridică în anul 1978.

Se mai pot consulta:

- Buletinul intern „Securitatea”, articolele: „Din activitatea ilegală a sectei „Mar-torii lui Iehova”, nr. 4/1976, pag. 16 și urm.; „Reorganizarea clandestină a ieho-vismului pe raza județului Mureș impune măsuri mai hotărîte de combatere a acestuia”, nr. 4/1976, pag. 24 și urm.; „Intensificarea supravegherii informative în rîndul elementelor ostile din mediul sectant — sarcină de continuă actualitate”, nr. 3/1977, pag. 42 și urm.; „Prevenirea acțiunilor ostile desfășurate sub masca cultelor și sectelor — sarcină cu semnificații majore”, nr. 2/1978, pag. 65 și urm.
- Documentar privind activitatea ostilă desfășurată pe teritoriul țării noastre de emisarii unor centre cultice reacționare din străinătate — difuzat de Direcția I, 1976.
- Planul de căutare a informațiilor al Direcției I pe anul 1978.
- „Fanaticii” — film realizat de Serviciul cinematografic al M.I., producție 1974.

Contrainformații în sectoarele economice

Tema 4: Măsurile informativ-operative și de pregătire contrainformativă a angajaților din obiectivele economice ce trebuie luate în scopul prevenirii scurgerii de date și informații cu caracter secret.

Bibliografie:

- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntarea la Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 4, Editura politică, București, 1970, pag. 739—740.

- **Legea nr. 23/1971** privind apărarea secretului de stat în R. S. România, publicată în B. of. nr. 157 din 17 decembrie 1971 (se găsește în lucrarea „Culegere de acte normative pentru uzul lucrătorilor Ministerului de Interne” — Serviciul cultural, presă și editorial 1973), art. 1, 2, 6, 9 și 16.
- Decretul nr. 468/1971 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de aplicare și de popularizare a legislației, publicat în B. of. nr. 165 din 30 decembrie 1971 se găsește în lucrarea menționată anterior — art. 1, 2, 5, 11, 13 și 16.

Se mai pot consulta:

- Probleme ale activității de contrainformații în sectoarele economice — Serviciul editorial, presă și propagandă în rîndul populației, 1977, pag. 25—30, 40—41, 79, 109—110.
- Buletinul intern „Securitatea”, articolele: „Prevenirea — deziderat major în centrul activităților de securitate”, nr. 3/1976, pag. 13 și urm.; „Prevenirea evenimentelor negative în obiectivele economice — preocupare de bază”, nr. 3/1976, pag. 38 și urm.; „Rezultate și perspective în munca de popularizare a legilor și de pregătire contrainformativă a populației”, nr. 2/1977, pag. 8 și urm.; „Sarcini ce revin organelor de contrainformații în sectoarele economice în prevenirea scurgerii de informații din obiectivele industriei de apărare”, nr. 2/1977, pag. 45 și urm.
- „Sedinta s-a amînat a doua oară” și „Necunoscutii”, filme realizate de Studioul „Alex. Sahia”, producție 1971 și respectiv 1972.
- „Spionajul industrial” și „Rămășag fără martori”, filme realizate de Serviciul cinematografic al Ministerului de Interne, producție 1972 și respectiv 1977.

Comerț-protocol

Tema 4: Concluzii ce se desprind din analiza infracțiunilor săvîrșite în domeniul comerțului exterior; căi și mijloace practice de prevenire și contracarare a infracțiunilor în acest domeniu.

Bibliografie:

- Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, în volumul „Congresul al XI-lea al P.C.R.”, București, 1975, pag. 721—728.
- Nicolae Ceaușescu: Raport la Congresul al XI-lea al P.C.R., în op. cit., pag. 35—37, 59—61; Raport la Conferința Națională a P.C.R., 7—9 decembrie 1977, Ed. politică, București, 1977, pag. 25, 38, 82—83; Cuvîntare la încheierea lucrărilor Consfătuirii cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, 14 februarie 1975, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 11, Ed. politică, București, 1975, pag. 198—243.
- Ordinul ministrului de interne nr. 04404/1.I.1976.

Se mai pot consulta:

- Notă cu sarcinile ce revin ofițerilor care lucrează în inspectoratele județene și al municipiului București, pe linie de C.P., difuzată cu nr. 00421431 din 2.IV.1976.
- Alexandru Puiu, Conducerea și tehnica comerțului exterior, Ed. didactică și pedagogică, București, 1976.

Antiterorism

Tema 5: Modul de organizare și acțiune a forțelor speciale de intervenție anti-teroristă în vederea neutralizării și lichidării unui grup terorist.
Se va folosi bibliografia indicată la tema a 13-a din cele comune pentru toate cadrele. În plus, se mai pot consulta:

- „Securitatea președintelui” — C.S.S., Direcția învățămînt, 1969, pag. 59—67.
- „Șacalul” — Serviciul cultural, presă și editorial, 1973.
- Personalitatea și mișcarea teroristului în cîmpul infracțional. Exploatarea factorilor psihologici la elementele teroriste cu ocazia contactărilor — documentar difuzat de U.M. nr. 0625/R.P.

Securitate și gardă

Temă 4: Prevenirea actelor posibile a fi comise de bolnavi mintali periculoși; normele de drept care reglementează situația acestora.

Bibliografie:

- Codul penal al R.S.R., art. 111—115.
- Codul de procedură penală al R.S.R., art. 162.
- Decretul nr. 12/1965 privind îngrijirea medicală a bolnavilor mintali periculoși.
- Ordinele ministrului de interne nr. 00972 din 10.XI.1976 privind atribuțiunile unităților M.I. pe linia muncii de securitate și gardă, cap. I., art. 5—19; nr. 001370 din 10.V.1978 privind perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul R. S. România.

Se mai pot consulta:

- „Prevenirea infracțiunilor și a faptelor antisociale ce pot fi comise de persoanele bolnave mintal; manifestările caracteristice diferitelor categorii de persoane bolnave mintal și normele de drept care reglementează situația acestora” — plan tematic pe care unitățile interesate îl pot solicita Direcției a V-a.
- Buletinul intern „Securitatea” nr. 1/1978, pag. 13, și urm.
- Brînzei P. și alții: „Comportamentul aberant în relațiile cu mediul”, Ed. Junimea, Iași, 1970.
- Gh. Dănescu, E. Tomorug: „Probleme judiciare în psihiatrie”, Ed. Medicală, București, 1973.
- „Securitatea președintelui” — C.S.S. — Direcția învățămînt, 1969.

Temă 11: Reguli, metode și procedee practice de executare a verificărilor tehnice și a controlului tehnic complex de securitate la obiectivele cu destinație specială.

Bibliografie:

- Ordinele ministrului de interne nr. 00972/10.XI.1976 privind atribuțiunile unităților M.I. pe linia muncii de securitate și gardă, cap. II și III; nr. 00870/6.V.1976 privind atribuțiunile ce revin unităților M.I. pentru asigurarea deplinei securități a circulației trenurilor prezidențiale; nr. 001370 din 10.V.1978 privind perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul R. S. România.
- Instrucțiuni pentru trupele de geniu, Lucrări de distrugeri (G.4), C.T.G., 1975, pag. 3—70.

Se mai pot consulta:

- „Reguli, metode și procedee practice de executarea verificărilor tehnice și a controlului tehnic complex de securitate la obiectivele cu destinație specială” — plan tematic pe care unitățile interesate îl pot solicita Direcției a V-a.
- Buletinul intern „Securitatea” nr. 1/1978, pag. 13 și urm.
- „Securitatea președintelui” — C.S.S., Direcția învățămînt, 1969.

Pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei (teme comune)

Temă 5: Regimul juridic al străinilor în R. S. România. Categoriile de pașapoarte și vize ale străinilor care vin în R. S. România. Contravențiunile la regimul străinilor. Competența de constatare și sancționare a acestora.

Bibliografie:

- Legea nr. 25/1969 privind regimul străinilor în R. S. România.
- Decretele 68/1976 și 225/1974.
- H.C.M. 2373/1969 și Legea nr. 5/1971, cu modificările aduse în anul 1973.
- Instrucțiuni pentru aplicarea prevederilor actelor normative care reglementează activitatea în materie de pașapoarte, vize și cetățenie, nr. 001250/1977, cap. 7.

Se mai pot consulta:

- Indrumar pe linia evidenței și controlul străinilor, Serviciul editorial, presă și propagandă în rîndul populației, 1977.

Temă 10: Sarcinile formațiunilor de pașapoarte și P.C.T.F. pentru prevenirea și contracararea acțiunilor ostile întreprinse de serviciile de spionaj și organizațiile reacționare împotriva cetățenilor români care se deplasează în străinătate.

Bibliografie:

- Nicolae Ceaușescu: Cuvîntarea la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne, 23 decembrie 1976.
- Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat în R.S. România.
- Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne.
- Instrucțiunile nr. 001250/1977, pag. 44—45.

Se mai pot consulta:

- Buletinul intern „Securitatea” nr. 3/1976, pag. 3—7 și nr. 4/1976, pag. 12—15.

Pașapoarte

Temă 2: Prevederile documentelor de partid și ale actelor normative referitoare la criteriile de întregire a familiilor, rezolvarea cererilor de plecare definitivă din țară și autorizarea căsătoriei cu cetățeni străini. Participarea organelor de pașapoarte la activitatea politico-educativă ce trebuie desfășurată în rîndul cetățenilor care și-au manifestat dorința să plece definitiv din țară.

Bibliografie:

- Nicolae Ceaușescu: Expunere prezentată la Congresul educației politice și al culturii socialiste, 2 iunie 1976, Ed. politică, București, 1976, pag. 72—85; Raport la Conferința Națională a P.C.R., 7—9 decembrie 1977, Ed. politică, București, 1977; Cuvîntare la plenara comună a Consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, în „Scînteia” din 16 martie 1978; Cuvîntare la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne, 23 decembrie 1976.
- Decretul 156/1970; H.C.M. 424/1970 și H.C.M. 1707/1971.
- Instrucțiunile nr. 001250/1977, pag. 20—25; 45—49, Anexa 11 și 12.

Puncte control treceri frontieră

Temă 2: Metodica cercetării tentativei de trecere frauduloasă a frontierei de stat prin P.C.T.F. Cercetarea la fața locului, identificarea și asigurarea mijloacelor de probă, efectuarea percheziției. Primele măsuri ce trebuie luate de ofițerii de la punctul control treceri frontieră și actele ce se întocmesc în cazul infracțiunii flagrante de trecere a frontierei.

Bibliografie:

- Legea nr. 6/1961 privind reglementarea regimului vamal al R.S.R.
- Decretul 678/1969 privind regimul de pază a frontierei de stat a R.S.R.
- H.C.M. 1999/1969 și H.C.M. 602/1971.
- Ordinul M.I. nr. 00887/1976 privind perfecționarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei sau rămînerii ilegale în străinătate.
- Instrucțiunile nr. 001250/1977, pag. 28—30.
- Instrucțiunile de cooperare între grăniceri și organele Ministerului de Interne.

Vă recomandăm să citiți

„CASA DIN STRADA GARIBALDI”

Știrea cu privire la judecarea în Ierusalim a lui Adolf Eichmann a fost de-a dreptul senzațională pentru opinia publică internațională. Sute de ziaști și reporteri au sosit la fața locului să asiste la procesul intentat călăului nazist. În febra evenimentului, puțini s-au gândit atunci la Isser Harel, omul care l-a adus pe Eichmann în Israel să răspundă pentru crimele comise în timpul celui de-al doilea război mondial.

Această reacție aparent nefirească este pe deplin logică, dacă avem în vedere regulile luptei dusă pe frontul nevăzut al spionajului și contra-spionajului. Se știe că nici un stat nu are interes să dea publicității date despre serviciile sale secrete, iar cind e vorba de statul Israel, tăcerea devine de mormint, numele, biografiile și fotografiile șefilor **Mossadului**, **Shabakului**, **Amanului** etc. constituind secrete de importanță deosebită. Semnificativ este faptul că numele celui ce a conceput și condus „Acțiunea Eichmann”, Isser Harel, șeful **Mossadului** din perioada 1953—1963, a fost făcut cunoscut abia după doi ani de la demisia sa, iar pentru a obține aprobarea să-și publice lucrarea **Casa din strada Garibaldi**, Harel a trebuit să se lupte cu guvernul israelian mai bine de șase ani.

Din motive de conspirativitate, autorul nu folosește numele reale ale colaboratorilor săi și exclude din lucrare datele ce ar putea afecta interesele serviciilor secrete israeliene. Cu toate acestea **Casa din strada Garibaldi** oferă informații valoroase despre pregătirea și desfășurarea acțiunii. Parcugind paginile cărții, cititorul va cunoaște angrenajul pus în mișcare de Isser Harel în vederea atingerii scopului suprem urmărit, răpirea criminalului pentru îndeplinirea căruia se țese — folosindu-se metode și mijloace specifice muncii secrete — un adevărat păienjenis de acțiuni spectaculoase.

Una din explicațiile succesului obținut în „Acțiunea Eichmann” a fost aceea că Harel și oamenii săi au știut să identifice, să selecteze și să folosească citiva conaționali din străinătate pentru culegerea și furnizare de informații. Succesul se datorește și efectuării de investigații directe, soldate cu rezultate bune: modalităților de realizare conspirativă a legăturilor; utilizării celor mai sigure căi de a „aranja” întâlniri secrete etc. Interesante sînt și datele oferite de lucrare cu privire la pătrunderea secretă și desfășurarea muncii pe teritoriul Argentinei.

Simpla inventariere a datelor oferite de **Casa din strada Garibaldi** o recomandă a fi o carte utilă pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale ale lucrătorilor Ministerului de Interne.

Căpitan Gheorghe VARGA